

Het bevel tot betaling

Een juridische en beleidsmatige analyse van het verkeersvervolgingsbeleid zoals ingesteld door de nieuwe verkeersveiligheidwet.

Liesbet Deben

- ▶ Lode Vereeck
- ▶ Handhaving en beleid
- ▶ LUC BMA, LUC DAM, PHL, VITO, VUB
- ▶ RA-2003-25

1. INHOUDSOPGAVE.

0. VOORWOORD.....	4
1. HET HUIDIGE OPSPORINGS EN VERVOLGINGSBELEID MET BETREKKING TOT VERKEERSDELICTEN.....	7
1.1. Beschrijving van de actoren.....	7
1.1.1. Politiediensten.....	7
A. Organisatie van de geïntegreerde politiediensten op het vlak van verkeer.....	7
B. Taak van de politiediensten op het gebied van verkeer.....	11
1.1.2. Het Openbaar Ministerie.....	13
A. Organisatie van het Openbaar Ministerie op het gebied van verkeer.....	14
B. Taak van het Openbaar Ministerie.....	15
1.1.3. Onderlinge samenwerking tussen de actoren.....	16
1.2. Het vervolgingsbeleid in cijfers vandaag.....	17
1.2.1. Het vervolgingsbeleid aangaande verkeersovertredingen vandaag.....	18
1.2.2. Casestudy: het beleid in cijfers weergegeven.....	19
A. Methode van gegevensverzameling.....	19
B. Verkregen gegevens in het ressort Gent.....	20
1.3. Geduide problemen in de praktijk.....	22
1.3.1. Werklast.....	23
1.3.2. Probleem van de inningen.....	23
1.3.3. Overdracht van de gegevens.....	24
1.4. Conclusie.....	25
2. JURIDISCHE ANALYSE VAN DE WET VAN 7 FEBRUARI 2003.....	27
2.1. Motieven van de wetgever.....	27
2.1.1. Motieven in de Memorie van Toelichting.....	27
2.1.2. Kritiek op de motieven van de wetgever.....	28
2.2. Inhoudelijke analyse van het nieuwe art. 31 ingevoerd door de verkeersveiligheidwet.....	29
2.2.1. Inhoud van de nieuwe regeling.....	29
2.2.2. Kritiek op de nieuwe regeling.....	32
A. Afbakening van de opgenomen soorten misdrijven onder artikel 65 bis W.V.W....	32
B. Manier van vaststelling.....	33
a. Geautomatiseerde vaststelling.....	33
b. Betwisting nopens de identiteit van de overtreder.....	33
c. Betwisting nopens de materialiteit der feiten.....	34
C. Vervolgingbevoegdheid.....	35

a. Raad van State.....	35
b. Hoedanigheid van het Openbaar Ministerie.....	36
c. Conclusie.....	37
D. Art. 10 en 11 GW: het non-discriminatiebeginsel en het gelijkheidsbeginsel.....	37
E. Procedure en termijnen.....	40
2.3. Inhoudelijke analyse van art. 43 van de verkeersveiligheidwet.....	41
2.4. Conclusie.....	42
3. VERGELIJKING VAN HET VERKEERSVERVOLGINGSBELEID MET DE NEDERLANDSE WET MULDER.....	44
3.1. Inleiding.....	44
3.2. Vergelijking van het wetsontwerp met de Nederlandse Wet Mulder.....	44
3.2.1. Functie.....	44
3.2.2. Toepassingsbereik.....	45
3.2.3. Rechtskarakter.....	46
3.2.4. Rol van het Openbaar Ministerie.....	47
3.2.5. Materialiteit.....	48
3.2.6. Verplichting tot zekerheidsstelling.....	48
3.3. Conclusie.....	49
4. TERUGKOPPELING NAAR HET DAGELIJKSE VERVOLGINGSBELEID.....	50
4.1. Vergelijking van het wetsvoorstel met de huidige praktijk van minnelijke schikkingen en onmiddellijke inningen.....	51
4.1.1. Werkdruk van de parketten.....	51
4.1.2. Seponeringsbevoegdheid.....	52
4.1.3. Snelheid van de procedure.....	53
4.1.4. Strafrecht.....	53
4.1.5. Effectieve inning.....	54
4.1.6. Gegevensoverdracht en -bank.....	54
4.1.7. Conclusie van de vergelijking.....	55
4.2. Voorgestelde procedure.....	55
4.2.1. Onmiddellijke inningen.....	55
4.2.2. Minnelijke schikkingen.....	56
4.2.3. Dagvaardingen.....	57
4.2.4. Gegevensoverdracht.....	58
4.3. Conclusie.....	58
5. CONCLUSIE.....	59
6. LITERATUURLIJST.....	61

7. BIJLAGES.....	67
Bijlage I: Het aantal zaken en vooruitgangsstaten in de politieparketten met betrekking tot verkeersovertredingen 1999-2002.....	67
Bijlage II: Doorlooptijden en gevolg van zaken op het politieparket, ongeacht de datum van invoering van de overtreding.....	68
Bijlage III: minnelijke schikkingen, onmiddellijke inningen en boetezegels 2000-2002..	69
Bijlage IV: Aantal transacties per parket voor 2001.....	72
Bijlage V: Seponeringen verkeerszaken.....	73
Bijlage VI: Gevolg dat aan de zaken werd gegeven bij niet betaling van VSBG.....	75
Bijlage VII: Opvolging rood licht negatie – 2001.....	78
Bijlage VIII: aantal onmiddellijke inningen van de Verkeerspolitie van Oost-Vlaanderen met informaticabesturing.....	79
Bijlage IX: minnelijke schikkingen voor lichte overtredingen (€ 52,06).....	80

Het bevel tot betaling

Een juridische en beleidsmatige analyse van het verkeersvervolgingsbeleid
zoals ingesteld door de nieuwe verkeersveiligheidwet

RA-2003-25

Liesbet Deben

Onderzoekslijn handhaving en beleid

Documentbeschrijving

Rapportnummer: RA-2003-25

Titel: Het bevel tot betaling

Ondertitel: Een juridische en beleidsmatige analyse van het verkeersvervolgingsbeleid zoals ingesteld door de nieuwe verkeersveiligheidswet

Auteur(s): Liesbet Deben

Promotor: Lode Vereeck

Onderzoekslijn: handhaving en beleid

Partner: Limburgs Universitair Centrum

Aantal pagina's: 65

Trefwoorden: juridische, beleidsmatig, verkeersvervolgingsveleid, betaling, verkeersveiligheidswet,...

Projectnummer Steunpunt: 5.2.

Projectinhoud: handhaving beleid

Uitgave: Steunpunt Verkeersveiligheid bij Stijgende Mobiliteit, december 2003.

SAMENVATTING.

De Belgische en de gewestregeringen streven naar een halvering van het aantal verkeersdoden in 2010. Om het vooropgezette doel te bereiken, wordt een Zero Vision beleid ontwikkeld in navolging van andere landen die goed presteren op het gebied van verkeersveiligheid. In het kader van dit beleid is de optrekking van het handhavingniveau onontbeerlijk. Het is evident dat deze verhoging gevolgen heeft voor het vervolgingsbeleid. De hogere belasting van de opsporings- en vervolgingsdiensten vereist een gerichte aanpak van de vastgestelde overtredingen. De ontwikkeling van snelle en effectieve procedures voor de verwerking van de overtredingen is een vereiste hiervoor, waarbij acht moet worden geslagen op het waarborgen van de rechten van de verdachte.

Ter verbetering van het huidige verkeersveiligheidsbeleid, vaardigde de Belgische Federale regering op 07.02.2003 een nieuwe wet uit, die in het artikel 31 het vervolgingsbeleid ingrijpend verandert. Deze aanpassing roept een nieuwe procedure in het leven met vergaande gevolgen voor zowel de vervolgingsdiensten als de overtreeders. Dit rapport behandelt in een juridische en empirische analyse de veranderingen als gevolg van de wet van 07.02.2003 betreffende verschillende bepalingen inzake verkeersveiligheid (B.S. 25.02.2003) vanuit het standpunt van de vervolgende instanties. De analyse van de voorgestelde methode leidt tot de conclusie dat de nieuwe procedure vanuit deze optiek niet onmiddellijk zal leiden tot de door de regering vooropgezette doelstelling en stelt een alternatieve procedure voor de verwerking van de door de politie vastgestelde overtredingen voor. Het in dit rapport voorgestelde alternatief sluit aan bij de dagelijkse realiteit van de betrokken actoren en brengt bovendien minder zwaarwegende gevolgen teweeg voor overtreeders van inbreuken op de verkeerswet.

0. VOORWOORD

In het kader van het verkeersveiligheidsbeleid hebben de Federale overheid en de deelregeringen van het land zich in 2001 tot doel gesteld het aantal doden en zwaargewonden op de wegen met 33 % te verminderen tegen 2006 en met 50 % tegen 2010¹. Deze doelstellingen werden geformuleerd op basis van een vergelijking met de best presterende landen op het gebied van verkeersveiligheid en kaderen in het Europese streven naar een vermindering van het aantal verkeersslachtoffers op Europese wegen². Aan de hand van binnen- en buitenlandse studies besloot de wetgever tot het nastreven van de nultolerantie betreffende verkeersovertredingen en de hiermee gepaard gaande opvoering van het handhavingbeleid om de beoogde reductie te kunnen bereiken³. Uit verklaringen van de Belgische en de Vlaamse regeringen blijkt deze Nul Visie aanhang te vinden en bovendien te kunnen rekenen op een voldoende bereidheid tot het leveren van grote materiële inspanningen⁴. In het Mobiliteitsplan Vlaanderen en in verklaringen van de Federale regering wordt expliciet een hoger handhavingniveau vooropgesteld als middel om het probleem van de verkeersdoden aan te pakken⁵. De aanvaarding van dit uitgangspunt betekent in concreto dat de federale en gedecentraliseerde overheden een efficiënte en snelle afhandeling van de vastgestelde verkeersovertredingen door de bevoegde instanties nastreven. Een dergelijk beleid impliceert bovenop de verhoging van het aantal vastgestelde verkeersovertredingen een degelijk en geïntegreerd vervolgingsbeleid. Op federaal vlak is in het kader van de verbetering van het handhavingbeleid een nieuwe verkeersveiligheidswet opgesteld waarin er plaats is voorzien voor de praktische uitwerking van het vervolgingsbeleid⁶.

Het eerste doel van de nieuwe wet met betrekking tot het vervolgingsbeleid is het bewerkstelligen van een verlichting van de veronderstelde werkdruk van de politiediensten en de parketten. Daarenboven wordt gestreefd naar een verbetering van de werking van de vervolgingsinstanties teneinde de vooropgestelde snelle en efficiënte verwerking van de vastgestelde overtredingen te verwezenlijken. De overheid erkent

¹ Wet van 07/02/2003 houdende verschillende bepalingen inzake verkeersveiligheid, *Parl.st.kamer*, 2001-2002, nr.1915/1, p 6.

² Europese Commissie, 'Witboek: *het Europese vervoersbeleid tot het Jaar 2010: tijd om te kiezen*', Europese Commissie, Brussel, 2001, p 77. <http://europa.eu.int>.

³ Deben L., *Naar een optimaal verkeershandhavingbeleid in Vlaanderen: een rechtseconomische analyse van lessen uit de veiligste landen*, Steunpunt Verkeersveiligheid bij Stijgende Mobiliteit, Diepenbeek, 2003, p 79.

⁴ Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Departement Leefmilieu en Infrastructuur, *mobilitieitsplan Vlaanderen, naar een duurzame mobiliteit in Vlaanderen*, Brussel, 2001, p 181.

⁵ Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Departement Leefmilieu en Infrastructuur, *Mobilitieitsplan Vlaanderen, naar een duurzame mobiliteit in Vlaanderen*, Brussel, 2001, p 380; Op federaal niveau is in 2001 een Staten-Generaal voor de verkeersveiligheid opgericht die dezelfde doelen, in termen van de reductie van ongevallencijfers, op federaal vlak nastreeft zoals ze zijn gesteld in het Mobiliteitsplan op Vlaams niveau.

⁶ *Parl.st, Memorie van Toelichting*, 2001-2002, nr.1915/1, p 6.

hiermee expliciet het belang van een goede inrichting van het vervolgingsbeleid als noodzakelijke voorwaarde voor de verhoging van het handhavingniveau. Het is duidelijk dat de manier waarop het Openbaar Ministerie de vastgestelde overtredingen verwerkt, immers een grote impact heeft op de perceptie van de verkeersdeelnemer over de gevolgen van zijn gedrag. Wanneer de weggebruiker zich bewust is van het feit dat gevolg wordt gegeven aan de door hem begane overtredingen, zal hij zich op een zorgvuldigere manier in het verkeer gedragen. Een degelijke, uniforme organisatie van het vervolgingsbeleid dat daadkrachtig en snel optreedt bij overtreding van geldende regels is een essentiële schakel in een goed functionerend handhavingbeleid. Door de nieuwe verkeersveiligheidswet beoogt de Federale regering de nagestreefde doelen van de regeringen in de praktijk om te zetten. De Memorie van Toelichting vermeldt dat het door de federale overheid georganiseerde beleid zal worden opgevolgd door de Federale Commissie voor de Verkeersveiligheid. Met behulp van deze feedback, onder andere uit de praktijk, zouden de bevoegde instanties het vooropgestelde beleid op een adequate manier kunnen implementeren en aanpassen indien nodig.

Probleemstelling:

Dit rapport heeft de intentie door middel van een juridische en empirische analyse de veranderingen als gevolg van de wet van 07/02/2003 betreffende verschillende bepalingen inzake verkeersveiligheid vanuit het standpunt van de vervolgende instanties in kaart te brengen. De bedoeling hiervan is te onderzoeken in welke mate de door de federale regering ontworpen administratieve procedure de vooropgestelde doelstellingen helpt verwezenlijken.

Het vertrekpunt van het onderzoek is de huidige wetgeving die geldt tot de inwerkingtreding van de nieuwe regeling in februari 2004. Op deze beschrijving van het vervolgingsbeleid wordt, door middel van het opstellen van een vergelijking met de in de nieuwe wetgeving voorgestelde procedure, verder gebouwd. De uiteindelijke conclusie van het rapport geeft inzicht in de bruikbaarheid van de door de wetgever voorgestelde methode voor het opstellen van het dagelijkse vervolgingsbeleid. Daarenboven wordt een alternatieve denkpiste met betrekking tot een mogelijke inrichting van het vervolgingsbeleid voorgesteld.

Een eerste deel verduidelijkt het belang en de inrichting van de politiediensten en het Openbaar Ministerie. De procedure ter verwerking van de verkeersovertredingen wordt uitgelegd met behulp van enkele cijfergegevens. Hierbij zijn de huidige problemen van het vervolgingsbeleid waar het Openbaar Ministerie mee te kampen heeft in beeld gebracht. Na een korte inleiding over de werking van de betrokken actoren, volgt in de

eerste paragraaf van het tweede deel een bespreking van de aanleiding voor het opstellen van de in het rapport besproken artikelen, zoals gesteld door de wetgever in de Memorie van Toelichting. De uiteenzetting hanteert als beginpunt de intentie van de wetgever zoals weergegeven in de nieuwe regeling, waarop vervolgens een aantal kritieken geformuleerd worden. De tweede paragraaf brengt de analyse van de artikelen 31 en 43 van de nieuwe wet ter sprake. Hierin worden eerst de veranderingen weergegeven die de nieuwe regeling ten opzichte van de oude wetgeving met zich meebrengt. Vervolgens wordt de kritiek verduidelijkt die op deze nieuwe regeling is gezeten. Deze uitwerking van de kritiek gebeurt in het licht van het vervolgingsbeleid van de parketten waarbij aandacht uitgaat naar het standpunt van de Raad van State en andere relevante wetgeving die door de regering wordt aangehaald. Als inspiratiebron voor de implementatie van de nieuwe regeling vermeldt de regering de Nederlandse Wet Administratiefrechtelijke Handhaving Verkeersvoorschriften, beter gekend als de Wet Mulder⁷. In het kader hiervan werkt in een derde hoofdstuk een summier vergelijking van de nieuwe Belgische verkeersveiligheidswet en de Nederlandse Wet Mulder verhelderend, om een conclusie over deze motivatie van de regering toe te laten. De Wet Mulder draagt in Nederland bij tot de vermindering van de werklast van de politiediensten. De regering heeft zich daarom volgens haar eigen woorden op deze wet gebaseerd bij het ontwerpen van de administratieve boete. De vraag is in hoeverre beide wetgevingen gelijk lopen en gelijke resultaten zullen bewerkstelligen. Het vierde deel zoomt in op de vraag of het wetsartikel een werkelijke meerwaarde vormt voor het vervolgingsbeleid. Op basis van een terugkoppeling naar de dagelijkse realiteit en de beschikbare gegevens is het mogelijk een oordeel te vormen over de bijdrage van de wetswijziging tot het bereiken van het beoogde doel. Ten slotte wordt, op basis van de gegevens van ressort van het Hof van Beroep te Gent, een alternatieve methode voor de inrichting van een werkbaar vervolgingsbeleid voorgesteld. In dit deel wordt, met het oog op de dagelijkse realiteit waarmee het Openbaar Ministerie wordt geconfronteerd, rekening gehouden met de situatie die op dit moment in de ressorten bestaat en met het tot nog toe gevoerde beleid van het Openbaar Ministerie.

⁷ *Parl.st., memorie van toelichting*, 2001-2002, nr.1915/1, p 18.

1. HET HUIDIGE OPSPORINGS EN VERVOLGINGSBELEID MET BETREKKING TOT VERKEERSDELICTEN

Aan het huidige verkeersveiligheidsbeleid nemen verschillende actoren deel, die elk een eigen rol vervullen in het geheel, gaande van de opsporing van verkeersdelicten tot de verzekering van het afdwingen van eventuele veroordelingen. Twee hoofdrolspelers in de vervolgingsprocedure van verkeersovertredingen die beïnvloed worden door het nieuwe verkeersveiligheidsvoorstel, zijn de politiediensten en het Openbaar Ministerie. Door de invoering van de hier besproken nieuwe wet ondergaan hun rol en positie in het verkeersveiligheidsbeleid drastische veranderingen.

Het eerste deel van dit hoofdstuk geeft een korte uiteenzetting over de taak en de middelen van de van de politiediensten en het Openbaar Ministerie voor de uitvoering van de hen opgedragen taken teneinde een beeld op te roepen van hun werking en onderlinge verhouding. Vervolgens verduidelijkt een tweede paragraaf de manier waarop deze instanties de hen door de wetgever toegekende rol in het dagelijkse verkeersvervolgingsbeleid invullen. Dit gebeurt door middel van een beschrijving van de actuele procedure van het vervolgingsbeleid met betrekking tot verkeersovertredingen waarbij de problemen, die het huidige beleid voor de parketten meebrengt, op een rij werden gezet. De gebruikte cijfergegevens, laten toe een beeld te vormen van het dagelijkse vervolgingsbeleid door een duidelijke link te maken naar de dagelijkse praktijk.

1.1. Beschrijving van de actoren.

1.1.1. Politiediensten.

A. Organisatie van de geïntegreerde politiediensten op het vlak van verkeer.

Artikel 62 van het Koninklijk Besluit van 16.03.1968 houdende de coördinatie van de wet betreffende de politie over het wegverkeer (W.P.W.) duidt de personen aan die bevoegd zijn om toezicht uit te oefenen op de naleving van de wetten betreffende de politie van het wegverkeer⁸. Het zijn vooral de personen die "door de Koning" in het K.B. van 01.12.1975 houdend het algemene reglement op de politie van het wegverkeer (wegverkeerreglement) zijn aangewezen⁹. In artikel 3 van dit Wegverkeerreglement

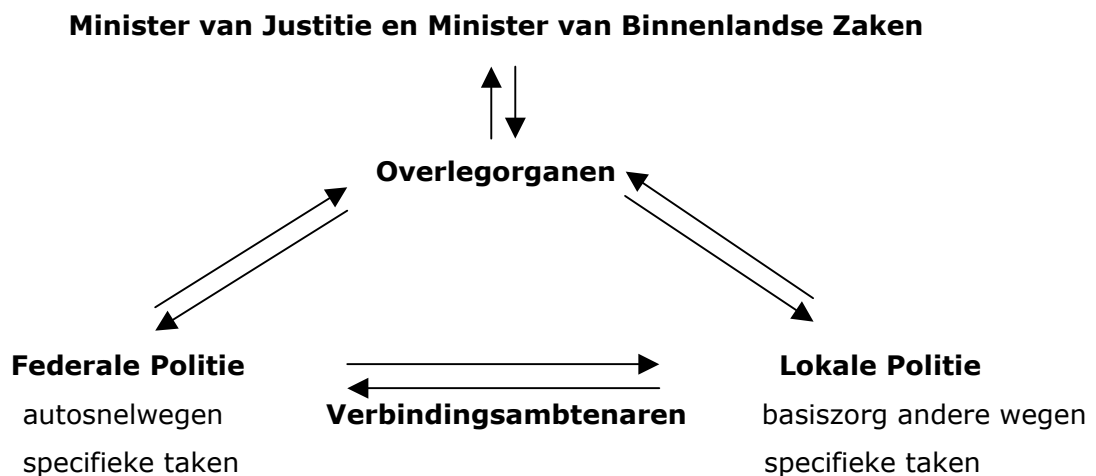
⁸ Relevante overzichten en literatuur, zie o.a. Spriet B., Sterkens M., Wijnant L., *Wetboek Verkeersrecht*, Die Keure, 3002, p 55-58, 76-77; De Busscher M. *Wetboek wegverkeer, aangevuld met rechtspraak*, Kluwer, Antwerpen, 2001, p 56-57; Dupont L., Verstraeten R., *Handboek Belgisch strafrecht*, ACCO, Leuven, 1990; Van Daele D., Goossens F., Fijnaut C., Hutsebaut F., *Het Belgische Politiewezen*, Kluwer, Mechelen, 2002, p 765; Nuyts C., Petry P., Klinkhamers P., *Jaargids voor politiediensten*, Maklu, Antwerpen, 2002, p 751.

⁹ Literatuur over de bevoegdheid van de personen vermeld in artikel 3 wegverkeersreglement: zie corr. Brussel 15 jan 1986: noot Huybrechts L., *Rechtskundig Weekblad*, 1986-87, 132-136. De Busscher M. *Wetboek wegverkeer, aangevuld met rechtspraak*, Kluwer, Antwerpen, 2001, p 77-79.

worden voor de uitoefening van onder andere deze taak de politieambtenaren, handelend in het kader van de Federale en Lokale Politie vermeld (voor de wetwijziging van 07.12.1998 aangaande de organisatie van de politionele diensten waren dit de politie en de rijkswacht).

De verkeerstaak wordt bijgevolg door verschillende politiediensten uitgevoerd, verdeeld naargelang de bevoegde overheidsinstelling waaronder de politiedienst fungeert. In concreto betekent dit een verdeling over de verschillende politie-instanties naargelang het wegtype waarop de bestuurder zich bevindt. Het essentiële van de organieke bepalingen betreffende de inrichting van de vermelde politiediensten wordt gedragen door de Wet van 07.12.1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst (W.P.G.). De twee pijlers van deze wet zijn de politiediensten op federaal en lokaal niveau, die samen een geïntegreerde politiezorg verzekeren¹⁰. Deze beide diensten zijn autonoom en afhankelijk van verschillende overheden. Wel zijn er bindingen aanwezig betreffende de onderlinge afstemming van hun taken, zoals bepaald is in artikel 3 W.P.G.

Figuur1: Organigram van de verschillende politiediensten aangaande het verkeersveiligheidsbeleid.

De Ministers van Justitie en Binnenlandse zaken, tevens verantwoordelijk voor het algemene beheer van de Federale Politie, dienen erover te waken dat de politiediensten op zodanige wijze zijn georganiseerd dat een doeltreffende operationele samenwerking en een geïntegreerde politiezorg worden gewaarborgd (art. 98 W.P.G; art. 4, lid 4 W.P.G.). Afdeling III van hoofdstuk II (art. 7 W.P.G.) regelt de coördinatie en leiding van de operaties van de geïntegreerde politiediensten. Zo worden de lokale politiediensten

¹⁰ Wet van 7/12/1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst gestructureerd op 2 niveau's; *Parl.st.kamer*, 1997-1998, nr. 1676/1, (B.S. 5/01/1999); Zie o.a. De Lokale Politie; www.police.be/intro.htm, Van Daele D., Goossens F., Fijnaut C., Hutsebaut F., *Het Belgische Politiewezen*, Kluwer, Mechelen, 2002, p 765; Nuyts C, Petry P., Klinkhamers P., *Jaargids voor politiediensten*, Maklu, Antwerpen, 2002, p 751.

onder meer ingeschakeld bij specifieke federale opdrachten. In de praktijk wordt voor de onderlinge afstemming van de verschillende niveaus beroep gedaan op verbindingsambtenaren tussen de Federale en Lokale Politie (art. 96, lid 1, 104,105 W.P.G). De oprichting van overlegorganen zoals onder meer de Zonale Veiligheidsraad en de Federale Politie Raad bevordert de verdere integratie tussen de verschillende niveau's¹¹.

Figuur 2: Organigram van de Federale Politie aangaande het verkeersveiligheidsbeleid.

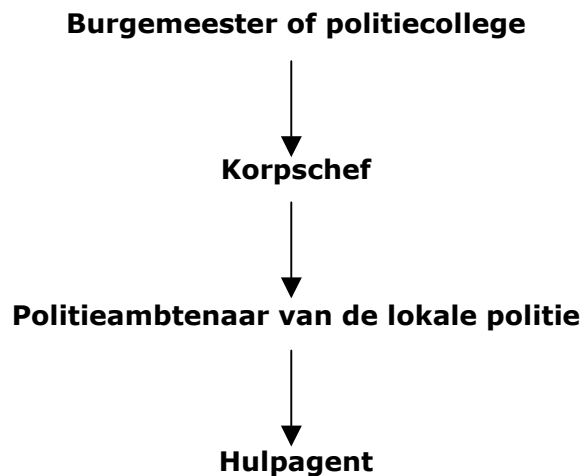

Wat betreft de autosnelwegen, een federale materie, wordt het verkeersveiligheidsbeleid ingericht door de Federale Politie. Binnen het door de Ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken vastgestelde raam bepaalt de Commissaris-generaal de organisatie van de diensten (art. 99 W.P.G.). De Algemene Directies van de Federale Politie, die onder de commissaris-generaal ressorteren, worden elk geleid door een Directeur-generaal (art. 93 W.P.G.). Deze directies zijn onder andere belast met de leiding en de operationele coördinatie van de opdrachten van de centrale diensten van de Federale

¹¹ Verdere beschrijving van de overlegorganen en structuren van de politie, zie Van Daele D., Goossens F., Fijnaut C., Hutsebaut F., *Het Belgische politiewezen*, Kluwer, Mechelen, 2002.

Politie (art. 100 W.P.G.)¹². Het verkeersveiligheidsbeleid is onder de Directie Bestuurlijke politie van de Federale politie geplaatst¹³. Dit past in het kader van de haar toevertrouwde gespecialiseerde, bovenlokale opdrachten die ze uitvoert voor de bestuurlijke en gerechtelijke politiediensten. Binnen deze directie is de organisatie met betrekking tot het verkeer onderverdeeld in negen gedeconcentreerde provinciale verkeerseenheden. De politieambtenaren van de Federale Politie die de autosnelwegen als werkterrein hebben behoren elk tot een van deze verkeerseenheden¹⁴.

Figuur 3: Organigram van de Lokale Politie aangaande het verkeersveiligheidsbeleid.

Voor de basispolitiezorg op de overige wegen is de Lokale Politie verantwoordelijk zoals bepaald in artikel 7 van het K.B. van 17.09.2001 tot vaststelling van de organisatie en de werkingsvormen van de lokale politie teneinde een gelijkwaardige minimale dienstverlening aan de bevolking te verzekeren (B.S. 12.10.2001), dat verkeer als één van de zes functionaliteiten van de Lokale Politie vermeldt¹⁵. De Lokale Politie is samengesteld uit politiezones (art. 9 W.P.G.)¹⁶, die op hun beurt uit lokale politiekorpsen van politieambtenaren en hulpagenten zijn gevormd¹⁷. De politiezone staat onder leiding van een korpschef, verantwoordelijk voor de uitoefening van het lokale politiebeleid. De korpschef opereert op zijn beurt onder leiding van de burgemeester of indien de

¹² Voor een beschrijving van de organisatie en de werking van de Federale en Lokale Politiediensten, zie Verstraeten R., *Handboek strafvordering*, Maklu, Antwerpen, 2001, p 170-218.

¹³ De Federale Politie: voorstelling; <http://www.fedpol.be/nl.htm>.

¹⁴ Nuyts C, Petry P., Klinkhamers P., *Jaargids voor politiediensten*, Maklu, Antwerpen, 2002, p 560; De Provinciale Verkeerseenheden; <http://www.fedpol.be/nl.htm>.

¹⁵ De lokale Politie www.police.be/intro.htm. Het KB is voorzien van een begeleidende omzendbrief PLP10 van 9.10.2001 (B.S. 16.10.2001) en de COL 02/2002 van 20 februari 2002 betreffende de ministeriële richtlijn tot regeling van de taakverdeling, de samenwerking, de coördinatie en de integratie tussen de lokale en federale politie inzake de opdrachten van de gerechtelijke politie.

¹⁶ Nuyts C, Petry P., Klinkhamers P., *Jaargids voor politiediensten*, Maklu, Antwerpen, 2002, p 81.

¹⁷ Het Belgische grondgebied is onderverdeeld in 196 lokale politiekorpsen.

politiezone meerdere gemeenten omvat onder het politiecollege. Teneinde de onderlinge afstemming van lokale en federale politiezorg te verzekeren, zetelen de burgemeesters in de interpolitiezone overlegorganen (zie supra)¹⁸.

B. Taak van de politiediensten op het gebied van verkeer.

De opdrachten van de politiediensten worden bij wet bepaald (art. 5 W.P.G.). Met betrekking tot het verkeer stelt art. 16 van de wet van 05.08.1992 op het politieambt (W.P.A.) algemeen dat de politiediensten belast zijn 'met de politie over het wegverkeer'¹⁹. Deze opdracht is in aanzienlijke mate van bestuurlijke aard, maar kan aanleiding geven tot specifieke taken van de gerechtelijke politie. De uitvoering van de bestuurlijke en gerechtelijke taken zijn in beginsel van elkaar te onderscheiden op grond van hun concrete finaliteit, maar is in de praktijk vaak geen evidentie²⁰. De politiediensten verrichten taken van bestuurlijke politie wanneer hun optreden ertoe strekt toe te zien op de handhaving van de openbare orde (art. 14 W.P.A.). Het gaat om een preventief optreden. Wanneer de nadruk ligt op het repressieve karakter met de strafrechtelijke beteugeling van de misdrijven als finaliteit, is het domein van de gerechtelijke politie bereikt (art. 15 W.P.A.). Op het gebied van verkeer gaat het optreden van de bestuurlijke politie vaak over in een optreden van de gerechtelijke politie, bvb bij een preventieve alcoholcontrole²¹. Anderzijds heeft het gerechtelijke politie optreden vaak terzelfder tijd een bestuurlijk karakter. Het verbaliseren naar aanleiding van een verkeersovertreding heeft niet enkel een gerechtelijk repressieve finaliteit, maar ook een bestuurlijk preventieve finaliteit (eindigen van het misdrijf en de voorkoming van gelijkaardige misdrijven in hoofde van de dader²²).

Meer gedetailleerd met betrekking tot de taken van de politie op het gebied van het wegverkeer poneert het W.P.W. zelf in artikel 62 dat de overheidspersonen aangewezen door de koning toezicht houden op de naleving van dit K.B. Dit toezicht wordt volgens het vermelde artikel uitgevoerd. Het vaststellen van overtredingen geschiedt door middel van het opstellen van een proces-verbaal²³. Dit behoort tot de gerechtelijke taken van de politie diensten.

¹⁸ Voor meer informatie, zie Verstraeten R., *Handboek strafvordering*, Maklu, Antwerpen, 2001, p 170-218.

¹⁹ Vermeld in artikel 169 van de WGP; Van Daele D., Goossens F., Fijnaut C., Hutsebaut F., *Het Belgische politiewezen*, Kluwer, Mechelen, 2002.

²⁰ Wet op het Politieambt (WPA), *Parl.st.memorie van toelichting*, 1990-1991, nr 1637/1, 6. Dat de bevoegdheden niet in alle gevallen duidelijk zijn afgebakend verduidelijkt Velleman L., *De administratieve en gerechtelijke politie, hun raakpunten en prioriteiten*, Rechtskundig Weekblad, 1987-88, p 377.

²¹ Verstraeten R., *Handboek strafvordering*, Maklu, Antwerpen, 2001, p 173-174.

²² *Parl.st.Kamer*, 1991-92, nr.1637/1-6, zie supra waar bij de organisatie gesteld wordt dat verkeer is ondergebracht bij de Directie Bestuurlijke Politie van de Federale Politie.

²³ Art. 62 van het K.B. van 16.03.1968 houdende de coördinatie van de wet betreffende de politie over het wegverkeer (W.P.W.). Art. 3 van het K.B. van 01.12.1975 houdende het algemeen reglement op de politie van het wegverkeer beschrijft de bevoegde personen. Deze zijn onder andere het personeel van de gemeentelijke en

Naast de loutere vaststelling van de overtredingen, behoren de politiediensten de op basis van deze feiten opgemaakte processen-verbaal over te maken aan de parketten. Bij de vaststelling of de kennisname van de feiten vormt de dienstdoende ambtenaar zich namelijk een oordeel over het bestaan van een misdrijf waarvan de procureur moet worden ingelicht (art. 8 Sv, 15, 44 W.P.A.)²⁴. De bepalingen van het Wetboek van Strafvordering en de W.P.A. zijn ook in beginsel op de verkeerssetting van toepassing en zijn gerechtelijk politieel van aard.

Van deze verplichting van doorgifte van de processen-verbaal aan de parketten kan enkel worden afgeweken in bijzondere wetten die de ambtenaren toelaten een waarschuwing uit te spreken of een onmiddellijke inning aan te bieden met het oog op het regulariseren van de toestand²⁵. Binnen het kader van het verkeersvervolgingsbeleid maakt art. 65 §1 W.V.W. een uitzondering op de doorgifteverplichting. De invoering van dit artikel stelt de bevoegde politieambtenaar in staat bij de vaststelling van een overtreding de bestuurder een onmiddellijke inning aan te bieden. De onmiddellijke inning is een bedrag dat men aan de overtreder voorstelt ter plaatse te betalen als hij door een gemachtigde persoon wordt tegengehouden²⁶. Het omvat bijgevolg ook het voorstel tot betaling van een geldsom uitgaande van de politieambtenaren bij de vaststelling van de overtreding²⁷. De overtreder heeft de mogelijkheid de aanbieding af te slaan, maar betaling ervan heeft het verval van de strafvordering tot gevolg zonder tussenkomst van het Openbaar Ministerie.

Verder spelen de politieambtenaren ook een ondersteunende rol in het opsporing- en gerechtelijke onderzoek zelf, gebaseerd op art. 28 ter § 3 en 56 § 2 Sv²⁸. Ze zijn bevoegd voor de uitoefening van opdrachten van gerechtelijke politie volgens artikel 117, lid 2 Wet Gerechtelijke Politie. In deze hoedanigheid moeten de politieambtenaren rekening houden met artikel 28 ter § 1, lid 2 Sv, dat inhoudt dat de procureur des

landelijke politie, de ambtenaren van de provinciale wegendiensten, die nu opgenomen zijn in de federale en lokale politiediensten.

²⁴Art. 8 Sv en 15 WPA bieden de wettelijke grondslag voor het informatiebeheer van de politiediensten. Art. 44/1, lid 1 WPA bepaalt dat indien de politiediensten bij bestuurlijke opdrachten kennis krijgen van informatie die van belang is voor de uitoefening van de gerechtelijke politie, deze hierover op de hoogte dient gesteld te worden. Omgekeerde wordt hetzelfde opgelegd in art. 44/5, lid 2 WPA. Bij de uitvoering van opdrachten van de gerechtelijke politie delen de politiediensten volgens art. 44/6 WPA de gegevens aan de bevoegde gerechtelijke overheden mee zoals bepaald in art. 28bis, 28 ter, 55 en 56 Sv.

²⁵ Volgens art. 28 bis §1, lid 2 Sv worden de algemene beginselen volgens de welke de politiediensten autonoom kunnen optreden vastgelegd bij wet en volgens de bijzondere regels vastgelegd bij de richtlijnen in het raam van het strafrechtelijke beleid uitgevaardigd door de minister van Justitie (art. 143 Ger.w.); R 25/00 van 22 juni 2000 betreffende een eenvormig opsporings- en vervolgingsbeleid inzake alle verkeersmisdrijven; De Nauw A., *De beoordelingsruimte van de politie in de opsporing en het strafprocesrecht*, Rechtskundig Weekblad, 1990-1991, nr. 71, 65-74.

²⁶ Definitie gegeven op de Ministerraad van 31 januari 2003;

<http://www.wegcode.be/aktueel/ministerraad/raad13.htm>

²⁷ Verstraeten R., *Handboek strafvordering*, Maklu, Antwerpen, 2001, p 99; Wet van 16 maart 1968 betreffende de Politie over het Wegverkeer (W.P.W.), artikel 65; Uitvoeringsbesluit van 10 juni 1985.

²⁸ Verstraeten R., *Handboek strafvordering*, Maklu, Antwerpen, 2001, p 176.

konings in het kader van het in artikel 143 bis en 143 ter Gerechtelijk Wetboek (Ger. W.) bepaalde opsporingsbeleid, de materies bepaalt waarin in zijn arrondissement de misdrijven prioritair worden opgespoord. Dit laat de politiediensten toe hun opsporings- en vaststellingsbevoegdheden bij voorrang in te richten op bepaalde misdrijfcategorieën, zoals bijvoorbeeld deze met betrekking tot het verkeer.

1.1.2. Het Openbaar Ministerie.

A. Organisatie van het Openbaar Ministerie op het gebied van verkeer.

Het Openbaar Ministerie wordt uitgeoefend door magistraten, de zogenaamde procureurs die verbonden zijn aan een parket²⁹. Op het niveau van het gerechtelijke arrondissement (27 in totaal) treedt de procureur des konings op als Openbaar Ministerie bij de rechtbank van eerste aanleg, correctionele rechtbank genaamd, en de politierechtbank³⁰. Bij ieder Hof van Beroep (5 in het totaal: Brussel, Gent, Antwerpen, Luik en Bergen) wordt het Openbaar Ministerie waargenomen door de procureur-generaal, bijgestaan door de advocaten-generaal en substituten procureur generaal. Bij het Hof van Cassatie ageert eveneens de procureur-generaal. Ondanks de gelijkheid van de terminologie verschilt de functie van het Openbaar Ministerie hier echter. De voornaamste taak op dit niveau is niet het uitoefenen van de strafvordering, doch het adviseren van de raadsheren in het Hof van Cassatie³¹. Het Hof van Cassatie oordeelt niet over de grond van de zaak, maar over de wettigheid en de regelmatigheid van de gevoerde rechtspleging³².

De hoedanigheid van de ambtenaren van het Openbaar Ministerie die toegestaan zijn te ageren in de verschillende rechtbanken, is een afspiegeling van de piramidale structuur. Art. 143 ter Ger.W. poneert dat het strafrechtelijke beleid wordt vastgelegd door de Minister van Justitie. Het strafrechtelijke beleid is het geheel van maatregelen die het vervolgen van misdrijven, het straffen van de daders en het begeleiden van de slachtoffers betreffen. Deze definitie omvat het opsporings- en vervolgingsbeleid, alsook de organisatie van de uitvoering van de opdrachten van de gerechtelijke politie. Bijgevolg heeft de Minister de uiteindelijke beslissingsmacht met betrekking tot het vastleggen van de prioriteiten bij het uitoefenen van de strafvordering³³.

²⁹ Voor een uitgebreidere beschrijving van de inrichting en de taak van het Openbaar Ministerie, zie Verstraeten R., *Handboek strafvordering*, Maklu, Antwerpen, 2001, p 43-80; Verstraeten R., Deruyck F., Spriet B., Treast P, *Strafrecht geannoteerd met bijzondere wetgeving*, Die Keure, Brugge, 2002.

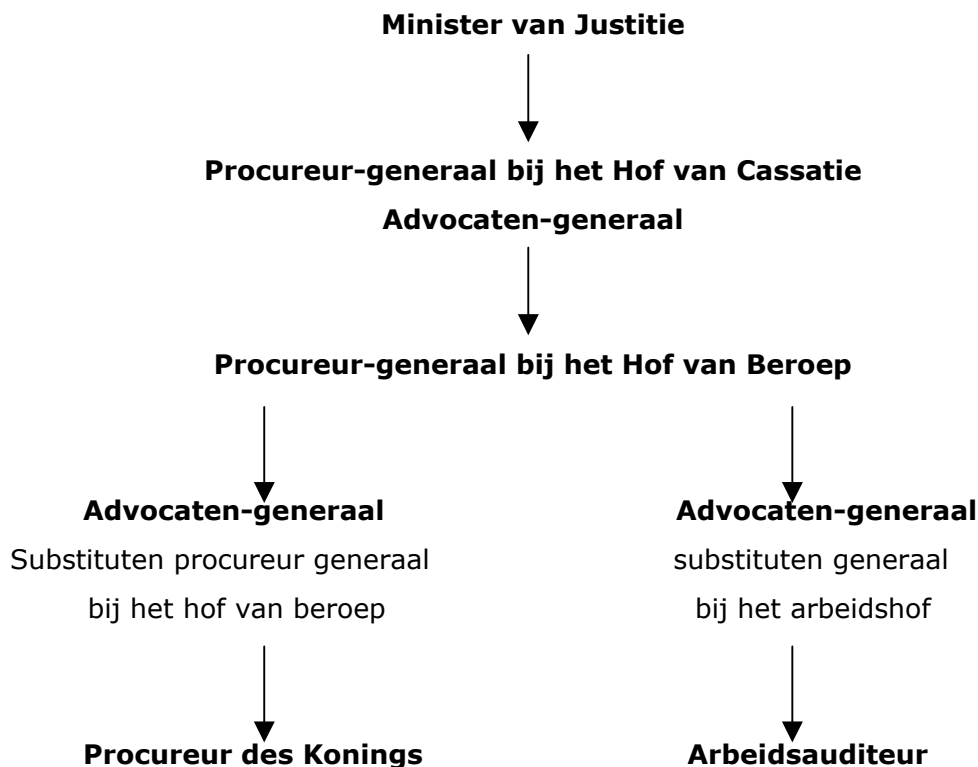
³⁰ Verstraeten R., *Handboek strafvordering*, Maklu, Antwerpen, 2001, p 46.

³¹ Recht & Justitie, *Openbaar Ministerie*. <http://www.advocaat.be/publiek/recht&justitie/r0007f.htm>; Verstraeten R., *Handboek strafvordering*, Maklu, Antwerpen, 2001, p 49.

³² Ministerie van Justitie, *Het openbaar ministerie*. http://www.just.fgov.be/nl_htm/parket/hetopenbaarmini2.htm.

³³ Verstraeten R., *Handboek strafvordering*, Maklu, Antwerpen, 2001, p 64.

Figuur 4: Organigram van het openbaar ministerie³⁴:

Het College van Procureurs-generaal staat in voor de uitwerking van deze richtlijnen. Verder heeft de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie een disciplinair toezicht over de procureurs-generaal bij de Hoven van Beroep. De procureur-generaal bij het Hof van Beroep oefent op zijn beurt een algemeen toezicht uit over de procureurs des konings in zijn rechtsgebied. Het hoofd van elk parket controleert de werkzaamheden van de leden van het parket en kan de procureurs onderrichtingen geven met betrekking tot de uitoefening van de strafvordering³⁵.

B. Taak van het Openbaar Ministerie.

De taken van het Openbaar Ministerie situeren zich zowel in de behandeling en opvolging van strafzaken als van burgerlijke zaken³⁶. De verantwoordelijkheden van het Openbaar Ministerie met betrekking tot burgerlijke zaken zijn in het kader van het verkeersveiligheidsbeleid niet van toepassing. De procureurs des konings zijn belast met de opsporing en de vervolging van de misdrijven die tot de bevoegdheid van de Hoven van Assisen, de correctionele rechtbanken en van de politierechtbanken behoren, zo stelt

³⁴ http://www.just.fgov.be/nl_htm/parket/organignl.htm.

³⁵ Verstraeten R., *Handboek strafvordering*, Maklu, Antwerpen, 2001, p 63.

³⁶ Ze zijn neergelegd in de art. 138 en 143 ter van het Gerechtelijk Wetboek, 28 ter en quater van het wetboek van Strafvordering.

art. 22 Sv. De procureurs hebben de leiding over opsporingsonderzoek waarvoor ze de verantwoordelijkheid dragen. Het opsporingsonderzoek wordt door art. 28 bis §1 Sv gedefinieerd als het geheel van de handelingen die ertoe strekken de misdrijven, hun daders en de bewijzen ervan op te sporen en de gegevens te verzamelen die dienstig zijn voor de uitoefening van de strafvordering.

Een eerste opgave binnen het vervolgingskader (de derde opgave van het openbaar ministerie), volgens artikel 28 quater lid 1 Sv, is de opportuniteitsbeoordeling van de instelling van de vervolging. Door de informatieplicht van de politieambtenaren wordt het Openbaar Ministerie in kennis gesteld van vastgestelde overtredingen, misdaden of wanbedrijven³⁷. Het openbaar ministerie is in beginsel vrij te beslissen over de wenselijkheid van het instellen van een strafvordering. De beslissing wordt ingegeven door de haalbaarheid van de strafvordering alsmede door de opportuniteitoverwegingen³⁸.

Daarenboven is voor het Openbaar Ministerie de taak weggelegd de toepassing van de strafwet te vorderen³⁹. Artikel 28 quater Sv bepaalt dat de procureur de strafvordering uitoefent op de wijze door de wet bepaald. De opsporingsplicht en het opsporingsrecht blijven gehandhaafd nadat de strafvordering is ingesteld. Dit wil zeggen dat de procureur de strafvordering instelt, de samenstelling van het strafdossier behartigt en waakt over het normale verloop en de uitvoering van de strafprocedure en de opgelegde straffen. Hij doet dit op het niveau van het opsporingsonderzoek, tijdens de behandeling van de zaak als op het niveau van de uitvoering van de zaken⁴⁰. Bij de uitoefening van deze taak beschikt het Openbaar Ministerie over de keuze tussen verschillende soorten vorderingen. Er bestaat onder andere de mogelijkheid de overtreder een minnelijke schikking aan te bieden of hem voor de politierechtbank te vervolgen⁴¹.

Bij de opportuniteitsbeslissing en haar beleid houdt de procureur rekening met de uitgevaardigde richtlijnen van het strafrechtelijke beleid, vastgesteld krachtens artikel 143 Ger. W. Dit artikel laat de Minister van Justitie toe de richtlijnen van het opsporings- en vervolgingsbeleid vast te leggen, nadat hij het advies van het College van Procureurs-

³⁷ Zie de doorgifteplicht bij de taken van de politieambtenaren.

³⁸ Verstraeten R., *Handboek strafvordering*, Maklu, Antwerpen, 2001, p 52.

³⁹ Verstraeten R., *Handboek strafvordering*, Maklu, Antwerpen, 2001, p 50.

⁴⁰ Ministerie van Justitie, *Het openbaar ministerie*.

http://www.just.fgov.be/nl_hm/parket/hetopenbaarmini2.htm.

⁴¹ Voor een overzicht van de verschillende mogelijke vorderingen in de verschillende fasen van de verwerking van de processen-verbaal, zie Verstraeten R., *Handboek strafvordering*, Maklu, Antwerpen, 2001; voor enkele cijfersgegevens over de soorten vorderingen in de verschillende doorgangsstadia, zie bijlage I.

generaal heeft ingewonnen⁴². Tot nog toe zijn een aantal richtlijnen uitgevaardigd met betrekking tot het verkeersveiligheidsbeleid, zoals bijvoorbeeld COL 14/00 en 15/00 betreffende het rijden onder invloed van andere stoffen dan alcohol⁴³. Eens de richtlijnen zijn vastgesteld, zijn deze bindend voor alle leden van het Openbaar Ministerie⁴⁴. Hoewel ze loutere dienstvoorschriften zijn waarvan de schending niet kan worden ingeroepen door de onderhorige, wordt in de praktijk op basis van artikel 28 ter, §1 lid 2 Sv het beleid van de politiediensten hieraan aangepast.

1.1.3. Onderlinge samenwerking tussen de actoren.

De koppeling van de verschillende actoren van het strafrechtelijke beleid betekent in concreto dat de samenwerking tussen en de onderlinge afstemming van het Openbaar Ministerie, de politiediensten en het beleid verzekerd worden. De afstemming houdt in dat het Openbaar Ministerie in samenwerking met de bevoegde minister en de gerechtelijke politiediensten de nodige maatregelen neemt voor de uitwerking van het verkeersvervolgingsbeleid. Een eerste maatregel veronderstelt de organisatie van een eenvormig opsporingsbeleid van de politiediensten waarbij elke verkeersinbreuk op eenzelfde wijze vastgesteld en afgehandeld wordt. De hervorming van de politionele diensten streeft hiernaar door een duidelijke organisatie en taakomschrijving van de verschillende betrokken politiediensten. Naast de bijdrage aan de algemene uitwerking van het vervolgingsbeleid houdt het werk van het Openbaar Ministerie ook in dat de procureurs toezien op de naleving van het door het College van Procureurs-generaal, door middel van opgestelde richtlijnen, georganiseerde opsporingsbeleid. Op deze wijze wordt de onderlinge afstemming en eenvormigheid van het verkeersvervolgingsbeleid in een volgende fase verzekerd. Het toezicht veronderstelt dat bij de vaststelling van verkeersovertredingen door de politiediensten, de procureurs verantwoordelijk zijn voor de verwerking van deze processen-verbaal op de door het College van Procureurs-generaal voorgeschreven wijze. Verder wordt vermeld dat het Openbaar Ministerie in het kader van haar opdrachten de medewerking van de politionele diensten mag vorderen (zie supra).

⁴² Ministerie van Justitie, *Het maandelijks overleg tussen justitieminister Verwilghen en het College van Procureurs-generaal*. http://www.just.fgov.be/nl_htm/parket/informatienl2.htm.

⁴³ COL 14/00 en 15/00 van 19 december 2000 van de Minister van Justitie en het College van Procureurs-generaal gericht aan de parketten en de politiediensten betreffende het rijden onder invloed van andere stoffen dan alcohol. COL 16/98 van 14 december 1998 houdende een eenvormig vervolgingsbeleid betreffende het sturen onder invloed, in staat van dronkenschap of in een soortgelijke staat onder meer ten gevolge van gebruik van drugs of geneesmiddelen. R 25/00 van 22 juni 2000 van de procureur-generaal te Gent inhoudende de richtlijnen betreffende een eenvormig opsporings- en vervolgingsbeleid inzake verkeersmisdrijven.

⁴⁴ Verstraeten R., *Handboek strafvordering*, Maklu, Antwerpen, 2001, p 64.

Om de noodzakelijke randvoorwaarden te creëren voor een afstemming van de verschillende deelnemers aan het verkeersvervolgingsbeleid, dient het optreden van het Openbaar Ministerie en de politie ingebed te zijn in een algemeen kader opgesteld door de bestuurlijke overheid. Door middel van overleg tussen het College van Procureurs-generaal en de Minister van Justitie, vindt een afstemming van prioriteiten en procedures plaats tussen de bestuurlijke en gerechtelijke overheid. Deze uitgangspunten worden in het dagelijkse beleid uitgevoerd door de politiediensten, die eveneens onder de bevoegdheid van de Minister van Justitie zijn ondergebracht en ook met het Openbaar Ministerie overleg plegen te voeren.

1.2. Het vervolgingsbeleid in cijfers vandaag.

Vandaag is er een duidelijke procedure die de boven beschreven diensten volgen in hun dagelijks beleid met betrekking tot verkeersovertredingen. In de richtlijn 25/00 heeft de procureur-generaal te Gent de geprefereerde procedure opgesteld die het Openbaar Ministerie en de politiediensten dienen te volgen in hun dagelijkse beleid ten opzichte van de door haar ontvangen processen-verbaal. Het eerste punt van deze paragraaf geeft een korte weergave van de gangbare procedure zoals ze geldt tot het in werking treden van de nieuwe wet van 07.02.2003 in februari 2004. Het volgende deel van de paragraaf werkt de algemene gang van zaken verder uit aan de hand van cijfers.

1.2.1. Het vervolgingsbeleid aangaande verkeersovertredingen vandaag.

Na de vaststelling van de verkeersovertreding door de bevoegde politieambtenaar beslist deze over de kwalificatie van de overtreding. Indien het delict als een zware overtreding wordt aanmerkt overeenkomstig het K.B. van 1.4.1976 ter aanwijzing van de zware overtredingen van het algemeen reglement op de politie van het wegverkeer, waarvoor hij niet over de bevoegdheid beschikt om een onmiddellijke inning aan te bieden, stelt de politieambtenaar automatisch een proces-verbaal op dat onmiddellijk conform de doorgifteplicht aan de parketten wordt overgemaakt⁴⁵. Heeft de bestuurder een lichte overtreding begaan waarvoor de politieambtenaar wel een onmiddellijke inning mag aanbieden, wordt het voorstel hiervan dadelijk bij de vaststelling van de overtreding aan de dader overhandigd of binnen 8 dagen door de verbaliserende politiedienst aan de

⁴⁵ Ook deze classificatie van verkeersovertredingen wordt door de nieuwe wet aangepast. In art. 29 van de gecoördineerde wetten van 16 maart 1968 betreffende de politie van het wegverkeer wordt voor de sanctiebepaling van de onderscheiden overtredingen verwezen naar het K.B. van 01 december 1975 houdende het algemene reglement op de politie van het wegverkeer. De uitvoeringsbesluiten (K.B. 10. 06. 1985, K.B. 7.05.1999, B.S. 21.05.1999) hiervan bepalen de indeling van de categorieën van overtredingen en de bijhorende sanctie. De wet van 07.02.2003 houdende verschillende bepalingen inzake de verkeersveiligheid voert een aanpassing door van de uitvoeringsbesluiten, waardoor vier categorieën van overtredingen worden gecreëerd. Deze categorieën zijn geherdefinieerd door de Koning bij in Ministerraad van 31 januari 2003 overlegd besluit.

vermoedelijke overtreder overgemaakt⁴⁶. Bij voldoening hiervan vervalt de strafvordering en wordt er verder geen vervolg aan gegeven. Indien het voorstel tot onmiddellijke inning niet betaald wordt binnen de 18 dagen na toezending, wordt een aanmaning verzonden. Wanneer de verdachte niet binnen de 15 hierop volgende dagen betaalt, bij weigering van betaling of indien de bevoegde ambtenaar die de overtreding heeft vastgesteld dit noodzakelijk acht, wordt alsnog een proces-verbaal opgesteld en aan de parketten overgemaakt. De procureur des Konings kan ingrijpen, door binnen de maand na de overtreding de overtreder van de vervolging in kennis te stellen.

Eens de vastgestelde feiten ter beschikking komen van het parket, heeft het Openbaar Ministerie de bevoegdheid te beslissen over het al dan niet vervolgen van de door de politiediensten vastgestelde overtreding. Ook heeft ze de keuze over de wijze waarop aan het strafbare feit gevolg wordt gegeven (zie supra). Indien ze opteert voor het aanbieden van een minnelijke schikking, wordt deze per post bij de overtreder bezorgd. De minnelijke schikking, is een voorstel uitgaande van de procureur des konings om een strafvordering te laten vervallen door betaling van een geldsom (gebaseerd op art. 216 bis Wetboek van Strafvordering). Indien de overtreder geen gevolg geeft aan het voorstel van minnelijke schikking, bestaat de mogelijkheid voor het Openbaar Ministerie alsnog een procedure voor de politierechtbank aanhangig te maken. De zaak wordt in dat geval voorgelegd aan de politierechter, die krachtens art. 137 of 138 Sv kennis neemt van overtredingen of bepaalde wanbedrijven⁴⁷. Indien de beklaagde schuldig bevonden wordt, spreekt de rechtbank de straf uit (art. 161 Sv). Bij veroordeling van de overtreder levert het vonnis een "executoriale" titel op voor de uitvoering van de opgelegde sanctie. De tenuitvoerlegging van de vonnissen op strafrechtelijk vlak geschiedt "in naam des Konings" (art. 30, lid 2 Grondwet) uitsluitend en ambtshalve door het Openbaar Ministerie⁴⁸. De invordering van de penale geldboeten wordt in naam van de procureur des konings gedaan door de Directeur van Registratie en Domeinen (art. 197, lid 2 Sv; art. 100 KB 28 december 1950 op het tarief in strafzaken)⁴⁹. Tegen het vonnis, gewezen door de politierechtbank, staat in alle gevallen hoger beroep open bij de correctionele rechtbank (art. 172, 174 Sv).

⁴⁶ De Federale Politie van Oost-Vlaanderen ontwierp een computerprogramma waardoor de hierna vermelde bewerkingen automatisch gegenereerd worden.

⁴⁷ Art. 138 6°bis en 138 6° ter Sv hebben betrekking op misdrijven in het verkeer. Voor deze misdrijven is de politierechtbank bevoegd.

⁴⁸ Verstraeten R., *Handboek strafvordering*, Maklu, Antwerpen, 2001, p 765.

⁴⁹ Verstraeten R., *Handboek strafvordering*, Maklu, Antwerpen, 2001, p 767.

1.2.2. Casestudy: het beleid in cijfers weergegeven.

Om inzicht te verwerven in de werking van het Openbaar Ministerie wordt een beeld opgesteld aan de hand van cijfergegevens van het ressort van het Hof van Beroep te Gent⁵⁰. Er wordt gezocht naar het aantal overtredingen waaraan het Openbaar Ministerie een gevolg geeft met de huidige beschikbare middelen en naar de evolutie van de cijfers die valt waar te nemen. De statistieken die in dit rapport gehanteerd worden, geven een overzicht van de jaren 1999 tot 2002.

A. Methode van gegevensverzameling.

De jaarlijkse statistieken van het ressort Gent bevatten het aantal nieuwe zaken in behandeling genomen op de parketten in het ressort Gent in een bepaald jaar. De opname is afhankelijk van de datum waarop de zaken op het parket zijn aangekomen. Op federaal niveau zijn de overtredingen vermeld die enerzijds in het parket ingeschreven werden tijdens dat jaar, en anderzijds de bewerkingen die in een jaar op het parket zijn gebeurd met alle dossiers die al aanwezig waren, onafhankelijk van het jaar waarin ze ingekomen zijn.

De statistieken, zoals gebruikt in Gent, bevatten dus de zaken die in dat jaar zijn binnengekomen en alle bewerkingen die sindsdien gebeurd zijn. Dit is dus een andere manier van werken dan gebruikelijk is op federaal niveau. De gegevens van het jaar 2002 relateren dus aan de cases die effectief in het jaar 2002 op de parketten van het ressort Gent zijn binnengekomen en er zijn verwerkt tot op heden⁵¹. De cijfers van 2002 bevatten nog enkele onvolledig behandelde zaken en worden in de loop van het jaar 2003 verder aangepast naargelang de afgesloten dossiers. Dit heeft gevolgen voor de seponeringscijfers en de cijfers van de zaken aanhangig bij de politierechtbanken waarvoor er nog geen vonnis uitgesproken werd. De meeste cases zijn al afgesloten en de aanpassingen zullen daarom binnen de perken blijven.

Er wordt zowel gekeken naar absolute cijfers als naar de procentuele aandelen van de middelen waarmee door het parket wordt gewerkt, waardoor het mogelijk is een evaluatie van het beleid te schetsen. Absolute cijfers zijn onontbeerlijk om te weten hoeveel zaken behandeld worden en hoeveel personeel noodzakelijk is om het werk doeltreffend te verrichten. Tevens geven ze weer hoeveel zaken er in een jaar door de parketten verwerkt worden en of er in werkelijkheid een daling van het aantal voorgelegde zaken aan de parketten en de rechtbanken plaatsvindt. De relatieve cijfers geven de aandelen van de gehanteerde middelen door de politiediensten en de parketten

⁵⁰ Het parket-generaal van Gent heeft zijn cijfers ter beschikking gesteld van het onderzoek.

⁵¹ Gelet op de relatief korte verjaringstermijn (1 jaar) voor de meeste verkeersinbreuken (overeenkomstig art 68 W.P.W.) heeft men na 2 jaar nagenoeg een volledig beeld over de gevolgen gegeven aan alle zaken.

weer. Op deze manier blijkt duidelijk in hoeverre de voorgestelde middelen daadwerkelijk bijdragen tot een verlichting van de werklust. Bij bijvoorbeeld dalende absolute cijfers van procedures voor de rechtbanken is het mogelijk dat een stijgend aantal vaststellingen door de politiediensten een weergave is van de stijging van het relatieve aandeel van de onmiddellijke inning en minnelijke schikking. Deze vaststelling is een indicatie dat er met dezelfde beschikbare middelen meer overtredingen verwerkt worden door de handhavingdiensten. Bij stijgende absolute cijfers van aanhangig gemaakte procedures, bestaat dan weer de mogelijkheid dat de absolute cijfers van het aantal vastgestelde overtredingen door de politiediensten een nog veel sterkere stijging van het aantal overtredingen aanduiden. Waar in andere omstandigheden door de rechter moet geoordeeld worden door de voor de rechtbank aanhangig gemaakte ten laste gelegde feiten, blijft de verhoging van de werkdruk voor de rechters en het Openbaar Ministerie dan beperkt doordat blijkt dat een groot deel van de toename van het aantal overtredingen voor rekening van de politie komt. Eveneens moet de mogelijkheid van het Openbaar Ministerie om terug te vallen op het aanbieden van minnelijke schikkingen onderzocht worden als mogelijke bijdrage tot een relatief minder sterke toename van de absolute cijfers van de voorgebrachte zaken voor de rechtbanken.

B. Verkregen gegevens in het ressort Gent.

In 1999 werden in het ressort Gent 163.973 lichte overtredingen door middel van onmiddellijke inningen afgehandeld, in 2002 waren er dat 181.355⁵². De federale politie van Oost-Vlaanderen heeft vastgesteld dat gemiddeld 90,7% van de onmiddellijke inningen werd voldaan omstreeks de jaarwisseling 2002-2003⁵³.

Om te weten hoeveel onmiddellijke inningen niet voldaan worden, is de hoeveelheid processen-verbaal van overtredingen die op het parket terecht komen een indicator. Bij de vaststelling van de overtreding door de politie is een onderscheid gemaakt tussen de lichte en zware overtredingen. Waar de zware overtredingen dadelijk aan het parket overgemaakt worden, wordt in de regel voor de lichte overtredingen eerst een onmiddellijke inning door de politiediensten aangeboden. Het volstaat daardoor een blik te werpen op de vastgestelde feiten op het proces-verbaal. Indien de ten laste gelegde feiten lichte overtredingen behelzen, is er een indicatie dat het in dit geval handelt om een niet betaalde onmiddellijke inning waaraan verder gevolg is gegeven door de parketten. Voor deze overtredingen verstuurt het Openbaar Ministerie nogmaals een aanmaning ter betaling van de voorgestelde som vooraleer effectief wordt overgegaan tot aanbidding van een minnelijke schikking. De stelling dat het aantal niet voldane

⁵² Bijlage II: politieparket.

⁵³ Bijlage VII: Aantal onmiddellijke inningen van de Verkeerspolitie van Oost-Vlaanderen met informatiecabesturing.

onmiddellijke inningen dat op de parketten terechtkomt geen substantieel deel vormen van het totale pakket te behandelen zaken en derhalve geen significante verandering in de werklust teweegbrengt, wordt bevestigd door de cijfers vrijgegeven door het parket van het ressort Gent⁵⁴. In 1999 werden na aanmaning door het parket nog eens 8 179 overtredingen door middel van onmiddellijke inningen en boetezegels betaald. Dit is 1,8% van het totale aantal zaken op het parket zonder de betaalde onmiddellijke inningen, boetezegels en waarschuwingen. In 2002 waren dit 11.953 zaken of 2,8 % van het totale aantal zaken waarmee het parket geconfronteerd werd⁵⁵.

In het jaar 1999 werden op het politieparket 346.118 zaken gedurende het jaar ingeleid. In 2001 zijn er omwille van de politiehervorming minder zaken (384.013) op de politieparketten terecht gekomen dan in 2000 (427.650). In 2002 is er opnieuw een stijging van 10% waar te nemen, meer bepaald 425.486 zaken⁵⁶.

In 1999 werden door de parketten voor 204.881 van de aan hen voorgelegde zaken minnelijke schikkingen voorgesteld, in 2002 waren dit er 219.584. In percentages uitgedrukt impliceert dit dat het aantal voorgestelde minnelijke schikkingen op het totale aantal verwerkte zaken op min of meer hetzelfde niveau is gebleven: 47% in 1999 en 51,6 % in 2002. Dit percentage blijft waarschijnlijk stabiel, vermits het in de meeste gevallen gaat om minnelijke schikkingen die onmiddellijk voorgesteld worden zodra de processen-verbaal op het parket toekomen⁵⁷.

Om een beeld te krijgen van het aantal voorstellen tot minnelijke schikkingen bij lichte overtredingen, wordt het aantal voorgestelde minnelijke schikkingen ter waarde van 2100 bfr of € 52,06 in acht genomen⁵⁸. In deze cijfers zijn het aantal niet betaalde onmiddellijke inningen (1000 bfr of € 25) opgenomen. In 2000 zijn er door de parketten van het ressort Gent 53.052 minnelijke schikkingen voor lichte overtredingen voorgesteld, waarvan 42.504 werden betaald. In 2001 zijn er 54.474 voorgesteld waarvan er 40.884 voldaan werden.

⁵⁴ Bijlage IX: minnelijke schikkingen voor lichte overtredingen (€ 52,06). De cijfers vermelden het percentage aangeboden minnelijke schikkingen voor lichte overtredingen op het totale aantal dossiers.

⁵⁵ Bijlage I: aantal zaken en vooruitgangsstaten in politieparketten met betrekking tot verkeersovertredingen 1999-2002.

⁵⁶ Bijlage I: aantal zaken en vooruitgangsstaten in politieparketten met betrekking tot verkeersovertredingen 1999-2002.

⁵⁷ Bijlage I: aantal zaken en vooruitgangsstaten in politieparketten met betrekking tot verkeersovertredingen 1999-2002.

⁵⁸ Bijlage IX: minnelijke schikkingen voor lichte overtredingen (€ 52,06).

Nagenoeg 90% van de voorstellen tot minnelijke schikking in het ressort Gent worden betaald zoals uit bijlage III blijkt⁵⁹. Er zijn ook gegevens met betrekking tot minnelijke schikkingen in het hele land, beschikbaar gesteld door het Ministerie van Justitie zelf⁶⁰. Hieruit blijkt eveneens dat gemiddeld ongeveer 87% van de aangeboden transacties door de overtreders aangenomen en betaald wordt (bijlage 10).

Op het totale aantal voorgestelde minnelijke schikkingen dat niet betaald werd, 20.175 zaken in 2000, hadden 11.437 zaken op het einde van het jaar de vooruitgangsstatus 'te dagen, gedaagd of vonnis'. Dit is 56,7% van het aantal niet betaalde minnelijke schikkingen, zo toont bijlage VI⁶¹. In 2001 ging het om 10.735 van 19.953 zaken, of 53,8%. Op dat moment bevonden 303 zaken zich nog in het stadium van vooronderzoek. Het is duidelijk dat aan het merendeel van de niet betaalde minnelijke schikkingen verder gevolg wordt gegeven in de zin van een gang naar de rechtbank.

Het aantal seponeringen van de zaken die op de politieparketten behandeld worden lijkt te dalen 35% (152.640) in 1999 over 28,4% (121.262) tot 23,5% (90.197) in 2001⁶². Indien bij de berekening van de seponeringscijfers eveneens rekening wordt gehouden met de voldane gecontroleerde waarschuwingen en de betaalde onmiddellijke inningen, vastgestelde inbreuken waaraan een gevolg is gegeven zonder voorafgaande tussenkomst van de procureur de konings, dan zijn er procentueel nog minder zaken waaraan geen gevolg gegeven is, namelijk 15,1% in 2001 (zoals blijkt uit bijlage V)⁶³. Dit betekent dat in 2001 aan 84,9% van de vastgestelde inbreuken een gevolg is gegeven.

1.3. Geduide problemen in de praktijk

Met het voorstel van de nieuwe wetgeving poogt de federale regering een oplossing aan te brengen voor verschillende problemen waarmee de actoren van het verkeersbeleid, in hun dagelijkse werking, geconfronteerd worden. Nu volgt een korte uiteenzetting van de problematiek die de parketten het hoofd proberen te bieden door de uitstippeling van een hanteerbaar vervolgingsbeleid voor de parketten.

⁵⁹ Bijlage III toont dat in 2001 89% en in 2002 85% van de minnelijke schikkingen voldaan werden. Voor 2002 zijn de cijfers enkel verwerkt tot de jaarwisseling 2002-2003.

⁶⁰ Bijlage IV zijn de cijfers van de voldane minnelijke schikkingen, vrijgegeven door het Centrum voor Informatieverwerking van de Federale Overheidsdienst Justitie.

⁶¹ Bijlage VI: Richting aan zaken als het voorstel tot minnelijke schikking niet voldaan werd 2000-2000; cijfers vrijgegeven door het parket van het ressort Gent

⁶² Bijlage I: het aantal zaken en vooruitgangsstaten in de politieparketten met betrekking tot verkeersovertredingen 1999-2002.

⁶³ Zie bijlage V: seponeringen verkeerszaken 1999-2001. De seponeringsgegevens tonen aan dat in 1999 maar 18,4% van het totale aantal zaken geseponeerd werd, voor 2002 is dit zelfs nog maar 14,5%.

1.3.1. Werklast.

Gegeven de doelen van het Mobiliteitsplan van de Vlaamse regering en de Federale Staten-Generaal voor de verkeersveiligheid, wordt het aantal controles drastisch opgevoerd⁶⁴. Maar om de geloofwaardigheid van het beleid door middel van adequate bestraffing van de vastgestelde overtredingen te garanderen is een voldoende capaciteit van de vervolgingsinstanties onontbeerlijk. De toename van het aantal controles, namelijk, brengt een verhoging van het aantal vaststellingen, onder andere processen verbaal, met zich mee. De ingebruikname van onbemande camera's veroorzaakt daarenboven een fikse verhoging van het aantal vastgestelde overtredingen. Zo worden in het ressort van het Hof van Beroep te Gent in 2001 166.000 snelheidsovertredingen vastgesteld. Per camera worden in de beginfase ca. 20.000 zware overtredingen per jaar opgetekend, zodat eens de geplande 140 camera's in het ressort geïnstalleerd zijn, ca. 2.800.000 snelheidsovertredingen zullen vastgesteld worden. Overeenkomstig de richtlijn COL 1/2003 van 3 februari 2003 moet er immers naar gestreefd worden de snelheidsovertredingen vast te stellen zodra de toegelaten snelheid, vermeerderd met de technische correctiemarge (K.B. 11.10.1997) overschreden wordt. Het gevolg is dat er meer zaken op het bureau van de procureur zullen belanden en meer zaken door de politierechtbank beoordeeld moeten worden. Naar alle waarschijnlijkheid zal de werklast van de parketten verhogen. Bovendien, meer zittingen voor de politierechters, betekent tevens een hogere belasting van de parketmagistraten.

Momenteel is er een ondercapaciteit van de parketten, vooral voor de verwerking van het aantal zware inbreuken. Bij verhoging van het aantal vastgestelde overtredingen zal het capaciteitsprobleem nog nadrukkelijker op de voorgrond treden. De extra behoefte van de politieparketten kan misschien ingeperkt worden door het terugdringen van het aantal lichte overtredingen door middel van een methode van afhandeling zonder belasting van de parketten. Op dit ogenblik wordt het probleem van de werklast gedeeltelijk opgelost door het gebruik van onmiddellijke inningen, waardoor een aantal vastgestelde overtredingen buiten de parketten en rechtbanken om gesanctioneerd worden. Zo ontvangt de overtreder door de sanctie de boodschap dat overtredingen niet getolereerd worden, terwijl eveneens de parketten gevrijwaard blijven.

⁶⁴ Dit is bijvoorbeeld het geval in Vlaanderen waar tegen eind 2003 350 nieuwe automatische vaststaande snelheidscamera's worden geplaatst, waarvan 140 in het ressort Gent. Op Federaal vlak wordt, voor snelheid bijvoorbeeld, door de regering een getal van 40.000.000 snelheidscontroles nagestreefd tegen 2009. Uit de laatste gegevens van de Federale Commissie voor de Verkeersveiligheid bleek dit aantal reeds nagenoeg bereikt te zijn in 2002. In het Mobiliteitsplan staat als streefdoel een vervijfvoudiging van de handhaving met betrekking tot snelheid voorop, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Departement Leefmilieu en Infrastructuur, *Mobiliteitsplan Vlaanderen, naar een duurzame mobiliteit in Vlaanderen*, Brussel, 2001, p 204.

1.3.2. Probleem van de inningen.

Uit cijfergegevens blijkt dat er een grote doorstroming is van niet betaalde onmiddellijke inningen en voorstellen tot minnelijke schikking naar de rechtbanken (zie supra)⁶⁵. Deze doorstroming naar de rechtbank draagt bij tot de bewustwording van de bestuurder dat verkeersovertredingen gesanctioneerd worden. Eens bij de rechtbank aanhangig, volgt meestal een veroordeling. Echter, de uitvoering van de vonnissen, onder andere de inning van de geldboeten, stelt tegenwoordig de nodige problemen. Er is vraag naar een doorgedreven inning van de geldboeten, door de ontvanger van registratie en domeinen. Voor de overtreders die in eerste instantie weigeren te betalen moet het duidelijk zijn dat bij wanbetaling de zaak inderdaad voor de rechtbank aanhangig wordt gemaakt en vervolgens wordt afgedwongen. De regering heeft de mogelijkheid deze problematiek aan te pakken door in de nieuwe wet een aanpassing van de inningprocedure door de ontvanger door te voeren.

1.3.3. Overdracht van de gegevens.

De ontbrekende schakel in de ketting van vaststelling tot uitvoering is de rechtstreekse digitale overdracht. Hoewel er door de onmiddellijke inningen een verlichting is van de werklast door de procureurs, is het noodzakelijk dat de parketten weet hebben van deze gegevens. Bovendien veronderstelt een effectieve controle op de naleving van de vonnissen, zoals het verval van recht tot sturen, een centraal databestand. Het bestand van het Ministerie van Verkeerswezen, dat een centrale registratie zou moeten bevatten, is enkel tijdens de kantooruren bereikbaar. Er moet bijgevolg idealiter een digitale overdracht van gegevens van de processen-verbaal van de politiediensten naar de politieparketten en tussen de parketten onderling mogelijk gemaakt worden. Intussen is al een eerste stap gezet naar een uniforme verwerkingsprocedure van de vastgestelde overtredingen door onbemande camera's⁶⁶. Het uiteindelijke doel van het programma is het de politie mogelijk maken alle overtredingen in te brengen in een gedigitaliseerd systeem, zodat een gedetailleerd databestand opgebouwd wordt. De mogelijkheden voor een verdere integratie van de systemen op de verschillende niveau's van het verkeersvervolgingsbeleid worden onderzocht. Op dit ogenblik is de overdracht tussen de

⁶⁵ Bijlage VI: Richting aan zaken als VSBG niet betaald werd, waar aangetoond is dat 50% van het aantal niet betaalde minnelijke schikkingen voor de politierechter gebracht wordt.

⁶⁶ Aanvankelijk was het idee opgevat een centraal verwerkingspunt (bij de Federale Politie - Provinciale Verkeerseenheden) op te richten in de provincie, dat alle vastgestelde overtredingen met onbemande camera's zou verwerken. Later werd het idee uitgebreid om de gegevens vervat in alle processen, on line over te maken aan de parketten. Dit zou een belangrijke tijdswinst betekenen waarbij veel meer processen verbaal kunnen verwerkt worden op korte tijd.

Lokale Politie en het parket al mogelijk⁶⁷. Voor de gegevensoverdracht van de Federale Politie naar de parketten moet nog een programma aanpassing doorgevoerd worden.

Het is uit de beschrijving duidelijk dat tot nog toe de digitalisering van de gegevensverwerking in de kinderschoenen staat. Dit gegeven wordt door alle betrokken spelers als een handicap ervaren. Op dit ogenblik worden op de parketten de minnelijke schikkingen reeds in het geheugen van het programma opgeslagen en kunnen ze, mits een kleine programma-ingreep, automatisch gesignaleerd worden. Tevens moeten alle voorstellen tot minnelijke schikking overgebracht worden aan de verdachte en meegedeeld worden aan het Ministerie van Financiën. Hier vindt dus al een centralisatie van deze gegevens plaats die eventueel verder zou kunnen worden uitgebreid.

1.4. Conclusie

Het Openbaar Ministerie heeft als voornaamste taak het inrichten en uitvoeren van het vervolgingsbeleid. In de uitoefening van deze opdracht verwerkt het de zaken die door de politiediensten zijn vastgesteld en uiteindelijk ingeleid worden op het parket. Door zijn leidinggevende rol in het vervolgingsbeleid is het bovendien door de wetgever in staat gesteld algemene richtlijnen met betrekking tot het verkeersvervolgingsbeleid uit te vaardigen en toezicht te houden op de politiediensten bij hun uitvoering van het uitgestippelde beleid. In die zin heeft het Openbaar Ministerie een intermediaire rol tussen de politiediensten die de concrete uitvoering van de wetten moeten vervullen en de wetgever die de algemene kaders vastlegt. De andere belangrijke actor in het verkeersvervolgingsbeleid, namelijk de politie, is de eerste linie in het defensiebeleid van de overheid tegen de verkeersovertreders. Het stelt de overtredingen vast en wordt ingeschakeld in het verdere vervolgingsbeleid.

Wat het aantal door de politiediensten vastgestelde inbreuken op de wegenverkeerswet betreft, is er een stijging in absolute cijfers merkbaar. Het aantal inbreuken neemt daarenboven fors toe. De vervolgingsdiensten stellen in hun dagelijks beleid, binnen de hen toegekende mogelijkheden, alles in het werk om gevolg te geven aan een zo groot mogelijk aantal vaststellingen. Procentueel wordt bij de verwerking van de overtredingen gestreefd naar een toename van het aantal onmiddellijke inningen en van de minnelijke schikkingen en een daling van het aantal dagvaardingen om een vermindering van de werkdruk van de parketten te bewerkstelligen. Immers, als de parketten deze toename

⁶⁷ Voor verdere informatie over de gegevensoverdracht tussen politiediensten en parket zie: Federale Overheidsdienst Justitie, stafdienst ICT: Centrum voor Informatieverwerking. Er worden periodieke vergaderingen ingericht met de lokale en federale politiediensten en de parketten waarbij de stand van zaken aangaande de digitalisering geëvalueerd wordt. De overdracht tussen de lokale politiediensten en het parket gebeurt door het ILSP programma. De Federale Politie maakt gebruik van een ander programma.

van vastgestelde zaken dienen te verwerken, dan zou het een aanzienlijke lastenverzwaring betekenen. In de huidige situatie blijft het aantal binnenkomende zaken op de parketten stabiel, alsook het aandeel van het aantal minnelijke schikkingen. Het is namelijk de politie die grotendeels de stijging van het aantal inbreuken opvangt door het aantal onmiddellijke inningen relatief te laten toenemen. Dit betekent dat de werkdruk voor de parketten en rechtbanken slechts in relatief geringe mate stijgt ondanks de toename van het aantal vastgestelde inbreuken.

Naast het eerste beschreven probleem van de werkdruk van de actoren, is er ten tweede een roep naar een hervorming van de procedure van de inningen van de sancties uitgesproken door de rechtbanken. Het feit dat de vonnissen uitgesproken door de politie- en correctionele rechtbanken niet in voldoende mate afgedwongen worden, legt een hypotheek op de effectiviteit van de afschrikwekkende werking van de rechtbanken voor de overtreeders. Ondanks de grote doorgang naar de rechtbank, voelen de overtreeders zich niet door een eventuele sanctie bedreigd. De overtreder schat de kans dat zelfs bij een veroordeling door de rechtbank de sanctie niet wordt afgedwongen vrij hoog in.

Ten derde zijn de actoren van het vervolgingsbeleid geconfronteerd met een informatieverwerkingsprobleem door het ontbreken van een digitaal gegevensoverdrachtssysteem dat een link legt tussen de verschillende diensten. Dit probleem stelt zich vooral op het praktisch vlak, in tegenstelling tot de andere zaken die met een juridisch antwoord van de wetgever op een adequate manier aangepakt kunnen worden. Op het vlak van de gegevensverwerking wordt momenteel volop gesleuteld aan een systeem dat een integrale gegevensverwerking mogelijk maakt .

Het vervolgingsbeleid kampt vandaag de dag met een aantal problemen, waarmee de beleidsmaker bij haar regelgevende taak geconfronteerd wordt. Met de opstelling van de wet houdende bepalingen betreffende de verkeersveiligheid wordt een juridisch kader gecreëerd waarbinnen het vervolgingsbeleid vorm kan worden gegeven. Bij de bepaling van de grenzen van dit kader en bijgevolg van de manier waarop het vervolgingsbeleid door de nieuwe wet wordt ingevuld, kan met de vastgestelde problematiek rekening gehouden worden. De juridische analyse van de nieuwe wet zal uitwijzen in hoeverre de nieuwe wetgeving bijdraagt aan de verbetering van de aangehaalde problematiek.

2. JURIDISCHE ANALYSE VAN DE WET VAN 7 FEBRUARI 2003

Deze analyse betreft artikelen 31 en 44 van de nieuwe wet verkeersveiligheid dat het vervolgingsbeleid van het Openbaar Ministerie herinricht, althans voor wat de verkeersveiligheid betreft. Het artikel 31 voegt aan de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer de artikelen 65 bis en ter toe dat op verschillende vlakken ingrijpende wijzigingen doorvoert in de werking van het Openbaar Ministerie. Omwille van de gevolgen die de invoeging van deze artikelen heeft op de dagelijkse praktijk van de parketten, is het van cruciaal belang dat de wijziging een daadwerkelijke verbetering teweegbrengt voor de betrokken partijen.

De analyse begint met de motieven van de regering om het huidige vervolgingsbeleid aan te passen. De kritiek hierop in het volgende deel gaat uitgebreid in op de argumentatie van de Regering en de Raad van State in de Memorie van Toelichting.

Een volgende paragraaf behandelt artikelen 31 en 43 zelf, waarbij onder andere de verhouding van de artikelen met betrekking tot andere wetgeving zoals de Grondwet wordt onderzocht. Zoals duidelijk gesteld in de inleiding komen niet alle aspecten van de wetswijziging aan bod, maar wordt vooral uitgegaan van de huidige praktijk van de parketten.

2.1. Motieven van de wetgever.

In de Memorie van Toelichting vermeldt de regering de beweegredenen om de bestaande Wegverkeerswet te modificeren. Het is van belang deze uitgangspunten op hun relevantie te onderzoeken. Indien de wetgever immers van verkeerde veronderstellingen uitgaat bij een wetswijziging, bestaat de mogelijkheid dat hij oplossingen zoekt voor vermeende 'problemen' die in werkelijkheid niet als dusdanig worden ervaren en het beleid op kosten jagen omwille van de doorvoering van onnodige veranderingen. In deze paragraaf wordt ingegaan op de reden die door de regering naar voren is geschoven voor het ontwerp van art 31 en op de oplossingsmethode waarvoor hij heeft geopteerd. De verdere argumentatie wordt verwerkt in de bespreking van het artikel zelf.

2.1.1. Motieven in de Memorie van Toelichting.

Als aanleiding voor de opstelling van artikel 31 wijst de wetgever er in de Memorie van Toelichting op dat hij de procedure van de afhandeling van overtredingen die een aanzienlijke hoeveelheid van het werk van de parketten vertegenwoordigen, wil

aanpassen⁶⁸. Uitgaande van een overbelasting van de vervolgingsdiensten, stelt de wetgever duidelijk in de Memorie van Toelichting dat het de bedoeling is een eenvoudiger procedure tot stand te brengen die de werkdruk van de vervolgende instanties verlicht. Deze ontlasting is het hoofdmotief voor de invoering van de administratieve procedure zoals beschreven in artikel 31. De wetgever meent hierbij vooral te moeten sleutelen aan de actuele procedure waarbij bijvoorbeeld eerst een onmiddellijke inning wordt voorgesteld door de politie. Reden voor de door hem voorgestelde verandering is dat, volgens hem, deze onmiddellijke inning in vele gevallen niet wordt betaald zodat de politie een volwaardig proces-verbaal opstelt dat vervolgens wordt overgemaakt aan de procureur des konings.

Vervolgens stelt de memorie dat de procureur zeer dikwijls opteert voor het voorstellen van een verval van strafvordering tegen betaling van een geldsom (minnelijke schikking) conform artikel 216 bis van het Wetboek van Strafvordering. Ook dit is volgens de wetgever te vaak een slag in het water waarbij de overtreder, andermaal om welke reden dan ook, meent niet te kunnen of moeten ingaan op het voorstel van minnelijke schikking.

Uiteindelijk moet de overtreder rechtsreeks gedagvaard worden door het Openbaar Ministerie voor de politierechtbank waarbij de uitkomst nog onzeker is. Volgens de opstellers van de nieuwe wet draagt de onzekerheid van de uitkomst van de dagvaarding voor de rechtbank niet bij tot de motivatie van de met de handhaving belaste overheid⁶⁹.

Vandaar dat geïnspireerd door het Nederlandse model, een soort administratieve procedure wordt opgezet, waarbij het aan de procureur des konings toekomt, deze inbreuken af te handelen door middel van het bevel tot betaling. Bedoeling van de regering met deze regelgeving is dat dit bevel tot betaling vrij snel op de inbreuk volgt en dat er ook effectief betaald wordt.

2.1.2. Kritiek op de motieven van de wetgever.

Verwijzend naar het vorige hoofdstuk waar de cijfers van het ressort Gent zijn weergegeven, is duidelijk dat bij deze motivatie voor de wetswijziging vragen gesteld kunnen worden. Uit de data voor het ressort Gent blijkt namelijk dat de overtredders gemiddeld ongeveer 90% van de aangeboden transacties van de politiediensten en het Openbaar Ministerie aannemen en betalen⁷⁰. Dit percentage stijgt nog na een aanmaning door het Openbaar Ministerie. Voor deze zaken is er dus geen gang naar de rechtbank

⁶⁸ *Parl.st.Memorie van Toelichting*, , 2001-2002, nr. 1915/1, p 17.

⁶⁹ *Parl.st. Memorie van Toelichting*, 2001-2002, nr. 1915/1, p18.

⁷⁰ Bijlage IV:aantal transacties per pakket voor 2001.

nodig. Bovendien vindt bij niet-betaling door de overtreder slechts een in zeer klein aantal gevallen seponering plaats. Wanneer alle vastgestelde overtredingen in betrachting genomen worden, komt het aandeel seponeringen op 15% van alle zaken. Dit houdt in dat bijna 85% van de overtreeders bij wanbetaling zal worden vervolgd.

Indien de zaak toch aanhangig moet gemaakt worden voor een rechtbank, moet de zaak voor een rechter kunnen worden gebracht die bij zijn beoordeling alle relevante omstandigheden in betrachting neemt. De Grondwet heeft de rechter immers opgedragen onafhankelijk zijn mening te vormen over een ten laste gelegd feit in het licht van de gegeven omstandigheden. Indien de rechter ervan overtuigd is dat het ten laste gelegde niet kan worden bewezen, rust op hem de verplichting de verdachte terzake vrij te spreken. Daarenboven dient voor een veroordeling het eventueel bewezen verklaarde ook wederrechtelijk te zijn en dient de dader verwijtbaar te zijn. Deze elementen kunnen derhalve enige - zij het beperkte - onzekerheid creëren betreffende de uitkomst van het rechterlijke oordeel. Deze relatieve onzekerheid over de uitspraak van de rechter omwille van de rechterlijke vrijheid, die de onafhankelijkheid van de rechtspraak moet waarborgen, is een gevolg van de principes van de rechtstaat en kan bijgevolg niet uitgeschakeld worden. Deze waarborgen zijn ingebouwd ter vrijwaring van de rechten van de verdachte, die ook door andere procedures geëerbiedigd moeten worden. Een zekere onzekerheid is inherent aan het rechtssysteem en kan niet geëlimineerd worden.

2.2. Inhoudelijke analyse van het nieuwe art. 31 ingevoerd door de verkeersveiligheidwet.

Artikel 31 van de wet houdende verschillende bepalingen betreffende verkeersveiligheid stelt de invoeging voor van artikelen 65 bis en 65 ter aan het KB van 16/3/1968 houdende de coördinatie van de wet betreffende politie over het wegverkeer. De bespreking van de artikelen verduidelijkt de vastgestelde problemen en de voorgestelde oplossingen betreffende het vervolgingsbeleid van verkeersovertredingen. Er worden enkel de stukken uit besproken die aanleiding geven tot discussie vanuit het oogpunt van het Openbaar Ministerie. Eerst worden de nieuwe regeling en de veranderingen die ze teweegbrengt, verduidelijkt om vervolgens in een volgend punt een overzicht te geven van de kritiekpunten op de nieuwe procedure.

2.2.1. Inhoud van de nieuwe regeling.

De regering noemt de voorgestelde procedure in de Memorie van Toelichting een sui generis procedure voor bepaalde verkeersinbreuken, vastgesteld door middel van geautomatiseerde apparaten of technische hulpmiddelen. Hierdoor is het mogelijk een

aparte afhandeling en een nieuwe rol voor het Openbaar Ministerie voor deze overtredingen in het leven te roepen⁷¹.

De nieuwe regeling legt een bevel tot betaling op aan de overtreder bij de vaststelling van de in het artikel omschreven overtredingen. Een bevel tot betaling is een bevel gericht aan de overtreder, opgelegd door de procureur, tot betaling van een geldsom als straf voor het stellen van een door de WVV verboden handeling. Aan wanbetaling zijn verdere sancties verbonden⁷². Het bevel op zich levert een executoriale titel op, waardoor bij wanbetaling de uitvoering van de eraan gekoppelde sanctie afdwingbaar wordt zonder dat de zaak bij het gerecht aanhangig moet gemaakt worden.

Het bevel tot betaling kan uitsluitend in de in paragraaf 1 omschreven omstandigheden opgelegd worden:

§1, 1° snelheidsovertredingen.

§1, 2° negatie van rode stoplichten.

§1, 3° en 4° alcohol- en drugsintoxicatie.

Verder stelt paragraaf 1 dat het bevel tot betaling kan en moet worden opgelegd voor deze overtredingen zonder schade aan derden voor zover de vaststelling van de overtredingen is gebeurd op geautomatiseerde wijze of met behulp van een technisch hulpmiddel. Het bevel tot betaling kan bijgevolg enkel opgelegd worden voor overtredingen die geen directe gevolgen voor derden met zich meebrengen en enkel waarvan de vaststelling gebeurd is met behulp van een radar. De voorwaarde van de geautomatiseerde vaststelling is ingevoerd omwille van de duidelijkheid en onweerlegbaarheid van de vaststelling als bewijsstuk.

De twee volgende vereisten voor de toepasbaarheid van het artikel bestaan eruit dat in iedere case de procureur des Konings moet oordelen dat er geen betwisting bestaat nopens de materialiteit der feiten of de identiteit van de overtreder. De materialiteit van de feiten duidt op het beantwoorden van de gestelde feiten aan de delictsomschrijving, de identiteit van de overtreder slaat op de persoon die de overtreding begaan heeft. Art. 67 bis W.P.W. stelt dat bij de toepassing van de Wegverkeerswet het uitgangspunt geldt dat de houder van de nummerplaat vermoed wordt de overtreder te zijn. Dit principe van het weerlegbare vermoeden van de identiteit en de juistheid van de vastgestelde feiten wordt wat betreft het bevel tot betaling teniet gedaan door het opleggen van de voorwaarde van onbetwistbaarheid. Voor de toepasbaarheid van het bevel tot betaling moet door de procureur de identiteit van de overtreder en de materialiteit der feiten geverifieerd worden. Voor de regering stelt zich hierbij geen probleem omdat, volgens

⁷¹ *Parl.st.Memorie van Toelichting*, 2001-2002, nr. 1915/1, p 17,20.

⁷² Zie voor verdere uitleg bij de bespreking van de nieuwe paragraaf 6 waar de gevolgen verbonden aan het niet voldoen van het bevel tot betaling uit de doeken wordt gedaan.

haar, door de geautomatiseerde vastlegging van de overtreder er weinig discussie zal rijzen⁷³.

In de gevallen die ressorteren onder deze nieuwe procedure, m.a.w. die voldoen aan de boven beschreven voorwaarden, poneert het ingevoegde artikel 65 bis §1: 'In dat geval beschikt de procureur des konings niet over de bevoegdheid om geen bevel tot betaling op te leggen' en verder stelt het ontworpen artikel 65 bis § 1 laatste lid dat strafrechtelijke vervolging en toepassing van hoofdstuk III van titel I van boek II van het Wetboek van Strafvordering worden uitgesloten ten aanzien van overtredingen die overeenkomstig artikel 65 bis met een bevel tot betaling van een geldsom worden gesanctioneerd⁷⁴. Met andere woorden rust op de procureur de verplichting om onder de in het artikel beschreven omstandigheden een bevel tot betaling op te leggen, wat een uitsluiting inhoudt van de vervolgingsopportunity van de procureur.

Indien binnen het jaar te rekenen van de datum van het bevel tot betaling opgelegd door de procureur des konings een nieuwe overtreding wordt vastgesteld, oordeelt de procureur des konings, conform art 65 bis §1, dat ofwel een nieuw bevel tot betaling wordt opgelegd, ofwel toepassing wordt gemaakt van artikel 216 bis, ter of quater Sv, dan wel tot strafrechtelijke vervolging wordt overgegaan, volgens het nieuwe artikel 65 bis § 1. Enkel in het hier omschreven geval herleeft de vervolgingsbevoegdheid van het Openbaar Ministerie.

Art. 65 ter §1 schrijft voor dat een afschrift van het proces-verbaal binnen een termijn van veertien dagen na de vaststelling van de inbreuk aan de overtreder moet gezonden worden. Vervolgens beschikt de overtreder over een termijn van veertien dagen te rekenen van de dag van de vaststelling om zijn verweermiddelen met betrekking tot de hem ten laste gelegde misdrijven te laten kennen aan de procureur des konings.

§ 3 van art. 65 ter van de nieuwe regelgeving verzekert de wijze van bezorgen van het bevel tot betaling door middel van verzending per gerechtsbrief binnen een termijn van 40 dagen na de vaststelling van de overtreding.

⁷³ *Parl.st.Memorie van Toelichting*, 2001-2002, nr. 1915/1, p 17: "in 99% van de zaken kan er geen discussie zijn over de materialiteit der feiten vermits de vaststelling van de inbreuk omdat de politie gebruik maakt van bijkomende technische hulpmiddelen met volkomen controleerbare resultaten".

⁷⁴ *Parl.st.kamer*, 2002-2003, nr. 1915/9, p 14, 17. Hierdoor wordt het Openbaar Ministerie de bevoegdheid ontnomen artikelen 216 bis (minnelijke schikking) en 216 ter (bemiddeling in strafzaken) in te roepen. De regering volgt de volgende redenering: "Om de reden dat er geen discussie bestaat over de materialiteit de feiten heeft de regering geopteerd voor een systeem waarbij de sanctie, in casu de geldboete, bijna automatisch volgt op de inbreuk. In de mate dat er over het bestaan der feiten geen betwisting is, verliest de procureur zijn opportuniteitsoordeel om al dan niet gevolg te geven aan de vaststelling. Hij moet dus in dat geval de sanctie die is voorzien, met name het opleggen van een geldsom middels een bevel tot betaling, opleggen".

De overtreder is volgens het nieuwe ingevoegde art 65 ter § 4 gehouden de som te betalen binnen de maand na de kennisgeving van het bevel tot betaling. Deze kennisgeving wordt geacht te hebben plaats gevonden op de tweede dag die volgt op die van de verzending.

De som moet in elk geval voldaan worden, wil de overtreder voorkomen dat het bevel tot betaling van de som van rechtswege uitvoerbaar wordt, zoals art. 65 ter §5 voorziet.

Bij het nalaten van de betaling na aanmaning stelt §6 de ontvanger van de penale boeten in staat het voertuig waarmee de overtreding werd begaan of het voertuig op naam van de overtreder in beslag te nemen, waarna na 6 maanden tot gedwongen verkoop van het voertuig kan worden overgegaan. M.a.w. indien volgens de nieuwe regeling voldaan is aan de voorwaarden voor de toepasselijkheid van de wet en indien is vastgesteld dat de gestelde feiten een overtreding van deze wet opleveren, levert dit op grond van artikel 65 bis WVV een executoriale titel op. Bij verzuim van de overtreder de opgelegde som te voldoen binnen de door de wet gestelde termijn, wordt het bevel tot betaling van rechtswege afdwingbaar. De ontvanger van de penale boeten heeft de mogelijkheid de invordering uit te voeren zonder een tussenkomst van de rechter. Wanneer de overtreder na de aanmaning van de ontvanger nog steeds het verschuldigde bedrag niet voldoet, beschikt de ontvanger over de mogelijkheid het voertuig waarmee de overtreding begaan in beslag te nemen en te verkopen na de wettelijk bepaalde termijn.

§7 voorziet voor de overtreder de mogelijkheid tot indiening van een schriftelijk verzoek tot intrekking van het bevel of tot vermindering van het bedrag van de som bij de politierechter binnen een termijn van veertien dagen na de kennisgeving van het bevel tot betaling. Dit verzoek is slechts ontvankelijk na de volledige betaling van het bevel tot betaling. De politierechter oordeelt over de wettigheid en de proportionaliteit van de opgelegde som. Hoger beroep tegen de beslissing kan worden ingesteld bij de correctionele rechtbank. De overtreder beschikt slechts over de mogelijkheid om zijn verweermiddelen geldend te maken bij volledige volstorting van de som opgelegd door het bevel tot betaling.

2.2.2. Kritiek op de nieuwe regeling.

A. Afbakening van de opgenomen soorten misdrijven onder artikel 65 bis W.P.W.

Er vindt op basis van deze nieuwe regeling een administratieve afhandeling plaats van zware inbreuken⁷⁵. Dit is contradictorisch met de bedoeling van de wetgever om deze misdrijven zwaarder te bestraffen, onder andere met het verval van recht tot sturen. Een zwaardere sanctionering vraagt de tussenkomst van de politierechter ter verzekering van de rechten van de overtreder. Bovendien is, zoals gesteld in een amendement op de voorgestelde nieuwe regeling, het de heersende mening dat zware overtredingen zoveel mogelijk door de rechter moeten worden gevonnist⁷⁶. Om deze reden is later een nuancering ingevoerd in het wetsvoorstel waarbij een overtreding als bedoeld in artikel 29 §1 lid 1 Wegverkeerswet, zijnde zware overtredingen derde categorie, wordt uitgesloten. Deze soort overtredingen kunnen bij de politierechter aangebracht worden met het oog op een vervallenverklaring van het recht tot besturen van het voertuig en zouden onder andere snelheidsovertredingen van meer dan 50% boven de toegelaten snelheid en in tegengestelde richting op de snelweg rijden omvatten⁷⁷.

Naast de verzekering van de rechten van de overtreder wordt door een gang naar de rechter aan de gemeenschap duidelijk gemaakt dat de zware verkeerscriminaliteit ernstig genomen wordt door de autoriteiten. Tenzij er binnen het jaar recidive optreedt, is dit uitgangspunt door de werking van deze wet niet haalbaar. Bijgevolg wordt op die manier aan de samenleving het verkeerde signaal gegeven dat verkeersovertredingen geen prioriteit zouden hebben. In de praktijk wordt in dit geval een ander beeld opgeroepen dan de werkelijke bedoeling van de wetgever is.

B. Manier van vaststelling.

a. Geautomatiseerde vaststelling.

Wat betreft de geautomatiseerde vaststelling van snelheidsovertredingen en de negatie van een rood of oranje (K.B. 11/10/1992) verkeerslicht wekt de voorgestelde regeling bedenkingen op omdat er ook op andere manieren een vaststelling van deze overtredingen kan gebeuren, bijvoorbeeld door interceptie⁷⁸. Deze manier van vaststellen

⁷⁵ In de Memorie van Toelichting maakt de regering zelf gewag van de ernst van de overtredingen en het gewicht dat ze hieraan verbindt; *Parl.st.Memorie van Toelichting*, 2001-2002, nr. 1915/1, p 20: volgens de opinie van de regering in de memorie van toelichting moet er juist omwille van de ernst hard en efficiënt worden opgetreden. Dit wil de regering doen door middel van de invoering van deze procedure, vooral omdat hij overtuigd is van de gewaarborgde bescherming van de rechten van de overtreder die de nieuwe procedure zou bieden.

⁷⁶ Amendement N 46° voorgesteld door de heer Ansoms, zie *Parl.st.amendement*, 2001-2002, nr. 1915/5, p 30.

⁷⁷ *Parl.st.memorie van toelichting*, 2001-2002, nr. 1915/1, p 10; *parl.st.Kamer*, 2001-2002, nr. 1915/1, p 26; Deze categorieën zijn bepaald door de Koning bij in Ministerraad van 31 januari 2003 overlegd besluit.

⁷⁸ Zie infra voor verdere uitleg over de problematiek van de verschillende mogelijkheden van vaststelling van de betreffende overtredingen.

is uitdrukkelijk niet in het artikel opgenomen wat betekent dat er een andere afhandelingprocedure voor gevolgd moet worden, met een verschillende manier van opvolgen van de overtreding.

b. Betwisting nopens de identiteit van de overtreder.

De tweede voorwaarde voor de wijze van vaststelling is dat de procureur des konings moet oordelen dat er geen betwisting bestaat nopens de identiteit van de overtreder. De procureur des konings is verplicht de onbetwistbaarheid te oordelen, maar het nieuw ingevoegde artikel vermeldt nergens op welke manier deze vaststelling dient te gebeuren. Op de procureur wordt een actieplicht gelegd teneinde te oordelen dat aan de voorwaarden voldaan is. De meest gebruikelijke manier van de procureur om zich te vergewissen dat feit en dader onbetwistbaar zijn, is door het instellen van een verhoor, hetzij persoonlijk, hetzij door middel van een antwoordformulier. Daar het nieuwe wetsartikel geen andere procedure invoert, is de gebruikelijke gang van zaken niet aan verandering onderhevig. Dergelijk verhoor, zelfs via een gebruikelijk antwoordformulier, neemt enige tijd in beslag. Om de toepasselijkheid van het artikel te garanderen mag de overtreder tijdens het verhoor het vermoeden dat hij gereden heeft niet betwisten. Slechts indien de overtreder de feiten beaamt, is de procureur van verder onderzoek bevrijd. Zodra de overtreder de feiten betwist, moet hij volgens art 67. bis WPW, dat nog steeds van toepassing is, de persoon aanwijzen die de inbreuk begaan heeft⁷⁹. Op zijn beurt moet van deze persoon een verhoor afgenomen worden, hetgeen bijkomend werk voor de procureur des konings betekent. De manier waarop de nieuwe regeling op dit moment opgesteld is, houdt in dat bij niet reageren of betwisting van de overtreder, verder onderzoek door de procureur noodzakelijk is.

Vervolgens stelt de regering in de nieuwe procedure dat enkel bij betwisting de overtreder binnen een termijn van veertien dagen, te rekenen van de dag van de vaststelling, zijn verweermiddelen met betrekking tot de hem ten laste gelegde misdrijven aan de procureur des konings moet laten kennen. De nieuwe wet laat echter in het midden of deze verwijzing betekent dat het recht van de vermoedelijke overtreder om te reageren vervalt na deze termijn⁸⁰. Dus zelfs wanneer de procureur door middel van onderzoek concludeert dat aan de voorwaarden voldaan is, staat het de overtreder vrij te reageren, waardoor de procedure vertraging oploopt.

⁷⁹ Wanneer de overtreding is begaan met een motorvoertuig, ingeschreven op naam van een rechtspersoon, moeten de natuurlijke personen die deze rechtspersoon in rechte vertegenwoordigen de identiteit van de bestuurder mee delen. Indien ze de identiteit van de bestuurder niet kennen, moeten ze de identiteit doorgeven van de persoon die het voertuig onder zich heeft. Deze kennisgeving moet gebeuren binnen 15 dagen te rekenen vanaf de datum dat waarop een vraag om inlichtingen gevoegd bij het afschrift van het proces verbaal werd verstuurd (art. 67 ter W.P.W.). Ook hier zal deze persoon dienen te worden verhoord opdat de procureur des konings kan oordelen of er betwisting bestaat over de identiteit van de overtreder.

⁸⁰ *Parl.st.kamer*, 2002-2003, nr. 1915/9, p 14.

c. Betwisting nopens de materialiteit der feiten.

Wil er toepasbaarheid zijn van het nieuwe wetsartikel, is de procureur des konings - net zoals bij de kritiek op het vorige punt - verplicht na te gaan of er betwisting is nopens de materialiteit van de feiten. Omwille van het noodzakelijke schriftelijke of persoonlijke verhoor met betrekking tot de vaststelling hiervan, leidt ook deze voorwaarde tot onnodig tijdverlies voor de vervolgende instanties. Wanneer de regering als uitgangspunt de juistheid van de door de automatische camera's vastgestelde feiten hanteert en de vermoedelijke overtreder de kans biedt deze veronderstelling te weerleggen, wordt de procureur dit extra onderzoek bespaard.

Bovendien beschikt de overtreder in de nieuwe regeling, wanneer hij het niet eens is met het bevel tot betaling, zoals reeds bij de materialiteit van de identiteit gesteld, over de mogelijkheid zich tot de politierechtbank adresseren, en in hoger beroep, de correctionele rechtbank. In de praktijk betekent de voorwaarde van de verzekering van de materialiteit van de feiten een grotere werklast voor de procureur des Konings⁸¹.

C. Vervolgingbevoegdheid.

Met de invoering van de nieuwe bepaling wordt geraakt aan een fundamentele bevoegdheid van het Openbaar Ministerie die hem voor strafzaken in de Grondwet is toegekend. Artikel 151 G.W. geeft een grondwettelijke grondslag aan de bevoegdheid van de procureur des konings en luidt: "De rechters zijn onafhankelijk in de uitoefening van hun rechtsprekende bevoegdheden. Het Openbaar Ministerie is onafhankelijk in de individuele opsporing en vervolging, onverminderd het recht van de bevoegde minister om de vervolging te bevelen en om de bindende richtlijnen van het strafrechtelijke beleid, inclusief die van het opsporing - en vervolgingsbeleid vast te leggen".

a. Raad van State.

In haar advies is de Raad van State niet erg diep ingegaan op de vervolging - en seponeringbevoegdheid wegens het korte tijdbestek dat haar was toegemeten. De raad stelt duidelijk dat zij zich om deze reden beperkt tot het onderzoek van de rechtsgrond, van de bevoegdheid van de steller van de handeling, alsmede aan de vraag of aan de voorafgaande vormvereisten is voldaan⁸². Zij heeft enkel een advies uitgesproken over het wetsontwerp binnen het hem toegemeten tijdbestek en maakt een beperkt aantal opmerkingen, zonder dat zij hierbij exhaustief te werk is gegaan. Uit haar stilzwijgen over bepaalde punten mogen geen conclusies getrokken worden⁸³.

⁸¹ *Parl.st.kamer, amendement, 2001-2002, nr. 1915/5, p 27.*

⁸² *Parl.st.kamer, advies van de Raad van State, 2001-2002, nr. 1915/1, p 39.*

⁸³ *Parl.st.kamer, advies van de Raad van State, 2001-2002, nr. 1915/1, p 40*

De Raad van State heeft bedenkingen bij de grondwettelijkheid van de regeling in het licht van artikel 151 G.W., waarbij zij de regering een rechtvaardiging vraagt voor de uitgewerkte procedure die de bewuste overtredingen niet primair strafrechtelijk vervolgt⁸⁴. De repliek van de regering is dat de overtredingen waarop de nieuwe procedure van toepassing is, niet gerechtelijk vervolgd worden in de klassieke zin van het woord, met name door de procureur des konings voor de rechtbanken, maar door een sui generis procedure die het midden houdt tussen een zuiver administratiefrechtelijk sanctioneringsstelsel en het klassieke penale afhandelingsstelsel⁸⁵. Het voordeel van de voorgestelde combinatie is volgens de regering gelegen in het gebruik van de parketmagistratuur die garantie biedt op een behoorlijke procesvoering en een eerbiediging van de rechten van de verdediging. De administratiefrechtelijke bijdrage ligt hierin dat er een snelle, eenvormige en adequate afhandeling mogelijk is van de vastgestelde overtredingen door ambtenaren⁸⁶.

Door het in het leven roepen van deze nieuwe procedure stelt de regering artikel 151 G.W. buiten werking omdat zij het Openbaar Ministerie, volgens haar redenering, niet in haar strafvervolgende hoedanigheid inzet in de procedure, maar als administratieve instantie⁸⁷.

b. Hoedanigheid van het Openbaar Ministerie.

In haar antwoord op de commentaar van de Raad van State verwijst de regering naar twee andere wetten ter verduidelijking van de positie van het Openbaar Ministerie en diens vervolgingsbevoegdheid.

Ten eerste verwijst hij naar de wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden⁸⁸. De argumentatie dat de aangehaalde wetgeving ernstig verschilt van de ontworpen regeling weerlegt deze stelling. De voetbalwet maakt een duidelijk onderscheid tussen gedragingen (artikel 3,4,5 of 10) die administratief gesanctioneerd worden (artikel 18) en misdrijven (artikel 38-42) waar de procureur des konings volgens zijn gemeenschappelijke opsporing - en vervolgingsrecht opsporingen en vervolgingen kan bevelen⁸⁹. Het Openbaar Ministerie verliest niet zijn vervolgingsbevoegdheid voor de misdrijven die in de strafrechtelijke sfeer blijven.

⁸⁴ *Parl.st.kamer, Memorie van Toelichting*, 2001-2002, nr. 1915/1, p 19. *Parl.st.advies van de Raad van State*, 2001-2002, nr. 1915/1, p 44.

⁸⁵ *Parl.st.kamer, Memorie van Toelichting*, 2001-2002, nr. 1915/1, p 19.

⁸⁶ *Parl.st.kamer, Memorie van Toelichting*, 2001-2002, nr. 1915/1, p 19.

⁸⁷ *Parl.st.kamer, Memorie van Toelichting*, 2001-2002, nr. 1915/1, p 19.

⁸⁸ Wet van 21/12/1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden; *Parl.st.Kamer*, 1997-1998, nr.2031; *Parl.st.Senaat*, nr 1-1355.

⁸⁹ Artikels 28 ter en quater Sv regelen de vervolgingsbevoegdheid. Ze zijn een uitwerking van de algemene grondslag van de vervolgingsbevoegdheid van het Openbaar Ministerie van art 151 GW

Ten tweede wordt verwezen naar de wet van 13 mei 1999 tot invoering van gemeentelijke administratieve sancties⁹⁰. Artikel 119 bis § 1 van de gemeentewet bepaalt dat de gemeenteraad straffen kan stellen op de overtreding van zijn reglementen en verordeningen, tenzij een wet, decreet of ordonnantie daarin heeft voorzien. § 7 van hetzelfde artikel vermeldt dat indien de feiten zowel een strafrechtelijk als administratiefrechtelijk delict vormen, het origineel van het proces-verbaal wordt toegestuurd aan de procureur des konings, met een afschrift aan de ambtenaar. Indien de overtreding enkel met een administratieve sanctie strafbaar is, wordt het origineel van het proces verbaal uitsluitend aan de ambtenaar overgezonden. Paragraaf 8 bouwt verder op het in § 7, eerste lid, bedoelde geval. Wanneer het een gemengd delict is, beschikt de procureur des konings over een termijn van 1 maand, te rekenen van de dag van de ontvangst van het origineel van het proces-verbaal, om de ambtenaar in te lichten dat een opsporingsonderzoek of een gerechtelijk onderzoek werd opgestart of een gerechtelijke vervolging werd ingesteld. Deze mededeling doet de mogelijkheid vervallen voor de ambtenaar om een administratieve geldboete op te leggen. Voor het verstrijken van deze termijn kan de ambtenaar geen administratieve geldboete opleggen, behoudens voorafgaande mededeling door de procureur des konings dat deze geen gevolg aan het feit wenst te geven. Na het verstrijken van deze termijn kunnen de feiten enkel nog administratiefrechtelijk worden gesanctioneerd. Op basis van deze wet beschikt de procureur des konings over de volledige vrijheid om de feiten die zowel een strafrechtelijk als administratief delict vormen op te sporen, te laten onderzoeken en te vervolgen.

Beide wetten bevatten zowel administratiefrechtelijke als strafrechtelijke delicten. Zodra het strafrecht zijn intrede doet, wordt onmiskenbaar de vervolgingsbevoegdheid (art. 151 G.W.) van de procureur des konings aanvaard. In de voorgestelde wet betreffende de verkeersveiligheid echter, zijn er strafrechtelijke elementen opgenomen terwijl ondertussen aan het openbaar ministerie de bevoegdheid tot vervolging ontnomen wordt. Terecht stelt de Raad Van State zich de nodige vragen betreffende de grondwettelijkheid van het buitenspel zetten van de vervolgingsbevoegdheid van het Openbaar Ministerie.

c. Conclusie.

Door de nieuwe vorm van de procedure die zowel strafrechtelijke en administratiefrechtelijke elementen bevat, probeert de regering de toepassing van artikel

⁹⁰ Wet van 13/5/1999 tot invoering van gemeentelijke administratieve sancties; *Parl.st.kamer*, 1998-1999, nr. 1572; *Parl.st.Senaat* nr. 1-1060.

151 G.W. te ontwijken. Maar, de door haar zelf aangehaalde wetgeving verduidelijkt dat, gegeven de strafrechtelijke elementen, de vervolgingsbevoegdheid van het Openbaar Ministerie onverkort aanwezig is. Bovendien vermeldt de regering uitdrukkelijk dat in de nieuwe wetgeving de aanwezigheid van de procureurs de rechten van de verdachte dient te waarborgen. Dit is enkel mogelijk indien het Openbaar Ministerie in staat is zelf beslissingen te nemen aangaande verdere vervolging.

D. Art. 10 en 11 GW: het non-discriminatiebeginsel en het gelijkheidsbeginsel.

In zijn commentaar op het wetsvoorstel heeft de Raad van State tevens bedenkingen over de grondwettelijkheid van het artikel 31 V.V.W. (verkeersveiligheidswet) in het licht van artikel 10 en 11 van de Grondwet. Art. 10 handelt over het gelijkheidsbeginsel, art. 11 over het non-discriminatiebeginsel. In het licht van deze artikelen moeten dezelfde overtredingen op dezelfde manier vervolgd worden, immers gelijke gevallen vereisen gelijke behandeling. Het enkele feit dat dezelfde overtredingen op een andere manier vastgesteld zijn, doet aan dit principe geen afbreuk.

Door het artikel 31 van de nieuwe wet ontstaat er een onderscheid in de sanctionering van dezelfde overtredingen, vastgesteld door een geautomatiseerde camera en door bijvoorbeeld een bevoegde politieman. Indien een automatische camera een overtreding van de roodlicht-wetgeving of de snelheidswetgeving registreert, volgt er het verplichte bevel tot betaling. Maar indien een politieagent dezelfde overtreding vaststelt, heeft de procureur de vrijheid al dan niet gevolg te geven aan de vastgestelde overtreding, gaande van de aanbidding tot minnelijke schikking tot dagvaarding (bijlage VII)⁹¹.

Er is een discrepantie met betrekking tot de mogelijke sancties voor alcoholintoxicatie, geregeld in art. 65 §1, 1° dat refereert naar art. 34 Wegverkeerswet, en art. 65bis § 1 Wegverkeerswet. Art. 65 § 1, 1° luidt: "Bij het vaststellen van een der speciaal door de koning aangewezen overtredingen van de reglementen uitgevaardigd op grond van deze wet kan, indien het feit geen schade aan derden heeft veroorzaakt, en met instemming van de overtreder, een som geheven worden, hetzij onmiddellijk, hetzij binnen een door de Koning bepaalde termijn". Er wordt hier expliciet verwezen naar art. 34 §1 W.P.W. dat

⁹¹ Koninklijk Besluit van 11 oktober 1992; COL 1/2003 van de Procureurs-generaal waarbij het strafrechtelijke beleid inzake de opsporing van de vervolging van snelheidsovertredingen en de richting te geven aan de vervolging ervan wordt geregeld. Artikel 31 verkeersveiligheidswet maakt bovendien geen onderscheid tussen zware en lichte overredingen waaraan normaalgezien een verschillend gevolg wordt gegeven; Bijlage VII toont met betrekking tot de sanctionering van rood licht negatie dat in het ressort van het Hof van Beroep te Gent in 2001 51% van de roodlicht negaties werd vervolgd voor de politierechtbank. Door de nieuwe procedure van het bevel tot betaling wordt de procureur des konings deze mogelijkheid tot vervolging ontnomen bij een geautomatiseerde vaststelling van de roodlichtnegatie.

rijden onder invloed strafbaar stelt met een verplicht voorstel tot onmiddellijke inning⁹². Bij vaststelling van dezelfde overtreding, wordt op basis van art. 65 bis §1, 3° een bevel tot betaling als sanctie verplicht gesteld. Artikel 65 bis gaat zelfs nog verder door in §1, 3° te verwijzen naar toepasselijkheid van het bevel tot betaling in geval een overtreding zoals gesteld in art. 34 plaatsvindt. In lid 2 van het betreffende art. 34 W.V.W. wordt ook gevangenisstraf als sanctie vermeld bij vaststelling van de overtreding op een manier dat art. 65 bis niet op art. 34 W.V.W. van toepassing is. Artikel 38 Wegverkeerswet maakt een verval van het recht tot sturen mogelijk. Dezelfde overtreding wordt in artikel 34 en 38 en artikel 65 van de gecoördineerde wet beteugeld met een onmiddellijke inning en verval van het recht tot sturen enerzijds en in art. 65 bis §1 met een loutere geldsom door het bevel tot betaling anderzijds⁹³.

Hetzelfde principe geldt voor de inbreuken tegen artikel 37 bis §1¹,⁴ tot 6°, namelijk intoxicatie door andere stoffen die de rijvaardigheid beïnvloeden. In artikel 37bis W.V.W. worden deze overtredingen bestraft met een geldboete en/of een gevangenisstraf⁹⁴.

In de praktijk ontstaat er voor de in artikel 65 bis §1 vermelde overtredingen een discrepantie tussen de vaststelling van de overtreding door middel van waarneming van bevoegde personen en van geautomatiseerde apparatuur. In beide gevallen gaat het om identieke overtredingen, die enkel op een verschillende manier wordt vastgesteld. De regel dat gelijke overtredingen een gelijke behandeling moeten krijgen, wordt hier met voeten getreden.

De regering argumenteert in de Memorie van Toelichting dat de keuze van procedure voor de afhandeling van een inbreuk vrij is, voor zover de verschillen in behandeling

⁹² Art 34 § 1 W.P.W. van het Koninklijk Besluit van 16 maart 1968 stelt iedereen strafbaar die met bij een ademanalyse een alcoholconcentratie van ten minste 0,22 milligram en minder dan 0,35 milligram per liter uitgeademde alveolaire lucht een voertuig bestuurt. Dit komt overeen met een alcoholconcentratie bij bloedanalyse van ten minste 0,5 gram en minder dan 0,8 gram per liter bloed.

⁹³ Bovendien laat artikel 38 §1 van het KB 16 maart 1968 de vervolgingsinstanties ook de mogelijkheid een verval van het recht tot besturen te vorderen voor de overtreding van artikel 34 §2 WPW, waarnaar verwezen wordt in artikel 65 bis § 1, 3°. Indien deze overtreding op een andere manier vastgesteld wordt zijn er 3 alternatieve straffen mogelijk, terwijl indien de overtreding op basis van artikel 65 bis §1 vastgesteld wordt er enkel de verplichting tot het opleggen van een bevel tot betaling bestaat. Ook in de omzendbrief COL 17/98 is de mogelijkheid geboden tot het opleggen van zware straffen of maatregelen. Zo geldt voor een intoxicatie vanaf 0,35 mg/l in de ingeademde lucht met verkeersonveilig gedrag als bijkomende omstandigheid, dat de procureur het rijbewijs onmiddellijk intrekt.

⁹⁴ Ook in de richtlijnen van de minister van Justitie van 7 december 1998 betreffende het rijden onder invloed, verspreid door de omzendbrief COL 16/98 van 14 december 1998 van het College van procureurs-generaal wordt een zeer gedifferentieerde aanpak van het geïntoxiceerd sturen aanbevolen, gaande van een onmiddellijke inning over minnelijke schikkingen en bemiddeling in strafzaken tot vervolging voor de politierechtbank. Dit laatste geschiedt tegenwoordig onder andere met het opleggen van een verval van het recht tot het besturen van een voertuig. Een dergelijk verval is met de nieuwe wetgeving niet meer mogelijk.

berusten op objectieve gronden⁹⁵. Op basis van dit principe is het haar toegestaan in artikel 31 W.P.W. een nieuwe procedure in het leven te roepen. Hij haalt de volgende argumentatie ter onderbouwing van zijn stelling aan: Ten eerste laat de vaststellingswijze opening voor een zeer kleine foutenmarge. Moest dit toch voorkomen, dient de procureur als waarborg voor de juistheid van de feiten. Wanneer er over het bestaan van de feiten, noch over de identiteit discussie kan zijn, is de procureur verplicht het bevel tot betaling op te leggen⁹⁶. Is dit niet het geval, zijn de voorwaarden van de toepasselijkheid van de wet niet voldaan en moet de procureur handelen op grond van de andere bestaande wetgeving. Ten tweede zijn enkel de drie meest voorkomende overtredingen in het systeem ondergebracht. De massa van de overtredingen en de hardnekkigheid van de overtreeders, zorgen voor een objectieve reden. Ten derde rechtvaardigt de ernst van de overtredingen een hard en efficiënt optreden, zoals uitgewerkt in de procedure⁹⁷.

De analyse laat in het midden of de aangehaalde argumentatie voldoende is om een ongelijke behandeling te rechtvaardigen. Met dit antwoord echter beantwoordt de regering de grondwettelijke opmerkingen van de Raad van State niet ten gronde. Bovendien staat door zijn argumentatie vast dat de regering erkent dat de nieuwe procedure een ongelijke behandeling van dezelfde overtredingen in het leven roept..

E. Procedure en termijnen.

De regering streeft ernaar dat de sanctie snel op de inbreuk volgt en effectief betaald wordt⁹⁸. De maatregelen van de nieuwe regeling (art. 65 ter §1,§3,§4) dat de betrokkene bij betwisting eerst het bevel tot betaling moet voldoen en dat het bevel tot betaling onmiddellijk een executoriale titel oplevert, dragen daar enerzijds toe bij. Anderzijds verleent artikel 65 ter §1 de overtreder de nodige garanties door de invoering van termijnen. Ten eerste is bij het opleggen van een bevel tot betaling een termijn van 15 dagen voorzien voor het verzenden van de kopie van het proces-verbaal naar de overtreder. Voor de wetwijziging bedroeg de termijn van laten toekomen van het formulier aan de overtreder door de politiediensten 8 dagen⁹⁹. Ten tweede staat het nieuwe artikel een termijn van 14 dagen aan de overtreder toe om zijn verweermiddelen

⁹⁵ *Parl.st.Memorie van Toelichting*, 2001-2002, nr. 1915/1, p 19. Hier verwijst de regering naar de vaste jurisprudentie van het Europees Hof van de Rechten van de Mens. Verder onderzoek naar de toepasbaarheid van de aangehaalde argumenten is vereist.

⁹⁶ *Parl.st.Memorie van Toelichting*, 2001-2002, nr. 1915/1, p 20

⁹⁷ *Parl.st.Memorie van Toelichting*, 2001-2002, nr. 1915/1, p 20

⁹⁸ *Parl.st.kamer, Memorie van Toelichting*, 2001-2002, nr. 1915/1, p 18

⁹⁹ Artikel 62 van het KB 16 maart 1968 vermeldt dat een afschrift van de processen-verbaal binnen 8 dagen na de datum van de vaststelling van de misdrijven moet zijn gezonden naar de overtreeders. Het KB van 10 juni 85 vermeldt de termijn 3 dagen voor het versturen van de onmiddellijke inning. De cijfers van de Federale Politie van Oost-Vlaanderen laten zien dat 90% van de onmiddellijke inningen betaald is binnen 33 dagen.

te laten kennen aan de parketten¹⁰⁰. Ten derde moet volgens art. 65 ter §3 het bevel tot betaling van de som binnen de termijn van 40 dagen na de vaststelling van de overtreding per gerechtsbrief worden verzonden. Met de regeling die geldt voor het in werking treden van de nieuwe wet, wordt het aanbod tot onmiddellijke inning voor een lichte overtreding dadelijk aan de vermoedelijke overtreder overhandigd, (op het voertuig aangebracht) of samen met het afschrift van het proces verbaal binnen acht dagen aan de verdachte gezonden. Ten vierde moet de overtreder door het nieuwe artikel de som betalen binnen de maand na de kennisgeving (die geacht wordt te hebben plaatsgevonden op de tweede dag die volgt op die van de verzending, art. 65 ter §4 1° en 2° W.V.W.) van het bevel tot betaling. In de huidige procedure wordt bij niet-betaling binnen de 18 dagen na toezending van een onmiddellijke inning een aanmaning gestuurd.

Wat de verbinding van een executoriale titel aan het bevel tot betaling betreft, kan het volgende vermeld worden. De wetgever heeft met het invoeren van de executoriale titel verbonden aan het bevel tot betaling een zekerheid willen inbouwen voor de uitvoering van de sancties. Het gebruik van een executoriale titel is enkel vereist bij niet-opvolging van het bevel tot betaling. De gegevens van het ressort Gent wijzen op de betaling van een zeer hoog percentage van de aangeboden onmiddellijke inningen en minnelijke schikkingen (de oude regeling). Een gang naar de rechtbank is slechts in de huidige procedure noodzakelijk in een beperkt aantal gevallen. De noodzaak van een executoriale titel in de nieuwe wetgeving is bijgevolg niet dringend, daar de meeste overtreders betalen.

Om de vooropgestelde tijdswinst te bewerkstelligen wordt in de nieuwe wetgeving in een executoriale titel ingevoerd om de snelle uitvoering van de bevelen tot betaling te verzekeren. Tegelijkertijd echter worden in de nieuwe regeling een aantal ruime termijnen gehanteerd om de rechten van de verdediging te garanderen. Er kunnen bijna vier maanden verstreken zijn vooraleer de volledige doorloop van het administratieve traject beëindigd is. Of deze termijnen bijdragen tot het vooropgestelde doel van een

¹⁰⁰ In de eerste versies van het wetsontwerp liet het Nederlandstalige document de 14 dagen ingaan vanaf de dag van de vaststelling, terwijl in de Franstalige versie de termijn begon te lopen vanaf de datum van de verzending. Buiten het feit van de vermelding van verschillende termijnen, riep de Nederlandstalige versie het volgende probleem op. Indien het proces-verbaal de dertiende dag na de vaststelling is verzonden, ontvangt de houder van de nummerplaat het afschrift ten vroegste de veertiende dag, meer bepaald de laatste dag waarop hij zijn verweermiddelen kan doen gelden. Een termijn van 15 dagen die, zoals in de Franstalige versie vanaf de verzending van het afschrift van het proces verbaal begint te lopen, was preferableer. Thans is de Nederlandstalige tekst in overeenstemming met de Franstalige gebracht. Deze tekstaanpassing heeft evenwel plaatsgevonden zonder indiening van een amendement.

snelle regeling met voldoende waarborgen voor de vermoedelijke overtreder is betwistbaar.

2.3. Inhoudelijke analyse van art. 43 van de verkeersveiligheidwet.

In art. 43 beoogt de nieuwe verkeersveiligheidswet een nieuwe bepaling (namelijk art. 590 2 bis Sv) op te nemen in art 590 wetboek van strafvordering¹⁰¹. Dit houdt in dat de bevelen tot betaling op basis van art. 65 bis W.V.W. in het strafregister ingeschreven worden. Dergelijke registratie moet volgens de regering de toepassing van het ontworpen artikel 65 bis §2 tweede lid mogelijk maken¹⁰². Dit artikel stelt het volgende: bij de vaststelling van een nieuwe inbreuk waarvoor de procureur des konings voor een eerste vaststelling verplicht een bevel tot betaling zou moeten opleggen, kunnen de in §1 1° bedoelde bedragen worden verdubbeld. De procureur des konings kan dan een nieuw bevel opleggen of toepassing maken van de artikelen 216 bis, 216ter of 216 quater Sv, dan wel tot strafrechtelijke vervolging overgaan. Door inschrijving van het bevel tot betaling in het strafregister verzekert de regering een registratie van de overtredingen die door alle instanties geraadpleegd kan worden. Op die manier kan recidive snel vastgesteld worden.

Ze reikt op deze manier een alternatief aan voor het huidige probleem van de gegevensoverdracht dat in het empirische gedeelte reeds is aangehaald. De inschrijving in het strafregister verzekert de registratie van de geconstateerde overtredingen van de wetgeving. Deze registratie is toegankelijk voor alle vervolgingsinstanties, zodat iedere betrokken dienst op de hoogte is van de al begane overtredingen van de verkeersdeelnemer.

Hoewel er geen betwisting is van het praktische gemak van deze inschrijving, is er de bedenking of deze regeling geen al te zware gevolgen met zich meebrengt voor de overtreder. Een afweging van dit praktische voordeel met het nadeel dat de overtreder ervan ondervindt is aangewezen. Naast het gebruik van de overheidsdiensten, namelijk, zijn er ook andere situaties waarin het strafregister geraadpleegd wordt en waar bij vermelding van overtredingen voor de gesanctioneerde mogelijke gevolgen aan zijn verbonden.

Voor een persoon is het van belang dat zijn strafregister blanco is, vandaar dat de nodige waarborgen moeten ingebouwd zijn. Naast het feit dat een andere overheid dan een rechtbank beslist, leveren deze bevelen tot betaling volgens artikel 31 een executoriale

¹⁰¹ *Parl.st.Kamer*, 2002-2003, nr. 1519/9, p 22.

¹⁰² *Parl.st.Memorie van Toelichting*, 2001-2002, nr.1915/1, p 24.

titel. Dit betekent dat indien de verdachte niet zelf een geding inspant, de bevelen tot betaling uitgevoerd kunnen worden zonder tussenkomst van een andere instantie. Verzuim van de overtreder om tijdig te ageren tegen het bevel tot betaling, heeft als consequentie de vermelding van het bevel tot betaling op het strafregister. De procureur is aldus verplicht omwille van deze omstandigheden met de nodige voorzichtigheid te werk te gaan bij het opleggen van een bevel tot betaling.

2.4. Conclusie.

Artikel 65 bis, 65 ter en artikel 43 Wegverkeerswet verzwaren het leven van de procureurs door de grotere last die de geïntroduceerde vervolgingsprocedure op het Openbaar Ministerie legt. Ten eerste stelt de nieuwe wet het Openbaar Ministerie voor een groot deel buitenspel. Aan de procureur des konings wordt de opportuniteitsbeslissing, hem toegekend door de Grondwet, ontnomen. In de plaats van te beslissen over de opportuniteit al dan niet tot vervolging over te gaan, wordt hij verplicht bij vaststelling van een overtreding op het K.B. van 1.12.1975 een welbepaalde sanctie op te leggen. Hij moet hierbij ten tweede binnen door de wet vastgestelde termijnen handelen, waarbij ten derde niet duidelijk is geregeld op welke manier hij moet reageren op het gedrag van de vermoedelijke overtreder. Door de invoering van de inschrijving in het strafregister (art. 43 W.P.W.) ten vierde heeft het opleggen van een bevel tot betaling vergaande gevolgen voor de overtreder. De ingrijpendheid van de sanctie verplicht de procureur zich zeer terughoudend op te stellen. Dit gegeven leidt tot conflicten met de verplichting een boete op te leggen.

Uit het voorgaande blijkt dat er nog heel wat gezegd kan worden over de merites van de wetgeving. Buiten het feit dat er verder onderzoek vereist is naar de grondwettelijkheid van de regeling en de compatibiliteit met andere wetgeving, rijzen er ook vragen over de opportuniteit van de regeling. Hierover volgt meer in het volgende hoofdstuk waar een vergelijking getrokken wordt tussen de nieuwe regeling van het bevel tot betaling en het systeem van onmiddellijke inningen en minnelijke schikkingen.

3. VERGELIJKING VAN HET NIEUWE VERKEERSVERVOLGINGSBELEID MET DE NEDERLANDSE WET MULDER.

3.1. Inleiding.

Als oplossing voor de volgens de regering mank lopende vervolgingsprocedure, stelt hij voor een nieuwe procedure in het leven te roepen naar het voorbeeld van de Nederlandse Wet Administratiefrechtelijke Afhandeling, ook wel de Wet Mulder genoemd¹⁰³. Dit hoofdstuk gaat na in hoeverre de regering kan stellen dat de Wet Mulder als voorbeeld dient om haar beleid op te baseren. Deze wet wordt immers aangehaald als rechtvaardiging van de door de regering geopteerde oplossing van het bevel tot betaling. Maar er wordt geen verdere uitleg verleend in hoeverre de vergelijking met de Belgische procedure opgaat. Verder rept de Memorie van Toelichting niet over de verwachte gevolgen van de applicatie van de Wet Mulder voor het Belgische systeem en in welke mate de door de regering voorgestelde regeling dezelfde gevolgen zou teweegbrengen. Vanuit dit uitgangspunt wordt ervoor geopteerd een aantal significante verschilpunten aan te stippen die verduidelijken dat beide wetten op fundamentele punten verschillen vertonen.

3.2. Vergelijking van het wetsontwerp met de Nederlandse Wet Mulder.

3.2.1. Functie.

Zowel in de Belgische wet van 07.02.2003 als de Nederlandse regeling is de administratieve boete bedoeld als alternatief voor een strafrechtelijke afdoening. De keuze voor de boete is vooral ingegeven door doelmatigheidsoverwegingen. Waarschijnlijk liet de Belgische regering zich in zijn verwijzing naar de Wet Mulder in de Memorie van Toelichting leiden door de overeenstemming van de beoogde functie van beide methoden. De twee in de Belgische wet vermelde motieven staan namelijk ook in de Nederlandse overwegingen voorop. Het eerste motief is de effectieve handhaving van de verkeersvoorschriften. De verdachte krijgt geen gelegenheid meer de procedure op de lange baan te schuiven door niet te reageren. De afwachtende houding van de vervolgingsdiensten die hier het gevolg van de uitstelmanoeuvres van de overtreder is, verandert in een actieve rol waarbij het niet handelen van de overtreder juist aanleiding geeft verdere stappen te ondernemen. Van een dergelijk stelsel waar een reactie van de overtreder noodzakelijk is, gaat ook volgens de Nederlandse wetgever onvoldoende

¹⁰³ Tweede Kamer 20 329, wet administratiefrechtelijke afhandeling van 3 juli 1989, stb 300; laatste wijziging op 6 december 2001, stb 584.

preventieve werking uit¹⁰⁴. Indien de overtreder verplicht wordt te ageren teneinde verdere vervolging te voorkomen, weegt de preventieve werking van de regeling veel zwaarder. Ten tweede overtreft in Nederland net zoals in België het enorme aanbod van lichte verkeersstrafzaken de capaciteit van de politie en het Openbaar ministerie. Het gaat erom overtredingen, die veelvuldig voorkomen en waarvoor de reguliere strafrechtelijke afdoening als een te zware en tijdrovende procedure wordt beschouwd, buiten het strafgeding af te handelen.

3.2.2. Toepassingsbereik.

De nieuwe methode wordt in de Belgische wet van 07/03/2003 onder meer gebruikt voor de afhandeling van zware inbreuken, zoals rijden onder invloed (zie infra). Ze behandelt overtredingen waar door de samenleving zwaar aan wordt getild.

Artikel 2 lid 1 Wet Mulder bestempelt gedragingen als handelingen in strijd met op het verkeer betrekking hebbende voorschriften gesteld bij of krachtens de Wegenverkeerswet, de Provinciewet of de Gemeentewet. Bij de keuze van de feiten waarop de Wet Mulder van toepassing is, is in grote lijnen aangesloten bij de feiten die volgens het Besluit Politietransactie al voor een politietransactie in aanmerking kwamen¹⁰⁵. Dit geeft de waarborg dat het gaat om eenvoudig vast te stellen overtredingen waarbij het feit van de overtreding en de schuldvraag niet discutabel zijn¹⁰⁶. In concreto gaat het onder meer over overtredingen als rood licht negatie, parkeerovertrredingen en lichte snelheidsovertredingen. Deze door de wet aangeduide overtredingen zijn geen strafbare feiten meer, maar worden gezien als gedragingen waarvoor een bestuurlijke boete wordt opgelegd¹⁰⁷. In artikel 2 lid 2 worden handelingen die letsel aan personen of schade aan goederen toebrengen niet als dergelijke omschreven gedraging beschouwd. De bedoeling van de wetgever is dat de wet in deze gevallen buiten toepassing blijft¹⁰⁸. De handelingen, aangemerkt als zware overtredingen, worden bijgevolg in Nederland buiten de administratieve afhandeling gehouden maar effectief voor de rechtbank gebracht.

¹⁰⁴ Samkalden D., *Onderzoek naar de mogelijke betekenis van de administratieve boete bij de handhaving van de milieuwetgeving*, Ministerie van Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieubeheer, s'Gravenhage, 1988/34, pp 55, 7-8.

¹⁰⁵ Besluit Politietransactie, 18 april 1978, stb 192. De richtlijn van het Openbaar Ministerie van 13 Maart 1991, stcrt. 1991, 212 geeft een compleet overzicht van de feiten die voor de Mulderafdoening in aanmerking komen.

¹⁰⁶ Barels M., *Hoofdlijnen van de Wet Mulder*, W.E.J. Tjeenk Willink, Zwolle, 1993, p 11, pp 106; Samkalden D., *onderzoek naar de mogelijke betekenis van de administratieve boete bij de handhaving van de milieuwetgeving*, Ministerie van Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieubeheer, s'Gravenhage, 1988/34, pp 55, 5-10.

¹⁰⁷ Tweede Kamer 1987-1988, 20 329, nr 3, p 36.

¹⁰⁸ Tweede Kamer 20 329, nr 3, p 37 (Memorie van Toelichting); Barels M., *Hoofdlijnen van de Wet Mulder*, W.E.J. Tjeenk Willink, Zwolle, 1993, p 4.

De twee regelingen hebben dus een verschillend toepassingsbereik. Daar waar de Nederlandse Wet Mulder zich concentreert op lichte overtredingen, is het Belgische art 65 bis van de wet van 07.03.2003 ook opgesteld voor de verwerking van zware overtredingen.

3.2.3. Rechtskarakter.

De administratieve boete in het Nederlandse model kan algemeen worden omschreven als een vermogenssanctie met het karakter van een straf dat door een bestuursorgaan wordt opgelegd. Het is een sanctie met een hybridisch karakter, dat zowel strafrechtelijke als administratiefrechtelijke elementen bevat. Bij het ontwerp voor de herziening van de grondwetsbepalingen op het gebied van Justitie in Nederland zijn de administratieve sancties in de Memorie van Toelichting omschreven als "maatregelen die door de administratie ter zake van een overtreding van een voorschrift worden opgelegd, waarbij de administratie optreedt als ware zij partij tegenover de burger". Dit in tegenstelling tot strafsancties "die door de strafrechter worden opgelegd als bijzonder leed wegens de overtreding van rechtsvoorschriften die de overheid heeft gegeven als handhaver van de openbare rechtsorde"¹⁰⁹. Het administratieve element ligt in de omstandigheid dat de bevoegdheid tot het opleggen van een sanctie toekomt aan een bestuursorgaan en dat de procedure een administratief karakter heeft. Wat betreft oogmerk is de administratieve boete te karakteriseren als een strafsanctie, maar dan voor een gedraging zoals gesteld in het vorige punt. In het verkeersveiligheidsbeleid in Nederland wordt van dergelijke administratieve sanctie gebruik gemaakt. Namelijk, in art. 2 lid 1 van de Wet Mulder worden voor de in deze wet vermelde verkeersovertredingen (gedragingen) sancties van strafrechtelijke aard uitgesloten. De politieambtenaar legt de sanctie op door middel van een beschikking¹¹⁰. Indien de overtreder nalaat beroep in te stellen, wordt de sanctie onherroepelijk en moet ze binnen de daaropvolgende veertien dagen voldaan zijn¹¹¹. De bevoegdheid tot het nemen van verhaal bij niet betaling van de sanctie, ontleent de Officier van Justitie aan de artikelen 25-28 Wet Mulder en is administratiefrechtelijk¹¹². Mocht het verhaal zonder resultaat blijven, kunnen dwangmiddelen toegepast worden. Deze komen niet in de plaats van de sanctie, maar zijn een middel om betaling af te dwingen.

¹⁰⁹ Tweede Kamer 16 162, 1979-1980, memorie van Toelichting, nr 3, p 11; Samkalden D., *Onderzoek naar de mogelijke betekenis van de administratieve boete bij de handhaving van de milieuwetgeving*, Ministerie van Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieubeheer, s'Gravenhage, 1988/34, pp 55, 5-6

¹¹⁰ Barels M., *Hoofdlijnen van de Wet Mulder*, W.E.J. Tjeenk Willink, Zwolle, 1993, p 4; In het besluit BAHV van 29 juli 1994, stb 614 wordt de bevoegdheid tot het opleggen van een bestuurlijke boete uitsluitend toegekend aan opsporingsambtenaren.

¹¹¹ Barels M., *Hoofdlijnen van de Wet Mulder*, W.E.J. Tjeenk Willink, Zwolle, 1993, p 4.

¹¹² Barels M., *Hoofdlijnen van de Wet Mulder*, W.E.J. Tjeenk Willink, Zwolle, 1993, p 55

In de nieuwe wetgeving in België echter wordt de sanctie op zichzelf nog steeds gepercipieerd als straf voor het begaan van een verkeersovertreding. Er wordt in de nieuwe wet van 2003 niet gesproken van gedragingen, die zoals de Wet Mulder uit het strafrechtelijke bestel gehaald worden, maar over zware en lichte inbreuken die bestraft worden met een bevel tot betaling¹¹³. Het verkeersdelict dat onder de nieuwe Belgische regeling valt, wordt nog degelijk als een strafbaar feit gekwalificeerd, waarvoor bestraffing noodzakelijk is. De Memorie van Toelichting verduidelijkt dat de regering de genoemde overtredingen classificeert als "de meest storende en gevaarlijke overtredingen met dikwijls catastrofale gevolgen voor de slachtoffers. Alle ter zake gemaakte studies wijzen uit dat snelheid en alcohol de grote boosdoeners zijn in het verkeer, zodat de regering meent dat juist daartegen hard en efficiënt moet worden opgetreden. M.a.w. de ernst van de geviseerde inbreuken maakt evenzeer de objectieve rechtvaardiging uit voor deze procedure"¹¹⁴. Voor de efficiënte vervolging van deze overtredingen is een sui generis procedure ontworpen "dat een administratief sanctioneringssysteem is, echter toegepast en opgelegd door de parketmagistratuur, wat nog meer garanties biedt in termen van behoorlijke procesvoering en eerbiediging van rechten van de verdediging"¹¹⁵.

3.2.4. Rol van het Openbaar Ministerie.

De betrokkene kan in de Nederlandse regeling binnen 6 weken na de verzending van de administratieve sanctie beroep instellen bij de Officier van Justitie. De rol van het Openbare Ministerie is in het kader van de wet Mulder een van een toezichthoudende instantie, waarbij het beroep wordt ingediend en zijn de strafprocessuele voorschriften en bevoegdheden uitdrukkelijk niet van toepassing¹¹⁶.

Het Openbaar Ministerie in Nederland handelt louter administratiefrechtelijk¹¹⁷, daar waar er in de Belgische regeling strafrechtelijke en bestuurlijke elementen van het Openbaar Ministerie aanwezig zijn. Het Openbaar Ministerie is in de Belgische nieuwe regeling steeds betrokken bij de boete als strafopleggende instantie. Ze handelt niet als bestuursorgaan dat toezicht houdt op de instanties die de boete opleggen, maar daarentegen als strafrechtelijk orgaan dat actief betrokken is bij de uitvoering van de sanctie¹¹⁸.

¹¹³ Art 29 WVV (ingevoerd door de wet betreffende verschillende bepalingen inzake verkeersveiligheid)

¹¹⁴ *Parl.st., memorie van toelichting*, 2001-2002, nr. 1915/1, p20

¹¹⁵ *Parl.st., memorie van toelichting*, 2001-2002, nr. 1915/1, p 19

¹¹⁶ Tweede Kamer 20 329, Wet administratiefrechtelijke afhandeling van 3 juli 1989, stb 300, art 3 lid 3

¹¹⁷ Onneweer A.W., *Effecten van bestuurlijke boetes een vergelijking van strafrechtelijke en bestuurlijke handhaving van verkeersvoorschriften*, Kluwer, Deventer, 1997, p 17.

¹¹⁸ Volgens nieuw ingevoegd artikel 65 §2 WVV wordt het bevel tot betaling opgelegd door de Procureur des Konings, *parl.st.*, 1915/009, p 15.

3.2.5. *Materialiteit.*

De nieuwe Belgische wetgeving houdt, zoals reeds vermeld in de analyse van artikel 31 Wegverkeerswet, vast aan het vereiste van de materialiteit van de feiten. Dit houdt in dat voor de toepasselijkheid van de procedure de procureur steeds uitdrukkelijk moet nagaan of aan de delictsomschrijving is voldaan door er zich van te vergewissen of de feiten niet door de overtreder betwist worden.

In de Nederlandse Wet Mulder wordt niet vastgehouden aan de voorwaarde van de materialiteit der feiten. Hierdoor is de Officier van Justitie niet verplicht iedere keer een afzonderlijk onderzoek in te stellen naar de feiten vooraleer de Wet Mulder toepasselijk kan worden verklaard. De door de politiediensten opgelegde sanctie wordt na de vastgestelde termijn onherroepelijk, tenzij de betrokkene in beroep gaat bij de Officier van Justitie¹¹⁹. Er vindt met andere woorden omkering plaats van de actielast waarbij het initiatief bij de burger komt te liggen¹²⁰.

Hoewel beide wetten de overtreder de mogelijkheid bieden stappen te ondernemen, gaat het Nederlandse model uit van initiatief van de vermoedelijke overtreder, terwijl in België de procureur een oordeel moet vellen over de materialiteit.

3.2.6. *Verplichting tot zekerheidsstelling.*

De overtreder kan in België een schriftelijk verzoek indienen bij de politierechter binnen een termijn van veertien dagen na kennisgeving van het bevel tot betaling. Dit verzoek is evenwel slechts ontvankelijk na de volledige betaling van de opgelegde som door de overtreder. Ook al geeft de overtreder te kennen dat hij een rechtsgang wil benutten, dan rust nog steeds op hem de verplichting het bevel tot betaling te voldoen om zijn rechten geldend te maken. De voldoening van de sanctie houdt in dat de sanctie opgelegd is zonder de rechter de kans heeft te oordelen over de juistheid hiervan.

De Wet Mulder hanteert dit principe niet. De overtreder heeft bij de betwisting van de feiten altijd de mogelijkheid tot het instellen van beroep bij de officier van Justitie als beroepsinstantie. Vervolgens kan hij een zaak aanhangig maken bij de administratieve rechter die vrij is de overtreder al dan niet te veroordelen en de passende sanctie op te leggen. Voor ontvankelijkheid van het verzet tegen de ten uitvoerlegging van het dwangbevel bij het kantongerecht is volgens artikel 26 lid 4 Wet Mulder de betaling van een griffierecht noodzakelijk, hetgeen iets anders is dan te voldoen aan de opgelegde boete zoals het geval is in de Belgische regeling.

¹¹⁹ Barels M., *Hoofdlijnen van de Wet Mulder*, W.E.J. Tjeenk Willink, Zwolle, 1993, p 4.

¹²⁰ Van der Hulst J.W., *De wet Mulder in Bedrijf, van strafrecht naar administratief recht*, Qouda Qiunt, Arnhem, 1994, p 15, pp 97.

3.3. Conclusie.

Uit de redenering die de regering in de Memorie van Toelichting van het artikel 31 naar voren brengt kan geconcludeerd worden dat zij handelt uit bezorgdheid voor een inefficiënt vervolgingsbeleid en vanuit de wil om de noodzakelijke voorwaarden te scheppen die de parketten toelaten snel en efficiënt op te treden. Hoewel de Memorie van Toelichting van de Belgische Verkeersveiligheidswet voor de oplossing van dit probleem naar de Wet Mulder refereert, is deze motivatie van de voorgestelde oplossing door de Belgische regering niet relevant. Uit de vergelijking van beide regelingen blijkt dat de nieuwe Belgische procedure op verschillende vlakken fundamentele verschillen vertoont met de Wet Mulder. Hoewel beide wetten dezelfde functionaliteit wordt toegekend, blijken aanzienlijke verschillen te bestaan tussen de aangehaalde artikelen van het wetsvoorstel en de vernoemde wet. Dit is onder andere het geval met de inrichting van de procedure en de rol van het Openbaar Ministerie. Verder is er verschil waarneembaar tussen de zekerheidstelling in het Nederlandse model en de voldoening van het bevel tot betaling als voorwaarde voor de ontvankelijkheid van de rechter. Op basis van de vergelijking in dit hoofdstuk wordt de conclusie getrokken dat beide methodes niet over hetzelfde uitgangspunt beschikken. Als administratieve regeling kan de Wet Mulder niet als aangrijpingspunt dienen voor de door de Belgische regering voorgestelde procedure. Het is dan ook niet duidelijk, dat door het maken van een referentie naar de goede resultaten die de Wet Mulder in Nederland bewerkstelligt, dat de door de Belgische regering nagestreefde doelen door de voorgestelde procedure van het bevel tot betaling zullen bereikt worden.

4. TERUGKOPPELING NAAR HET DAGELIJKSE VERVOLGINGSBELEID.

Uit de analyse van de nieuwe wet komt naar voren dat de wetgever de praktische problemen, waar het vervolgingsbeleid mee te kampen heeft, wil aanpakken in haar streven naar een consistent beleid. In dit hoofdstuk wordt de hanteerbaarheid van de regeling in het dagelijkse vervolgingsbeleid onderzocht. Er vindt een vergelijking plaats tussen de regeling voorgestaan door de wetgever en het gebruik van de minnelijke schikkingen zoals tot nog toe in de praktijk gangbaar is. Bij de analyse wordt gebruik gemaakt van de punten die al in eerdere hoofdstukken van het rapport aan bod zijn gekomen. De bespreking wordt uitgevoerd op basis van de genoemde knelpunten in het empirische gedeelte en de vermelde juridische veranderingen die de nieuwe procedure bewerkstelligt. De vergelijking laat toe een afweging van de eventuele meerwaarde van de nieuwe wetgeving te maken, in het licht van de vooropgestelde doelen.

Bovendien stelt het rapport op basis van dezelfde gegevens een alternatief voor¹²¹. Uitgangspunt hierbij is de huidige werking waarbij zo veel mogelijk aansluiting wordt gezocht bij de reeds ingevoerde verwerkingsmethodes.

¹²¹ In de zoektocht naar een verbetering van het huidige beleid heeft de wetgever in het verleden al bewezen dat zij toegankelijk is voor alternatieven die goed aansluiten bij de realiteit van dat moment. De bereidheid tot het verbeteren van de door haar uitgevaardigde wetgeving heeft de wetgever met betrekking tot art 29bis Wet aansprakelijkheid Motorvoertuigen (WAM) bewezen. In zijn ongerustheid over de verkeersveiligheid besefte de federale overheid dat een wetswijziging nodig was ter verbetering van het handhavingbeleid op het gebied van verkeer. Hij heeft in de betreffende materie zijn verantwoordelijkheid genomen door het opstellen van een wetsvoorstel dat het handhavingbeleid op verschillende gebieden verbetert. Echter, door het hoogdringende karakter van de implementatie van de wet ontbrak de mogelijkheid tot verder onderzoek naar andere mogelijke alternatieven. Vanuit praktisch opzicht werden misschien een aantal mogelijkheden, die de moeite waard van verder onderzoek waard waren, over het hoofd gezien. Dat dit geen blijvende gevolgen hoeft te hebben bewijst artikel 29bis van de WAM wet. Nadat in 1994 de wet van 30 maart 1994 houdende sociale bepalingen in het Belgische Staatsblad verscheen, werd al snel duidelijk dat er aanpassingen noodzakelijk waren voor een goede werking. Ondanks de inwerkingtreding op 1 jan 1995 is reeds op 6 april 1994 door de heer Jos Ansoms een voorstel tot wijziging ingediend om een aantal juridische problemen op te lossen die gerezen waren sinds het in werking treden van het artikel 29bis WAM. De pas uitgevaardigde wet van 30 maart 1994 werd in dit opzicht geredigeerd en de nieuwe wet werd op 27 juni 1995 in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd. Naast de bereidwilligheid haar beleid te veranderen staat ze bovendien open voor het overwegen van een efficiënte methode, met name deze die tegen de laagste kost het best aansluit bij de gehanteerde doelen. Indien de mogelijkheid bestaat het beleid te verbeteren op een manier dat het welzijn van zowel de verkeersdeelnemer als de vervolgende instanties een betere positie verwerven, is dit alternatief de moeite van het onderzoeken waard.

4.1. Vergelijking van het wetsvoorstel met de huidige praktijk van minnelijke schikkingen en onmiddellijke inningen.

Afgezien van de strikt juridische kwesties, zoals verenigbaarheid met de grondwet en andere wetgeving, wordt de nieuwe wet ook beoordeeld op de mogelijkheden die ze biedt om tot een verbetering van de huidige situatie met betrekking tot het verkeersvervolgingsbeleid te komen. In de Memorie van Toelichting stelt de regering dat zij bij de opstelling van de nieuwe regeling gemeend heeft te moeten sleutelen aan de actuele procedure. Zij stelt een nieuwe manier van afhandeling voor die in zijn ogen een vermindering van de werkdruk van de parketten bewerkstelligt. De nieuwe regeling vormt volgens haar een meerwaarde voor de bestaande manier van werken.

Deze paragraaf trekt een vergelijking tussen het wetsvoorstel en de huidige gang van zaken. Ze betreft hier zowel problemen ervaren in de praktijk, als de nieuwe problematische gevolgen die voortspruiten uit de voorgestelde regeling.

4.1.1. Werkdruk van de parketten.

De volgende punten, die in de juridische analyse van de nieuwe regeling zijn uitgewerkt, laten toe een conclusie te trekken over flexibiliteit van het Openbaar Ministerie onder de nieuwe regeling. Ten eerste moet de procureur in het nieuwe artikel 65bis W.P.W. uitmaken of er betwisting bestaat wegens identiteit van de overtreder of materialiteit der feiten. Ten tweede moeten in de nieuwe procedure de gerechtelijke diensten het bevel tot betaling opmaken wat door de procureur moet ondertekend worden¹²². Ten derde verloopt de correspondentie in het voorgestelde systeem per gerechtsbrief. Het is van belang dat deze nieuwe procedure met voldoende nauwkeurigheid uitgevoerd wordt omdat het bevel tot betaling een vermelding in het strafregister tot gevolg heeft. Ten vierde evoceert deze vermelding in het strafregister, hetgeen verplicht is gesteld volgens het artikel 43 van de nieuwe wet betreffende verschillende bepalingen inzake verkeersveiligheid, zelf reeds een stijgende werklust van de parketten¹²³. Ten vijfde beschikt de vermoedelijke overtreder in de nieuwe regeling over de mogelijkheid binnen veertien dagen een verweerschrift tegen het bevel tot betaling in te brengen.

In de nieuwe regeling van 07.02.2003 zijn de parketten steeds betrokken bij de verwerking van de bevelen tot betaling. Omwille van de verregaande sancties, is ten eerste de werklust van de behandeling van een dossier onder de nieuwe procedure zwaarder dan de tot nog toe gangbare procedure waarbij een minnelijke schikking door de procureurs voorgesteld werd. Bovendien staat de betrokkenheid van de parketten bij

¹²² *Parl.st., amendement, 2001-2001, nr. 1915/5, p 28*

¹²³ Modus operandi is verder uitgewerkt in punt 2.3.4. dat de gevolgen van de inschrijving in het strafregister behandelt.

elke vastgestelde overtreding in contrast met het systeem van onmiddellijke inningen aangeboden door de politie. Volgens de richtlijn van de procureur-generaal te Gent kon, voor de inwerkingtreding van de nieuwe regeling van 07.03.2003 in februari 2004, de politie een onmiddellijke inning voorstellen bij lichte overtredingen¹²⁴. Bij een normale procedure regelen de politiediensten de hele afloop van het dossier. Verdere administratieve handelingen zijn overbodig. Slechts de misdrijven waarvoor de geldsom niet betaald wordt, worden aan het parket overgemaakt met het oog op het voorstel van een minnelijke schikking of vervolging voor de politierechtbank.

In vergelijking met de bestaande minnelijke schikkingen is het voorgestelde systeem rigide¹²⁵. De regering bereikt met de nieuwe regeling niet het beoogde doel, namelijk een verlichting van de werklust ten opzichte van de huidige situatie. In tegenstelling tot de oude manier van werken belanden door het wetsvoorstel meer dossiers op het parket en is de procedure verzaamd. Duidelijk is dat de procedure van het nieuwe systeem van het opleggen van een bevel tot betaling de werkdruk bij de parketten niet zal verminderen, maar integendeel zal bijdragen tot een aanzienlijke verzwaring van de werklust.

4.1.2. Seponeringsbevoegdheid.

Bij het systeem van onmiddellijke inningen heeft het Openbaar Ministerie de mogelijkheid tussen te komen en onderzoek in te stellen indien hij dit opportuun acht. Hierdoor kan hij dadelijk dagvaarden of de zaak seponeren. Door het nieuwe wetsvoorstel wordt hem deze mogelijkheid ontnomen. Er wordt altijd een geldboete opgelegd. Tot de invoering van de nieuwe wet konden zware inbreuken, zoals dronkenschap en druggebruik, in bepaalde gevallen voor de rechtbank gebracht waarbij de politierechter een vonnis velde. De rechter beschikte over de mogelijkheid naast een geldboete ook andere straffen op te leggen. Deze vrijheid wordt nu onmogelijk gemaakt. Buiten de bedenkingen over de wettelijkheid van de uitschakeling van de vervolgings- en seponeringsbevoegdheid van het Openbaar Ministerie, geeft het artikel 65bis W.V.W. van de nieuwe regeling bijgevolg aanleiding tot de volgende bedenkingen. Ten eerste leidt het systeem tot een ongelijke behandeling van vastgestelde overtredingen (Zie hoofdstuk 2 bij de juridische analyse). Ten tweede weten de bestuurders dat het Openbaar Ministerie buiten spel is gezet als de overtreding niet in een staat van bijzondere herhaling is gepleegd en dat er geen vervolging zal plaatsvinden. De procureur heeft immers enkel de kans om te dagvaarden na recidive binnen een jaar na een bevel tot betaling. Hij beschikt niet over deze bevoegdheid na bijvoorbeeld een veroordeling die op basis van de bestaande wet is uitgesproken of zelfs niet na een veroordeling die mogelijk was omwille van die specifieke

¹²⁴ COL 25/00 betreffende een eenvormig opsporings- en vervolgingsbeleid inzake alle verkeersmisdrijven.

¹²⁵ *Parl.st., amendement*, 2001-2001, nr. 1915/5, p 28

herhaling. Een veroordeling wegens alcohol geïntoxiceerd sturen in staat van bijzondere of zelfs nieuwe herhaling (in overeenstemming met de artikelen 34, 36 en 37 bis W.V.W.) zal op basis van de gewijzigde wetgeving slechts mogelijk zijn in zover die nieuwe intoxicatie vastgesteld wordt binnen een jaar na het bevel tot betalen. De blokkering van de mogelijkheid van het Openbaar Ministerie om te vervolgen, brengt met zich mee dat de dreiging van een vervolging bij vaststelling van een overtreding wegvalt. De uitsluiting van de mogelijkheid tot vervolging voor de rechtbank werkt gevaarzettend gedrag in de hand omdat de dreiging van een geldboete minder zwaar doorweegt dan de kans om een andere sanctie opgelegd te krijgen, waaronder een verval van het recht tot besturen van een motorvoertuig of een gevangenisstraf in geval van bijzondere herhaling.

4.1.3. Snelheid van de procedure.

De regering stelt de nieuwe procedure voor binnen zijn streven naar een snelle afhandeling van de vastgestelde overtredingen. Een dergelijk snelle reactie geschiedt nu reeds door middel van onmiddellijke inning (zie hoofdstuk 1 bij de empirische beschrijving). Met het oog hierop wordt tegenwoordig meer dan de helft van de vastgestelde overtredingen afgehandeld door middel van het aanbieden van onmiddellijke inningen en minnelijke schikkingen. De huidige doorlooptijd van deze procedures is korter dan deze beschreven in artikel 65 ter W.V.W.¹²⁶.

Bij een eventuele gang naar de rechtbank moet de politierechter oordelen over het verzoek van de overtreder om het bevel tot betaling in te trekken of te verminderen. Vooraleer over het verzoek geoordeeld wordt, moet worden nagegaan of de dader het bedrag van de boete betaald heeft aan de Ontvanger van de Penale Boeten¹²⁷. Deze noodzakelijke tussenstap verlengt de benodigde doorlooptijd van de procedure.

De beoogde versnelling van de doorlooptijd wordt door deze punten gerelativeerd.

4.1.4. Strafregister.

Voor de inwerkingtreding van de nieuwe wetgeving lieten de overtredingen geen spoor na op het strafregister. Wegens het feit dat ieder bevel tot betaling in het strafregister wordt opgenomen, dient de uitvoering van dit bevel nog zorgvuldiger te gebeuren dan de tot nog toe gehanteerde procedures. Hieraan zijn een aantal bijkomende onderzoeken verbonden, teneinde de rechten van de verdediging te vrijwaren. Ten eerste is de

¹²⁶ Zie bijlage II voor de cijfers van de doorlooptijden van de verschillende procedures. Ze indiceren dat de gemiddelde termijn voor de onmiddellijke inning procedure en de procedure van de minnelijke schikking ongeveer een maand bedraagt. Hierbij is er betaald door de overtreder. In de nieuwe wet heeft het parket een termijn van 40 dagen om het bevel tot betaling op te sturen naar de overtreder.

¹²⁷ *Parl.st. Kamer*, 2001-2002, 1915/9, art 65 ter §7, p 16

procureur verondersteld een verhoor te organiseren, terwijl dit in het geval van een onmiddellijke inning en minnelijke schikking niet noodzakelijk is. Vervolgens impliceert inschrijving bovendien ook een meerwerk voor de bedienden van het politieparket die meer tijd nodig hebben voor de inbreng van alle gegevens in het programma. Vermelding in het strafregister is namelijk niet mogelijk zonder de volledige identiteit van de overtreder te registreren en zonder na te gaan of de verdachte reeds eerdere inbreuken heeft gepleegd. De huidige situatie, zonder inschrijving in het strafregister, vereist enkel inschrijving van de naam, voornaam en woonplaats van de verdachte. Een derde gevolg van deze nieuwe procedure die niet resulteert in een daling van de werklast, is het vermoedelijke grotere aantal betwiste controles. Het verhoogde punitieve karakter dat de inschrijving van het bevel tot betaling in het strafregister met zich meebrengt, zal mogelijkerwijze leiden tot een stijging van het aantal rechtszaken aanhangig gemaakt door overtreders. Daarom kan de nieuwe wet mogelijkerwijze een meerlast met zich meebrengen waardoor het parket een groter aantal zaken dient af te handelen.

4.1.5. Effectieve inning.

De regering probeert het probleem van de effectieve inning op te lossen, doordat aan het bevel tot betaling een executoriale titel wordt toegekend. De tussenkomst van de rechtbank is niet vereist om de sanctie af te dwingen. De aanbidding van een onmiddellijke inning en een minnelijke schikking wordt echter ook reeds door een hoog percentage overtreders opgevolgd. Uit de aangehaalde statistieken blijkt dat 90 procent van de minnelijke schikkingen worden betaald¹²⁸. De mogelijke stijging van het aantal betalingen, dat door het bevel tot betaling bewerkstelligd wordt, zal gering zijn. Overigens voorziet deze nieuwe regeling niet in de aanpak van het echte probleem, namelijk de uitvoering van de vonnissen van de rechtbank. De uitvoering van de vonnissen vindt onder de nieuwe wetgeving op dezelfde manier plaats als voordien.

4.1.6. Gegevensoverdracht en -bank.

De regering brengt als oplossing van de gegevensoverdracht artikel 43 aan, waarbij elk bevel tot betaling moet worden ingeschreven in het strafregister. Een andere mogelijkheid (die reeds in het empirische gedeelte van hoofdstuk 1 is beschreven) is de oprichting van een centrale gegevensbank voor alle parketten en politiediensten. Deze database bevat zou alle gegevens betreffende de aangeboden onmiddellijke inningen en minnelijke schikkingen moeten bevatten, hetgeen de optekening op het strafregister overbodig maakt. Het ontwerp van de wet laat toe onmiddellijke inningen te heffen (art

¹²⁸ Bijlage IV: De cijfers van de voldane minnelijke schikkingen, vrijgegeven door het Centrum voor Informatieverwerking van de Federale Overheidsdienst Justitie.

3) aan de hand van informaticatoepassingen. Dit kan de heffing, het beheer en de opvolging van de onmiddellijke inningen nog vergemakkelijken.

4.1.7. Conclusie van de vergelijking.

Uit de vergelijking komt naar voren dat de nieuwe regeling naar alle waarschijnlijkheid niet zal leiden tot een gevoelige verbetering van de praktijk. Integendeel, bij haar uitvoering veroorzaakt deze procedure mogelijkwerwijs een verhoging van de werkdruk van de parketten. In het bijzonder het betrekken van het openbaar ministerie bij alle vastgestelde overtredingen, het ontzeggen van de vervolgingsbevoegdheid van het Openbaar Ministerie en de inschrijving in het strafregister dragen hiertoe bij. Het doel van een snellere en effectievere behandeling van de dossiers kan derhalve vanuit het gezichtspunt van het Openbaar Ministerie niet gerealiseerd worden. De oplossing van het probleem van gegevensoverdracht heeft een alternatief met minder verregaande consequenties. Het voorgestelde model van het bevel tot betaling zal waarschijnlijk geen noemenswaardige voordelen met zich meebrengen in vergelijking met het gebruik van de minnelijke schikkingen¹²⁹.

4.2. Voorgestelde procedure.

Op basis van de problemen en de voorgestelde oplossingen kan, in samenwerking met de mensen uit de dagelijkse praktijk, een beleid opgesteld worden dat nauw aansluit bij de realiteit. Het is gebaseerd op de aanbidding van onmiddellijke inningen en minnelijke schikkingen. De waarde van dit systeem blijkt uit de cijfers van het ressort Gent. Omdat de praktijk dit systeem al geruime tijd hanteert, zijn verbeteringen gemakkelijk implementeerbaar en zijn de betrokken diensten reeds vertrouwd met deze manier van werken. Bovendien is er geen grote implementatiekost vereist ter ondersteuning van het nieuwe systeem. Nu volgt een bespreking van het voorgestelde beleid, dat volgens de parketten, tot de beste resultaten zal leiden.

4.2.1. Onmiddellijke inningen.

De door de parketten voorgestelde procedure behandelt de onmiddellijke inning in ruime zin. Het bevat zowel de onmiddellijke inning die de verbaliserende instantie zelf overhandigt op het moment van de vaststelling van de overtreder, als het naar de overtreder opgestuurde formulier, met de mogelijkheid tot betalen eraan vastgehecht. Navraag leert dat de voorstellen tot onmiddellijke inning door de verbaliserende politiedienst in de meeste gevallen binnen de acht dagen na de vaststelling aan de vermoedelijke overtreder worden overgemaakt. De overtreder ontvangt een kopie van

¹²⁹ *Parl.st., amendement, 2001-2002, 1915/5, p 28*

het formulier van de vaststellingen met het aangehechte betaal- en antwoordformulier, waarvoor hij in werkelijkheid over een termijn van achttien dagen beschikt (art 5 K.B. 10.06.1985).

Het systeem is voor wie in België woont of er een vaste verblijfplaats heeft, enkel van toepassing op lichte overtredingen. De bepaling van een vast bedrag van € 25 of € 125 dat vandaag gehanteerd wordt, werkt de efficiëntie en uniformiteit verder in de hand¹³⁰.

Uit cijfers van de Federale politie Oost-Vlaanderen blijkt dat 90% van de voorgestelde onmiddellijke inningen effectief betaald worden binnen de 33 dagen na het overhandigen of het toezenden van het voorstel¹³¹. De zaken die zijn afgedaan met onmiddellijke inningen komen niet op het parket terecht. Om de parketten toe te laten een overzicht te behouden, maken de politiediensten op de door de procureur des konings te bepalen tijdstippen listings van de onmiddellijke inningen aan de parketten over. Deze bevatten de vermelding van de aard van de inbreuken en het totale bedrag. Er wordt gewerkt aan een manier om de geregistreerde onmiddellijke inningen via een software programma dadelijk over te maken aan de parketten.

4.2.2. Minnelijke schikkingen.

De 10% van de onmiddellijke inningen die niet betaald wordt, worden overgemaakt aan het parket. De politieparketten verzenden aan de houder van de nummerplaat of aan de vermoedelijke overtreder een voorstel tot minnelijke schikking meestal binnen de drie dagen na de ontvangst van het proces-verbaal. Zware overtredingen worden via een gewoon proces-verbaal aan de parketten overgemaakt die voorstellen tot minnelijke schikking binnen de week na de ontvangst ervan versturen. In feite kunnen de niet betaalde onmiddellijke inningen na 33 dagen zijn overgemaakt aan het parket¹³². Indien deze termijn aangehouden wordt, wordt de doorlooptijd aanzienlijk korter dan de termijn die voorzien is in de nieuwe regeling van de wet betreffende verschillende bepalingen

¹³⁰ De som van 1000 Bfr is vastgesteld op basis van het Koninklijk Besluit van 10 juni 1985, gewijzigd door artikel 1 van het Koninklijk Besluit van 24 oktober 1997; € 125 (5000 bfr) is vastgesteld op basis van de laatste zin van het tweede lid van art 65 van de wet betreffende de politie over het wegverkeer.

¹³¹ Bijlage VIII Procedure van de onmiddellijke inningen door de verkeerspolitie Oost-Vlaanderen met informaticasturing.

¹³² In de regel verloopt er helaas twee tot drie maanden tussen de vaststelling van de overtreding door de politie en het opsturen van het proces-verbaal aan het parket. Een gedeeltelijke verklaring hiervan ligt erin dat het opstellen van de processen-verbaal door administratief personeel gebeurt en voor doorsturing getekend en geïmprimeerd moeten worden. De belangrijkste verklaring ligt echter bij de wachttijd voor het ontvangen van de antwoordformulieren, die vaak laatstijdig binnenkomen. Zie pagina 6 en 7 waar wordt uitgelegd dat de overtreder een termijn wordt gegund om te antwoorden en een aanmaning wordt gestuurd bij niet antwoorden. Dit is een respijt dat de overtreder krijgt, maar leidt onvermijdelijk tot langere tijden om het proces-verbaal op het parket te brengen. Voor een goede werking van de procedures dienen de vervolgingsdiensten dienen de overtreder duidelijk te maken dat respectering van de termijnen in acht moet genomen worden.

inzake de verkeersveiligheid. De bedragen van de minnelijke schikkingen worden in het politieparket in het mammoetprogramma ingebracht. Eens de gegevens zijn ingegeven, verloopt het uitschrijven van de voorstellen tot minnelijke schikking tot en met het registreren van de betaling zonder noemenswaardige menselijke tussenkomst. De vermoedelijke overtreder ontvangt, zonder tussenkomst van een magistraat, achtereenvolgens een uitnodiging van betaling van een voor elke burger gelijke minnelijke schikking, eventueel een rechtstreekse herinnering (k7) en een herinnering via de politie (formulier K8). Betaalt de verdachte, deelt de Ontvanger van Registratie dit mee via het Centrale Bestuur van de Federale Overheidsdienst, conform een programma van het Centrum voor Informatieverwerking. Dat digitale overdracht van de gegevens van het proces-verbaal van de politie naar de politieparketten essentieel is, bewijzen de cijfers. Dan wordt dubbel intikken van dezelfde gegevens, achtereenvolgens door de politie en de personeelsleden van de politieparketten vermeden.

4.2.3. Dagvaardingen.

Op basis van dezelfde gegevens uit het mammoetprogramma wordt de dagvaarding opgemaakt. De bijlage verradt een grote doorstroming van niet-betaalde minnelijke schikkingen naar de rechtbanken. De dossiers die uiteindelijk op de tafel van de rechter belanden zijn de niet-betaalde minnelijke schikkingen en de cases waarvan het Openbaar Ministerie het opportuun acht deze voor de rechtbank te brengen. Seponeringen komen steeds minder voor. Voor de voorgebrachte dossiers is een uitspraak door de rechter het logische gevolg. De besproken procedure uit het eerste hoofdstuk bewijst dat het merendeel van de vastgestelde verkeersovertredingen vandaag werkelijk gevolg krijgt door de handhavingdiensten. Het Openbaar Ministerie erkent het door de regering aangehaalde probleem van de effectieve inning van de geldboetes na de uitspraak. De door de wetgever voorgestelde oplossing van het bevel tot betaling die direct afdwingbaar is, mist haar doel omdat ook een uitspraak door de rechtbank een executoriale titel vormt. Indien de voorgestelde minnelijke schikking niet voldaan wordt door de overtreder, kan de procureur beslissen de zaak aanhangig te maken voor de rechtbank. Deze voorzien in een vonnis dat een executoriale titel oplevert, op basis waarvan de ontvanger van de penale boeten de door de rechter opgelegde geldboete mag innen. Dat deze uitspraak niet steeds afgedwongen wordt is de taak van de Ontvanger van de Penale Boeten.

4.2.4. Gegevensoverdracht.

De realisatie van een gegevensbank met betrekking tot de registratie en gegevensoverdracht maakt inschrijving van het bevel tot betaling in het strafregister overbodig. De registratie van de minnelijke schikkingen worden op dit ogenblik al lokaal

gerealiseerd. Tevens behoort een nationale registratie en signalering tot de haalbare mogelijkheden. Onder de huidige werkwijze die nog geregeld is door de 'oude' procedure, moeten alle voorstellen tot minnelijke schikking worden overgebracht aan de verdachte en daarenboven meegedeeld worden aan het Ministerie van Financiën. Van daaruit zouden de gegevens naar het Centrum van Informatieverwerking van het Ministerie van Justitie kunnen gaan, dat het op zijn beurt verspreidt in het programma van de politieparketten. Controle op en opvolging van een verval van besturen van een voertuig is mogelijk door het gebruik van een centrale gegevensbank die een volledig zicht geeft op de rijbewijzen.

De ontwikkeling van het benodigde software pakket voor de overdracht van de essentiële gegevens van het proces-verbaal van vaststelling naar het politieparket, dat geïmplementeerd dient te worden bij iedere verkeerseenheden van de Federale Politie en bij de Lokale Politiezone's, is reeds in een fase van opstarting (zie hoofdstuk 1).

4.3. Conclusie.

Het vierde hoofdstuk brengt het door de praktijk voorgestelde beleid in beeld. Uitgaande van de problemen waar de parketten mee geconfronteerd worden, wordt een vergelijking gemaakt tussen de door de regering voorgestelde regeling van het opleggen van een bevel tot betaling en de praktische verbetering van het huidige systeem van onmiddellijke inningen en minnelijke schikkingen. Uit de afweging van de twee systemen treedt een beleid naar voren dat zoekt naar een oplossing van de bestaande problemen binnen het bestaande kader. De voorgestelde oplossing opteert voor verbeteringen van de bestaande procedure, eerder dan de implementatie van een nieuwe, niet door de realiteit beproefde methode. De bestaande manier van werken heeft haar deugdelijkheid reeds bewezen en biedt de mogelijkheid tegen lagere kosten verbeteringen door te voeren. Indien blijkt dat deze innovaties geen meerwaarde leveren, bestaat er steeds de mogelijkheid terug te vallen op het oude systeem en in alle rust naar andere alternatieven uit te kijken.

5. CONCLUSIE.

Aangezien het vooropgezette doel van de regeling de verbetering en verhoging van de handhaving is, rijst de vraag in hoeverre dit doel bereikt wordt. Er is duidelijk geen betwisting van de goede intenties van de wetgever, tevens wordt de erkenning van de regering van problemen in het vervolgingsbeleid enthousiast onthaald. Doch, voor het Openbaar Ministerie wordt de volgende conclusie getrokken.

Conclusie:

De invoering van de nieuwe wetgeving leidt niet tot een verbetering van de positie en van de werking van het Openbaar Ministerie.

De conclusie wordt getrokken uit de volgende vaststellingen:

- De juridische analyse van de artikelen 31 en 43 van de Verkeersveiligheidswet laat toe bedenkingen te formuleren met betrekking tot de wettelijkheid van de nieuwe regeling. Dit geldt meer bepaald voor het onttrekken van de seponeringsbevoegdheid van het Openbaar Ministerie. Deze bevoegdheid wordt in beginsel gegarandeerd door artikel 151 G.W.
- Er is verder onderzoek vereist naar de grondwettelijkheid van de regeling in het licht van de artikelen 10, 11 die de rechten van de verdediging (non discriminatie en gelijkheid) garanderen, aangezien deze niet meer in de opportuniteitsoverwegingen van het Openbaar Ministerie kunnen worden meegenomen. Er vindt in de praktijk geen gelijke behandeling van dezelfde overtredingen meer plaats.
- Wat betreft de werking van het Openbaar Ministerie worden de doelen van de wet niet bereikt:
 - o Er vindt geen verlichting van de werklast van het parket plaats.
 - o De doorgang van de nieuwe methode is niet beduidend sneller.
 - o De gehanteerde methode van onmiddellijke inningen en minnelijke schikkingen is reeds op dit moment effectief zodat er weinig plaats voor verbetering is voor het bevel tot betaling.
- De inschrijving van de overtreding op het strafregister wordt niet voldoende gerechtvaardigd door het enkele registratiedoel van de overtredingen.

Aanbevelingen:

- Ten eerste wordt gepleit voor een voorlopig behoud van de op dit moment reeds gehanteerde instrumenten van onmiddellijke inning en minnelijke schikking. Hiervoor worden de volgende redenen aangehaald:
 - o Uit de empirische beschrijving blijkt dat deze methode een duidelijke verlichting van de werklast van de parketten kan betekenen.
 - o Op dit moment is er dienaangaande een coherent, eenvormig en duidelijk beleid uitgestippeld.
 - o Er wordt voornamelijk gebruik gemaakt van de bestaande diensten die hun taken duidelijk kennen en de expertise hebben deze goed uit te voeren.
 - o Derhalve is er een kleinere vraag naar bijkomend personeel dan het geval is bij de invoering van een nieuw systeem in te voeren.
 - o Er wordt niet wordt geraakt aan de toegekende grondwettelijke bevoegdheden van het Openbare Ministerie. Ook de rechtbanken behouden hun onafhankelijkheid, daar hier geen veranderingen in worden aangebracht door de nieuwe procedure van het bevel tot betaling.
 - o Er wordt niet geraakt aan de rechten van de verdediging die door artikelen 10 en 11 G.W. gegarandeerd worden. Zo ontstaat er geen polemiek die de maatschappelijke aanvaarding van de procedure ondermijnen.
 - o Tot slot is een laatste voordeel dat de parketten niet geconfronteerd worden met betaalde voorstellen tot onmiddellijke inning. Deze worden geheel behandeld door de politiediensten die het formulier opmaken en overmaken aan de dader.
 - o Uit het voorgaande wordt gesteld dat de huidige manier van werken het bereiken van de gestelde doelen mogelijk maakt tegen een lagere kost dan het wetsvoorstel zou kunnen.

- Ten tweede is de ruimte om de bestaande procedures verder uit te werken en te verbeteren, waardoor de ontwikkeling en de implementering van nieuwe systemen overbodig is. Hierbij wordt vooral gedacht aan:
 - o De automatisering van de registratie en overdracht van de gegevens.
 - o Het formaliseren van de werking van het Openbaar Ministerie zoals is uitgewerkt in de praktijk.
 - o Het garanderen van voldoende mankracht voor de politionele diensten en het parket. De opvoering van het aantal controles en de daarmee gepaard gaande toename van het aantal overtredingen dat op het parket komt vraagt een bijkomende inspanning naar mankracht toe. Doch deze zal

waarschijnlijk lager liggen als bij de invoering van de nieuwe regeling van de verkeersveiligheidswet het geval zal zijn.

- De verbetering van de inning van de boeten na een vonnis door de rechtbank. Hierbij kan de regering in de nieuwe verkeersveiligheidswet een aanpassing doorvoeren van de inningprocedure door de Ontvanger van de Penale Boeten.

- Ten derde wordt aangeraden om de inschrijving in het strafregister te heroverwegen. Deze aanbeveling geldt enkel met betrekking tot de aangehaalde motieven voor de invoering van de inschrijving. De verkeersdeelnemers hebben alle baat bij een methode van werken waarbij hun strafblad blanco blijft. Er zijn andere alternatieven beschikbaar om dezelfde doelen van registratie te realiseren.

Deze aangehaalde voordelen geven aanleiding tot het overwegen van het behoud van deze procedures. Bovendien wordt van de huidige problemen van effectieve inningen en digitalisering van de gegevens in het kader van de huidige procedure werk gemaakt. Uit het rapport komt naar voren dat door de doorvoering van een beperkt aantal ingrepen de huidige manier van werken verder geoptimaliseerd kan worden. Dit gebeurt op een manier die alle actoren toelaat maximaal gebruik te maken van de hen toegekende bevoegdheden.

6. LITERATUURLIJST.

Boeken en tijdschriften.

Barels M., *Hoofdlijnen van de Wet Mulder*, W.E.J. Tjeenk Willink, Zwolle, 1993.

De Busscher M., *Wetboek wegverkeer, aangevuld met rechtspraak*, Kluwer, Antwerpen, 2001.

Deben L., *Naar een optimaal verkeershandhavingsbeleid in Vlaanderen: een rechtseconomische analyse van lessen uit de veiligste landen*, Steunpunt Verkeersveiligheid bij Stijgende Mobiliteit, Diepenbeek, 2003.

De Nauw A., *De beoordelingsruimte van de politie in de opsporing en het strafprocesrecht*, R.W., 1990-1991, nr. 71, p 65-74.

Dupont L., Verstraeten R., *Handboek Belgisch strafrecht*, ACCO, Leuven, 1990.

Huybrechts L., *Noot bij corr. rb Brussel 15 jan 1986*, R.W., 1986-87, p 132-136.

Mast A., Dujardin J., Van Damme M, Vandelanotte J., *Overzicht van het Belgisch administratief recht*, Kluwer, Antwerpen, 1996.

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Departement Leefmilieu en Infrastructuur, *Mobiliteitsplan Vlaanderen, naar een duurzame mobiliteit in Vlaanderen*, Brussel, 2001.

Nuyts C, Petry P., Klinkhamers P., *Jaargids voor politiediensten*, Maklu, Antwerpen, 2002.

Onneweer A.W., *Effecten van bestuurlijke boetes een vergelijking van strafrechtelijke en bestuurlijke handhaving van verkeersvoorschriften*, Kluwer, Deventer, 1997.

Samkalden D., *Onderzoek naar de mogelijke betekenis van de administratieve boete bij de handhaving van de milieuwetgeving*, Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, s'Gravenhage, 1988, nr.34.

Spriet B., Sterkens M., Wijnant L., *Wetboek Verkeersrecht*, Die Keure, Antwerpen, 2003.
Van der Hulst J.W., *De wet Mulder in Bedrijf, van strafrecht naar administratief recht*, Qouda Quint, Arnhem, 1994.

Van Daele D., Goossens F., Fijnaut C., Hutsebaut F., *Het Belgische Politiewezen*, Kluwer, Mechelen, 2002.

Velleman L., *De administratieve en gerechtelijke politie, hun raakpunten en prioriteiten*, R.W., 1987-88, p 377.

Verkeerspolitie Oost-Vlaanderen, *Handleiding opvolging onmiddellijke inningen en consignaties*, versie 08/09/02.

Verstraeten R., *Handboek Strafvordering*, Maklu, Antwerpen, 2001.

Websites

Europese Commissie, *'Witboek: het Europese vervoersbeleid tot het Jaar 2010: tijd om te kiezen'*, Europese Commissie, Brussel, 2001, p 77. <http://europa.eu.int>.

Federale Politie, *De federale politie: voorstelling*; <http://www.fedpol.be/nl.htm>.

Federale Politie, *De provinciale verkeerseenheden*; <http://www.fedpol.be/nl.htm>.

Lokale Politie, *De lokale politie*; www.police.be/intro.htm,

Ministerie van Verkeer, *de Ministerraad van 31 januari 2003*;
<http://www.wegcode.be/aktueel/ministerraad/raad13.htm>.

Ministerie van Justitie, *Het openbaar ministerie*.
http://www.just.fgov.be/nl_htm/parket/hetopenbaarmini2.htm.

Ministerie van Justitie: http://www.just.fgov.be/nl_htm/parket/organignl.htm.

Ministerie van Justitie, *het maandelijks overleg tussen Justitieminister Verwilghen en het college van procureurs-generaal*.
http://www.just.fgov.be/nl_htm/parket/informatienl2.htm.

Recht & justitie, *Openbaar Ministerie*.
<http://www.advocaat.be/publiek/recht&justitie/r0007f.htm>.

Wetgeving:

Wet van 1968 tot coördinatie van de wetten betreffende de politie over het wegverkeer (B.S. 27 maart 1968).

Parl.st.Kamer, 1967-1968.

Parl.st.senaat, 1998-1999, 1-1241.

Wet van 5 augustus 1992 op het politieambt (B.S. 22 december 1992).

Parl.st.Kamer, 1990-1991, nr 1637.

Parl.st.Kamer, 1991-1992, nr.1637.

Wet van 30 Maart 1994 houdende sociale bepalingen (B.S. 31 maart 1994).

Parl.st. Kamer, 1993-1994, nr. 1422.

Wet van 13 April 1995 tot wijziging van artikel 29 bis en tot opheffing van artikel 29 ter van de wet van 21 november 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen (B.S. 27 juni 1995).

Parl.st.kamer, 1994-1995, nr.1422.

Wet van 8 augustus 1997 betreffende het Centraal Strafrechtregister (B.S. 24 augustus 2001).

Wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst gestructureerd op 2 niveau's, (B.S. 5 januari 1999).

Parl.st.kamer, 1997-1998, nr. 1676.

Wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden (B.S. 03 februari 1999).

Parl.st.Kamer, 1997-1998, nr.2031.

Parl.st. Senaat, 1997-1998, nr 1-1355.

Wet van 13 mei 1999 tot invoering van gemeentelijke administratieve sancties (B.S. 10 juni 1999).

Parl.st.kamer, 1998-1999, nr. 1572.

Parl.st.Senaat, 1998-1999, nr. 1-1060.

Wet van 07 februari 2003 houdende verschillende bepalingen inzake verkeersveiligheid (B.S. 25 februari 2003).

Parl.st.kamer, 2001-2002, nr. 1915.

Parl.st. kamer, 2002-2003, nr. 1915.

K.B. van 28 December 1950 houdende algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken. (Algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken, zie CN : 1950 1228/31; B.S. 30 december 1950).

K.B. van 16 maart 1968 houdende de coördinatie van de wet betreffende de politie over het wegverkeer (B.S. 27 maart 1968).

K.B. van 01 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer (B.S. 09 december 1975).

K.B. 10 juni 1985 betreffende de inning en de consignatie van een som bij de vaststelling van de overtredingen van de wet betreffende de politie over het wegverkeer en haar uitvoeringsbesluiten. (K.B. 1997-10-24/30, art. 1, 002; ED : 01-01-1998; B.S. 12 juni 1985).

K.B. van 24 oktober 1997 tot wijziging van het Koninklijk Besluit van 10 juni 1985 betreffende de inning en de consignatie van een som bij de vaststelling van de overtredingen van de wet betreffende de politie over het wegverkeer en haar uitvoeringsbesluiten en het Koninklijk Besluit van 18 februari betreffende de analysetoestellen voor de meting van de alcoholconcentratie in de uitgeademde alveolaire lucht (B.S. 31 oktober 1997).

K.B. van 7 mei 1999 tot wijziging van het koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer (B.S. 21 mei 1999).

K.B. van 7 Mei 1999 tot wijziging van het koninklijk besluit van 7 april 1976 tot aanwijzing van de zware overtredingen van het algemeen reglement op de politie van het wegverkeer (B.S. 21 mei 1999).

Uitvoeringsbesluiten van de Ministerraad van 31 januari 2003 (niet gepubliceerd).

Ministeriële omzendbrief PLP10 van 9 oktober 2001 inzake de organisatie en werkingsnormen van de lokale politie met het oog op het waarborgen van een minimale gelijkwaardige dienstverlening aan de bevolking (B.S. 16 oktober 2001).

Omzendbrieven

COL 16/98 van 14 december 1998: richtlijn van de minister van Justitie van 7 december betreffende het rijden onder invloed, in staat van dronkenschap of in een soortgelijke staat onder meer ten gevolge van gebruik van drugs of geneesmiddelen.

COL 17/98 van 21 december 1998: richtlijn van de minister van justitie van 7 december 1998 houdende een eenvormig vervolgingsbeleid betreffende het sturen onder invloed, in staat van dronkenschap of in een soortgelijke staat onder meer ten gevolge van gebruik van drugs of geneesmiddelen <http://wegcode.be/omzend/COL17/98.htm>.

COL 14/00 en 15/00 van 19 december 2000: richtlijn van de minister van Justitie van 5 december 2000 gericht aan de parketten en de politiediensten betreffende het rijden onder invloed van andere stoffen dan alcohol.

COL 25/00 van juni 2000: richtlijn van de minister van Justitie van juni 2000 betreffende een eenvormig opsporings- en vervolgingsbeleid inzake verkeersmisdrijven.

COL 02/02 van 20 februari 2002: richtlijn van de minister van Justitie van 20 februari 2002 tot regeling van de taakverdeling, de samenwerking, de coördinatie en de integratie tussen de lokale en federale politie inzake de opdrachten van de gerechtelijke politie.

COL 1/03 van februari 2003 waarbij het strafrechtelijke beleid inzake de opsporing van de vervolging van snelheidsovertredingen en de richting te geven aan de vervolging ervan wordt geregeld. <http://wegcode.be/omzend/COL1/03.htm>.

R. nr.25/2000: Omzendbrief van de Procureur-generaal bij het Hof van beroep te Gent van 22 juni 2000 inhoudende richtlijnen voor een eenvormig opsporings- en vervolgingsbeleid inzake verkeersmisdrijven.

Brieven van het parket

Parket van het Hof van Beroep van Gent: brief van 11 maart 2003: refnr. D.600/5.14.1-KE.

Parket van het Hof van Beroep van Gent: Expertisecel verkeer, Nota voor de Minister van Justitie.

Parket van het Hof van Beroep van Gent: Nota betreffende het opsporing-en vervolgingsbeleid inzake verkeer.

Parket van Hof van Beroep van Gent: R. nr.25/2000: Omzendbrief van de Procureur-generaal bij het Hof van beroep te Gent van 22 juni 2000 inhoudende richtlijnen voor een eenvormig opsporings- en vervolgingsbeleid inzake verkeersmisdrijven.

Parket van het Hof van Beroep van Gent: Evaluatie van de omzendbrief R.25/00, verslag van de vergadering d.d. 06 maart 2002.

Parket van het Hof van Beroep van Gent: Evaluatie van de omzendbrief R. 25/00, verslag van de vergadering d.d. 12 februari 2002.

Wetgeving Nederland

Tweede Kamer 20 329, Wet Mulder of Wet administratiefrechtelijke afhandeling van 3 juli 1989, stb 300.

Tweede Kamer 20 329, Wet administratiefrechtelijke afhandeling van 3 juli 1989, gewijzigd op 6 december 2001, stb 584.

Besluit Politietransactie, 18 april 1978, stb 192.

De richtlijn van het Openbaar Ministerie van 13 Maart 1991, stcrt.1991 ,212.

7. BIJLAGE

Bijlage I: Het aantal zaken en vooruitgangsstaten in de politieparketten met betrekking tot verkeersovertredingen 1999-2002.

		Gent	Dender-monde	Oude-naarde	Brugge	Kortrijk	Ieper	Veurne	Totaal resort
Totaal aantal zaken	2002	102.201	87.425	27.999	131.475	50.243	11.034	15.109	425.486
	2001	94.899	80.503	21.992	117.335	45.772	10.267	13.245	384.013
	2000	113.123	89.505	20.692	130.223	46.448	10.284	17.375	427.650
	1999	125.393	86.849	22.531	124.015	50.790	9.789	16.751	346.118
Onmiddellijke inningen en boetezegels Na aanmaning door het parket	2002	1.533 1.5%	1.069 1.2%	349 1.2%	6.469 4.9%	1.590 3.2%	0 0.0%	949 6.3%	11.959 2.8%
	2001	1.948 2.1%	2.291 2.8%	348 1.6%	7.394 6.3%	2.028 4.4%	5 0.0%	635 4.8%	14.649 3.8%
	2000	2.951 2.6%	3.240 3.6%	357 1.7%	5.743 4.4%	3.217 6.9%	29 0.3%	582 3.3%	16.119 3.8%
	1999	2.211 1.8%	4.062 4.7%	3 0.0%	1.544 1.2%	346 0.7%	2 0.0%	11 0.1%	8.179 1.9%
Voorgestelde minnelijke Schikkingen	2002	46.509 45.5%	52.828 60.4%	15.093 53.9%	70.311 53.5%	20.981 41.8%	6.200 65.2%	7.662 50.7%	219.584 51.6%
	2001	48.208 50.8%	49.725 61.8%	10.468 47.6%	59.646 50.8%	24.212 52.9%	5.533 53.9%	6.711 50.7%	204.503 53.3%
	2000	48.932 43.3%	54.299 60.7%	9.942 48.0%	63.191 48.5%	24.464 52.7%	5.685 55.3%	9.020 51.9%	215.533 50.4%
	1999	43.229 34.5%	51.574 59.4%	11.310 50.2%	58.235 47.0%	27.756 54.6%	4.888 49.9%	7.889 47.1%	204.881 47.0%
Gedagvaard of gevonnist Voor de politierechtbank	2002	7.372 7.2%	6.690 7.7%	1.900 6.8%	5.738 4.4%	4.793 9.5%	1.208 10.9%	1.200 7.9%	28.901 6.8%
	2001	12.092 12.7%	11.935 14.8%	2.456 11.2%	9.615 8.2%	7.031 15.4%	1.626 15.8%	1.300 9.8%	46.055 12.0%
	2000	11.961 10.6%	12.639 14.1%	2.281 11.0%	11.913 9.1%	5.388 11.6%	1.459 14.2%	1.361 7.8%	47.002 11.0%
	1999	9.786 7.8%	11.313 13.0%	2.245 10.0%	10.958 8.8%	5.695 11.2%	1.101 11.2%	1.120 6.7%	42.218 9.7%
Seponering	2002	38.043 37.2%	10.883 12.4%	7.796 27.8%	23.841 18.1%	10.492 20.9%	2.012 18.2%	3.458 22.9%	96.525 22.7%
	2001	26.727 28.2%	11.344 14.1%	7.420 33.7%	28.702 24.5%	10.057 22.0%	2.462 24.0%	3.458 26.3%	90.197 23.5%
	2000	44.132 39.0%	13.768 15.4%	6.946 33.6%	36.685 28.2%	11.268 24.3%	2.637 25.6%	5.826 3.5%	121.262 28.4%
	1999	60.369 48.1%	15.874 18.3%	7.358 32.7%	43.334 43.9%	15.205 29.9%	3.222 32.9%	7.278 43.4%	152.640 35.0%

De percentages zijn gebaseerd op het totaal aantal zaken zonder de onmiddellijke inningen, boetezegels en waarschuwingen

Bijlage II: Doorlooptijden en gevolg van zaken op het politieparket, ongeacht de datum van invoering van de overtreding.

		GENT	DENDER MONDE	OUDE- NAARDE	BRUGGE	KORTRIJK	IEPER	VEURNE	TOTAAL RESSORT
1. Strafzaken gedurende het jaar ingeleid	2002	102.201	87.425	27.999	131.475	50.244	11.034	15.109	425.487
	2001	94.899	80.503	21.992	117.335	45.772	10.267	13.245	384.013
	2000	113.123	89.505	20.695	130.223	46.448	10.284	17.675	427.953
2. Onmiddellijke inningen, boetezegels en waarschuwingen	2002	40.398	45.056	9.878	42.370	25.390	7.185	11.078	181.355
	2001	47.724	44.884	6.597	52.098	8.966	3.816	7.888	171.973
	2000	22.645	47.724	7.485	54.148	19.180	3.848	8.943	163.973
3. Beslissingen genomen in het betreffende jaar, ongeacht de datum van invoering van de dossiers:									
<i>a) geseponeerd</i>	2002	41.806	14.180	8.503	31.546	14.257	2.797	4.463	117.552
	2001	27.058	12.793	7.598	30.659	9.831	2.393	3.339	93.671
	2000	45.221	13.214	7.210	35.357	11.500	2.786	6.202	121.490
<i>b) gedagvaard voor de politierechtbank</i>	2002	12.489	13.951	2.549	11.531	7.983	1.729	1.388	51.620
	2001	12.207	12.316	2.430	12.460	6.375	1.626	1.005	48.419
	2000	11.362	11.857	2.400	10.271	5.387	1.293	1.268	43.838
<i>c) beëindigd door minnelijke schikking</i>	2002	45.050	49.003	13.906	65.830	18.809	5.978	7.681	206.257
	2001	47.544	49.442	10.488	57.145	25.539	5.611	6.525	202.294
	2000	46.747	50.064	9.900	58.195	23.724	5.558	8.559	202.747
4. Doorlooptijden van deze dossiers: gemiddeld aantal dagen, van de binnenkomst tot de beslissingsdatum:									
<i>a) geseponeerd</i>	2002	48	118	33	112	177	61	82	
	2001	63	167	30	101	123	57	79	
	2000	35	140	31	64	83	57	46	
<i>b) gedagvaard voor de politierechtbank</i>	2002	206	285	172	246	253	171	283	
	2001	197	319	171	262	243	157	214	
	2000	189	293	167	222	207	154	180	
<i>c) beëindigd door minnelijke schikking</i>	2002	20	28	13	26	63	27	28	
	2001	19	33	17	31	30	23	26	
	2000	12	13	15	9	31	24	25	

Bijlage III: Minnelijke schikkingen, onmiddellijke inningen en boetezegels 2000-2002.

Parket		Gent				Dendermonde			Oudenaarde		
Jaar			2000	2001	2002	2000	2001	2002	2000	2001	2002
Correctioneel parket											
Minnelijke schikkingen	voorgesteld	Aantal	1.761	1.285	764	1.324	917		211	138	136
		Bedrag	398.027	319.980	128.034	299.044	158.205		45.134	29.610	26.785
	betaald	Aantal	1.509	1.095	477	1.013	528		163	116	91
		Bedrag	344.668	272.189	81.835	248.679	106.143		37.291	23.883	19.362
	Gedeeltelijk betaald	Aantal	12	6	8	41	15		0	0	0
		Bedrag	2.876	918	2.300						
Politieparket											
Minnelijke schikkingen	voorgesteld	Aantal	50.598	52.919	52.907	54.245	53.230	57.963	10.691	11.323	15.891
		Bedrag	5.982.239	6.864.400	7.113.562	6.619.167	6.805.886	7.691.529	1.493.998	1.516.005	2.235.702
	betaald	Aantal	46.755	47.544	45.020	50.064	49.442	49.059	9.900	10.488	13.906
		Bedrag	5.795.277	6.416.319	6.261.955 8	6.214.037	6.428.678	6.582.874	1.392.247	1.406.816	1.965.857
	Gedeeltelijk betaald	Aantal	1	0	39	5	4	277			
		Bedrag	149	0	7.459	764	622	42.601			
Onmiddellijke inningen	Betaald	Aantal	12.154	44.366	5.209	5.634	40.909	15.529	6.154	5.739	8.421
		Bedrag	502.071		1.286.397	225.769			158.664	214.477	332.109
Boetezegels	Betaald	Aantal	3.987	1	30.142	35.982	1	23.829	1	1	1
		Bedrag	98.935		1	804.904					
Totaal politiepakket Betaalde MS+OI+Boetezegels	Betaald	Aantal	62.896	91.910	80.371	91.680	90.351	88.417	16.054	16.227	22.327
		Bedrag	6.396.284	6.416.319	7.548.355	7.244.710	6.428.678	6.582.874	1.550.911	1.621.294	2.297.966

Correctioneel parket: minnelijke schikkingen bij dossiers in het aangegeven jaar binnengekomen.

Politieparket: minnelijke schikkingen voorgesteld in het aangegeven jaar (extractie eind januari 2003).

Teleenheid: persoon; hierdoor liggen de cijfers hoger dan in de jaarstatistiek waar de tel eenheid het dossier is.
 1:aantal en bedrag van de boetezegels werden met de onmiddellijke inningen samengeteld.

Bijlage III: Minnelijke schikkingen, onmiddellijke inningen en boetezegels 2000-2002

Parket			Brugge			Kortrijk			Ieper		
Jaar			2000	2001	2002	2000	2001	2002	2000	2001	2002
Correctioneel parket											
Minnelijke schikkingen	voorgesteld	Aantal	380	322	351	285	294	172	30	44	45
		Bedrag	113.637	96.066	65.480	81.570	89.484	34.770	7.648	10.122	9.970
	betaald	Aantal	323	720	196	208	210	79	22	31	24
		Bedrag	100.164	81.262	46.766	63.644	67.998	17.432	6.086	8.880	6.895
	Gedeeltelijk betaald	Aantal	3	0	6	0	1	6	0	0	0
		Bedrag			1.204		500	2.200			
Politieparket											
Minnelijke schikkingen	voorgesteld	Aantal	70.320	67.089	80.905	25.857	27.471	22.407	5.976	5.982	6.732
		Bedrag	8.583.648	8.056.244	10.297.902	3.793.134	3.956.885	3.126.196	904.807	83.325	934.393
	betaald	Aantal	61.363	57.145	65.831	23.720	25.539	18.809	5.558	5.611	6.043
		Bedrag	7.792.979	7.227.673	8.738.121	3.546.079	3.723.191	2.675.704	843.845	788.749	854.241
	Gedeeltelijk betaald	Aantal	68	41	508	1	5	24	0	0	2
		Bedrag	11.502	7.013	86.675	139	746	3.828	0	0	295
Onmiddellijke inningen	Betaald	Aantal	4.581	49.465	39.065	5.888	5.015	1.664	943	580	1.927
		Bedrag	439.354		1.239.840				63.349	53.364	168.027
Boetezegels	Betaald	Aantal	46.949	1	1	10.347	503	18.867	1.763	2.172	4.160
		Bedrag	1.165.521						43.704	2.919	107.900
Totaal politiepakket Betaalde MS+OI+Boetezegels	Betaald	Aantal	112.893	106.610	104.896	39.955	31.057	39.340	8.264	8.363	12.130
		Bedrag	9.397.854	7.227.673	9.977.961	3.546.079	3.723.191	2.675.704	950.898	845.032	1.130.168

Correctioneel parket: minnelijke schikkingen bij dossiers in het aangegeven jaar binnengekomen

Politieparket: minnelijke schikkingen voorgesteld in het aangegeven jaar (extractie eind januari 2003)

Teleenheid: persoon; hierdoor liggen de cijfers hoger dan in de jaarstatistiek waar de tel eenheid het dossier is.

1 Aantal en bedrag van de boetzegels werden met de onmiddellijke inningen samengeteld

Bijlage III: Minnelijke schikkingen, onmiddellijke inningen en boetzegels 2000-2002.

Parket			Veurne			Ressort		
Jaar			2000	2001	2002	2000	2001	2002
Correctioneel parket								
Minnelijke schikkingen	voorgesteld	Aantal	93	96		4.084	3.096	1.468
		Bedrag	18.071	19.851		963.130	723.318	265.038
	betaald	Aantal	77	65		3.315	2.306	867
		Bedrag	14.725	12.648		815.257	573.004	172.290
	Gedeeltelijk betaald	Aantal	2	5		58	27	20
		Bedrag						
Politieparket								
Minnelijke schikkingen	voorgesteld	Aantal	9.308	7.148	8.775	226.995	225.162	245.580
		Bedrag	1.002.623	874.850	1.109.848	28.379.616	28.909.595	32.509.678
	betaald	Aantal	8.557	6.525	7.681	191.503	202.294	206.349
		Bedrag	947.558	832.741	993.839	26.532.022	26.824.166	28.072.596
	Gedeeltelijk betaald	Aantal	13	9	69	20	59	919
		Bedrag	1.889	2.255	13.788	14.442	10.637	154.464
Onmiddellijke inningen	Betaald	Aantal	1.629	708	2.023	36.983	146.782	73.838
		Bedrag		22.503		1.389.208	290.344	3.026.373
Boetzegels	Betaald	Aantal	5.694	5.995	7.416	104.722	8.670	84.414
		Bedrag		148.612		2.113.064	151.531	107.900
Totaal politiepakket Betaalde MS+OI+Boetzegels	Betaald	Aantal	15.880	13.228	17.120	333.208	357.746	364.601
		Bedrag	947.558	1.003.856	993.839	30.034.294	27.266.042	31.206.869

Correctioneel parket: minnelijke schikkingen bij dossiers in het aangegeven jaar binnengekomen

Politieparket: minnelijke schikkingen voorgesteld in het aangegeven jaar (extractie eind januari 2003)

Bijlage IV: Aantal transacties per parket voor 2001.

Parket	Aangeboden transacties	Betaalde transacties	Percentage betaalde transacties (%)
Aarlen	7.904	7.001	88.6
Asse	5.686	5.159	90.7
Antwerpen	119.262	108.794	91.2
Brugge	66.698	56.627	84.9
Brussel	261.647	214.182	81.9
Charleroi	41.216	36.569	88.7
Dendermonde	53.390	49.318	92.4
Dinant	11.894	10.837	91.1
Doornik	25.172	21.970	87.3
Gent	53.445	48.172	90.1
Halle	15.601	14.345	91.9
Hasselt	54.150	51.190	94.5
Hoei	5.699	4.604	80.8
Ieper	5.905	5.537	93.8
Kortrijk	25.778	23.982	93.0
Leuven	76.641	71.621	93.4
Luik	93.468	75.477	80.8
Marche	5.773	5.353	92.7
Mechelen	16.057	14.986	93.3
Bergen	25.639	23.118	90.2
Namen	35.131	30.386	86.5
Neufchâteau	7.562	6.557	86.7
Nijvel	38.879	34.405	88.5
Oudenaarde	11.306	10.455	92.5
Tongeren	27.820	25.954	93.3
Turnhout	31.323	29.384	93.8
Verviers	18.178	15.715	86.5
Veurne	7.226	6.549	90.6
Vilvoorde	35.744	32.069	89.7
Totaal	1.184.195	1.040.316	87.9

Uitgegeven door het federale Ministerie van Justitie

Bijlage V: Seponeringen verkeerszaken 1999.

1999	GENT	DENDER MONDE	OUDE- NAARDE	BRUGGE	KORTRIJK	IEPER	VEURNE	TOTAAL RESSORT
A. Strafzaken gedurende het jaar ingeleid	125.273	86.268	22.565	124.019	50.840	9.808	16.128	434.901
B. Onmiddellijke inningen, boetezegels en waarschuwingen	29.559	45.273	8.702	48.060	20.578	7.352	9.108	167.632
C. Totaal A + B	153.832	131.541	31.267	172.079	71.418	17.160	25.236	602.533
D. Waarvan bijzondere wetgeving(*)		5.501	2.056	6.822				
Seponeringen (met bijzondere wetgeving)	57.513	15.577	7.339	42.590	14.663	3.219	6.262	147.163
Percentage op A	45,9%	18,1%	32,5%	34,3%	28,8%	32,8%	38,8%	33,8%
Percentage op C	37,4%	11,8%	23,5%	24,8%	20,5%	18,8%	24,8%	24,4%
Seponeringen (zonder bijzondere wetgeving)		13.332	6.314	39.201				58.847
Percentage op C-D		10,6%	21,6%	23,7%				18,4%

Bijlage V: Seponeringen verkeerszaken 2000.

2000	GENT	DENDER MONDE	OUDE- NAARDE	BRUGGE	KORTRIJK	IEPER	VEURNE	TOTAAL RESSORT
A. Strafzaken gedurende het jaar ingeleid	112.227	89.508	20.695	130.224	42.928	10.285	17.675	423.592
B. Onmiddellijke inningen, boetezegels en waarschuwingen	22.645	47.724	7.485	54.148	19.180	3.848	8.943	163.973
C. Totaal A + B	134.922	137.232	28.180	184.372	62.180	14.133	26.618	587.565
D. Waarvan bijzondere wetgeving(*)		5.765		5.830	921	503	480	
Seponeringen (met bijzondere wetgeving)	43.855	13.496	6.918	35.641	10.303	2.625	5.762	118.600
Percentage op A	39,1%	15,1%	33,4%	27,4%	24,0%	25,5%	32,6%	28,0%
Percentage op C	32,5%	9,8%	24,5%	19,3%	16,6%	18,6%	21,6%	20,2%
Seponeringen (zonder bijzondere wetgeving)		11.633		32.514	9.668	2.335	5.491	61.641
Percentage op C-D		8,8%		18,2%	15,8%	17,1%	21,0%	15,0%

Bijlage V: Seponeringen verkeerszaken 2001.

2001	GENT	DENDER MONDE	OUDE- NAARDE	BRUGGE	KORTRIJK	IEPER	VEURNE	TOTAAL RESSORT
A. Strafzaken gedurende het jaar ingeleid	94.899	80.503	21.992	117.335	45.772	10.267	13.248	384.016
B. Onmiddellijke inningen, boetezegels en waarschuwingen	47.724	44.884	6.597	52.098	8.966	3.816	7.888	171.973
C. Totaal A + B	142.623	125.387	28.589	169.433	54.738	14.083	21.136	555.989
D. Waarvan bijzondere wetgeving(*)	3.472	5.199	929	5.222	1.825	220	840	
Seponeringen (met bijzondere wetgeving)	26.727	11.344	7.420	28.702	10.057	2.462	3.485	90.197
Percentage op A	28,2%	14,1%	33,7%	24,5%	22,0%	24,0%	26,3%	23,5%
Percentage op C	18,7%	9,0%	26,0%	16,9%	18,4%	17,5%	16,5%	16,2%
Seponeringen (zonder bijzondere wetgeving)	23.776	10.344	6.890	26.032	8.754	2.360	3.107	81.253
Percentage op C-D	17,1%	8,6%	24,9%	15,9%	16,5%	17,0%	15,3%	14,6%

Bijlage VI: Gevolg dat aan de zaken werd gegeven bij niet betaling van VSBG – 2000.

	Gent		Dendermonde		Oudenaarde		Brugge		Kortrijk		Ieper		Veurne		Ressort	
Informatie (00)	146	4,0%	3	0,1%	0	0,0%	182	2,1%	0	0,0%	1	0,2%	2	0,3%	334	1,7%
Tot beschikking (02)	9	0,2%	14	0,4%	3	0,4%	36	0,4%	2	0,1%	4	1,0%	7	1,0%	75	0,4%
Voorstel schaderegeling (03)	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
zonder gevolg (05)	1.167	31,6%	883	24,0%	161	21,1%	2.221	25,2%	1.148	54,3%	38	9,1%	214	30,5%	5.832	28,9%
Te dagen (06)	0	0,0%	7	0,2%	3	0,4%	7	0,1%	9	0,4%	0	0,0%	3	0,4%	29	0,1%
Gedaagd (07)	1	0,0%	2	0,1%	0	0,0%	1	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	0,1%	5	0,0%
Vonnis (08)	1.527	41,3%	2.433	66,3%	565	74,1%	5.258	59,7%	861	40,7%	359	86,3%	300	42,8%	11.303	56,0%
Verzet (09)	16	0,4%	30	0,8%	6	0,8%	36	0,4%	4	0,2%	6	1,4%	2	0,3%	100	0,5%
Samenvoeging (10)	149	4,0%	197	5,4%	1	0,1%	200	2,3%	6	0,3%	0	0,0%	5	0,7%	558	2,8%
Onmiddellijke inning (11)	459	12,4%	98	2,7%	16	2,1%	488	5,5%	84	4,0%	8	1,9%	160	22,8%	1.313	6,5%
Manuele afhandeling (12)	193	5,2%	0	0,0%	6	0,8%	382	4,3%	0	0,0%	0	0,0%	7	1,0%	588	2,9%
Correctie (13)	26	0,7%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	26	0,1%
Strafbemiddeling (14)	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Mini-onderzoek (15)	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Samenvoeging griffie (16)	2	0,1%	5	0,1%	1	0,1%	3	0,0%	1	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	12	0,1%
Totaal	3.695	100,0%	3.672	100,0%	762	100,0%	8.814	100,0%	2.115	100,0%	416	100,0%	701	100,0%	20.175	100,0%

(06) tot (09) = 1.544 41,8% 2.472 67,3% 574 75,3% 5.302 60,2% 874 41,3% 365 87,7% 306 43,7% 11.437 56,7%

Bijlage VI: Gevolg dat aan de zaken werd gegeven bij niet betaling van VSBG – 2001.

	Gent		Dendermonde		Oudenaarde		Brugge		Kortrijk		Ieper		Veurne		Ressort	
Informatie (00)	35	0,7%	6	0,2%	1	0,1%	27	0,3%	0	0,0%	0	0,0%	8	1,4%	77	0,4%
Tot beschikking (02)	4	0,1%	25	0,7%	8	1,0%	52	0,7%	3	0,2%	1	0,3%	50	8,9%	143	0,7%
Voorstel schaderegeling (03)	0	0,0%	1	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	0,2%	2	0,0%
zonder gevolg (05)	1.809	35,5%	698	19,9%	213	27,4%	1.551	20,0%	652	34,8%	77	20,9%	159	28,2%	5.159	25,9%
Te dagen (06)	10	0,2%	8	0,2%	0	0,0%	3	0,0%	22	1,2%	0	0,0%	9	1,6%	52	0,3%
Gedaagd (07)	25	0,5%	79	2,2%	4	0,5%	157	2,0%	66	3,5%	3	0,8%	15	2,7%	349	1,7%
Vonnis (08)	1.845	36,2%	2.235	63,6%	524	67,4%	4.256	54,8%	948	50,6%	272	73,7%	177	31,4%	10.257	51,4%
Verzet (09)	19	0,4%	16	0,5%	4	0,5%	28	0,4%	7	0,4%	2	0,5%	1	0,2%	77	0,4%
Samenvoeging (10)	319	6,3%	408	11,6%	2	0,3%	544	7,0%	10	0,5%	4	1,1%	7	1,2%	1.294	8,5%
Onmiddellijke inning (11)	789	15,5%	29	0,8%	9	1,2%	978	12,6%	162	8,7%	8	2,2%	136	24,2%	2.111	10,6%
Manuele afhandeling (12)	227	4,5%	0	0,0%	10	1,3%	164	2,1%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	401	2,0%
Correctie (13)	2	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	2	0,0%
Strafbemiddeling (14)	16	0,3%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	16	0,1%
Mini-onderzoek (15)	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Samenvoeging griffie (16)	0	0,0%	7	0,2%	2	0,3%	0	0,0%	2	0,1%	2	0,5%	0	0,0%	13	0,1%
Totaal	5.100	100,0%	3.512	100,0%	777	100,0%	7.760	100,0%	1.872	100,0%	369	100,0%	563	100,0%	19.953	100,0%

(06) tot (09) = 1.899 37,2% 2.338 66,6% 532 68,5% 4.444 57,3% 1.043 55,7% 277 75,1% 202 35,9% 10.735 53,8%

Bijlage VI: Gevolg dat aan de zaken werd gegeven bij niet betaling van VSBG – 2002.

	Gent		Dendermonde		Oudenaarde		Brugge		Kortrijk		Ieper		Veurne		Ressort	
Informatie (00)	61	1,6%	20	1,0%	3	0,4%	63	1,1%	2	0,2%	5	1,6%	22	4,1%	176	1,2%
Tot beschikking (02)	7	0,2%	10	0,5%	6	0,9%	20	0,3%	0	0,0%	1	0,3%	1	0,2%	45	0,3%
Voorstel schaderegeling (03)	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	0,3%	0	0,0%	1	0,0%
zonder gevolg (05)	2.191	57,4%	511	24,5%	166	23,6%	851	14,6%	290	29,0%	56	18,4%	127	23,5%	4.192	29,4%
Te dagen (06)	38	1,0%	267	12,8%	73	10,4%	341	5,9%	174	17,4%	10	3,3%	78	14,4%	981	6,9%
Gedaagd (07)	366	9,6%	630	30,2%	180	25,6%	1.599	27,4%	338	33,8%	133	43,8%	52	9,6%	3.298	23,1%
Vonnis (08)	487	12,8%	411	19,7%	216	30,7%	1.129	19,4%	68	6,8%	58	19,1%	34	6,3%	2.403	16,8%
Verzet (09)	2	0,1%	1	0,0%	2	0,3%	0	0,0%	1	0,1%	1	0,3%	1	0,2%	8	0,1%
Samenvoeging (10)	23	0,6%	195	9,3%	2	0,3%	186	3,2%	9	0,9%	20	6,6%	1	41,6%	436	3,1%
Onmiddellijke inning (11)	608	15,9%	36	1,7%	53	7,5%	1.537	26,4%	117	11,7%	15	4,9%	225	0,0%	139	18,1%
Manuele afhandeling (12)	34	0,9%	0	0,0%	3	0,4%	103	1,8%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	1,0%
Correctie (13)	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Strafbemiddeling (14)	0	0,0%	1	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Mini-onderzoek (15)	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Samenvoeging griffie (16)	0	0,0%	7	0,3%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	4	1,3%	0	0,0%	0	0,1%
Totaal	3.817	100,0%	2.089	100,0%	704	100,0%	5.828	100,0%	999	100,0%	304	100,0%	541	100,0%	14.282	100,0%

Bijlage VII: Opvolging rood licht negatie – 2001.

	Gent		Dendermonde		Oudenaarde		Brugge		Kortrijk		Ieper		Veurne		Ressort	
Informatie (00)	4	0,2%	0	0,0%	1	0,9%	6	0,5%	0	0,0%	0	0,0%	2	1,7%	133	2,3%
Tot beschikking (02)	8	0,4%	22	1,5%	8	7,1%	15	1,1%	0	0,0%	0	0,0%	1	0,8%	48	0,8%
Voorstel schaderegeling (03)	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	2	0,2%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	20	0,4%
V.S.B.G. (04)	141	6,3%	1.172	84,3%	6	5,4%	1.006	75,9%	27	6,3%	5	9,4%	25	20,7%	2.389	41,8%
zonder gevolg (05)	57	2,5%	15	1,1%	5	4,5%	76	5,7%	22	5,1%	0	0,0%	2	1,7%	127	2,2%
Te dagen (06)	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	0,1%	1	0,2%	0	0,0%	2	1,7%	21	0,4%
Gedaagd (07)	8	0,4%	11	0,8%	1	0,9%	18	1,4%	8	1,9%	0	0,0%	6	5,0%	101	1,8%
Vonnis (08)	1.985	88,8%	159	11,4%	86	76,8%	181	13,7%	369	85,4%	47	88,7%	82	67,8%	2.782	48,7%
Verzet (09)	25	1,1%	0	0,0%	3	2,7%	5	0,4%	3	0,7%	1	1,9%	1	0,8%	33	0,6%
Samenvoeging (10)	5	0,2%	9	0,6%	0	0,0%	13	1,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	44	0,8%
Onmiddellijke inning (11)	0	0,0%	1	0,1%	2	1,8%	1	0,1%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	6	0,1%
Manuele afhandeling (12)	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Correctie (13)	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Strafbemiddeling (14)	0	0,0%	1	0,1%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	0,0%
Mini-onderzoek (15)	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Samenvoeging griffie (16)	3	0,1%	0	0,0%	0	0,0%	1	0,1%	2	0,5%	0	0,0%	0	0,0%	5	0,1%
Totaal	2.236	100,0%	1.390	100,0%	112	100,0%	1.325	100,0%	432	100,0%	53	100,0%	121	100,0%	5.710	100,0%

(06) tot (09) = 2.018 90,3% 170 12,2% 90 80,4% 205 15,5% 381 88,2% 48 90,6% 91 75,2% 2.937 51,4%

Bijlage VIII: Aantal onmiddellijke inningen van de Verkeerspolitie van Oost-Vlaanderen met informaticabesturing.

onmiddellijke inningen	aantal	aantal aanmaningen	aantal PV's	% PV's
verkeerspolitie Aalter				
Vanaf 24.10.2000 tot einde 2000	161	26	15	9,3
dienstjaar 2001	2752	563	340	12,4
dienstjaar 2002	2740	451	245	9
Verkeerspolitie Aalter				
Vanaf 01.09.2000 tot einde 2000	51	18	8	16
dienstjaar 2001	1132	271	148	13
dienstjaar 2002	1613	347	179	11,1
Verkeerspolitie Wetteren				
Vanaf 04.11.2000 tot einde 2000	112	15	9	8
dienstjaar 2001	2607	422	265	10,2
dienstjaar 2002	2919	381	266	9,1

Bijlage IX: Minnelijke schikkingen.

Parket	2000				
	Aantal dossiers	voorgesteld	% op dossiers	betaald	% op dossiers
Gent	112.795	10.581	9,4%	9.080	8,1%
Dendermonde	89.505	15.674	17,5%	13.520	15,1%
Oudenaarde	20.695	853	4,1%	701	3,4%
Brugge	130.223	20.967	16,1%	15.497	11,9%
Kortrijk	46.448	2.925	6,3%	2.049	4,4%
Ieper	10.284	569	5,5%	467	4,5%
Veurne	17.363	1.456	8,4%	1.190	6,9%
Ressort	427.313	53.025	12,4%	42.504	9,9%
Parket	2001				
	Aantal dossiers	voorgesteld	% op dossiers	betaald	% op dossiers
Gent	94.899	13.777	14,5%	9.947	10,5%
Dendermonde	80.503	13.042	16,2%	11.084	13,8%
Oudenaarde	21.992	800	3,6%	669	3,0%
Brugge	117.335	21.299	18,2%	14.806	12,6%
Kortrijk	45.772	2.750	6,0%	2.097	4,6%
Ieper	10.267	768	7,5%	651	6,3%
Veurne	13.245	2.038	15,4%	1.631	12,3%
Ressort	384.013	54.474	14,2%	40.884	10,6%
Parket	2002				
	Aantal dossiers	voorgesteld	% op dossiers	betaald	% op dossiers
Gent	102.201	8.944	8,8%	5.520	5,4%
Dendermonde	87.425	10.104	11,6%	7.579	8,7%
Oudenaarde	27.999	1.432	5,1%	1.093	3,9%
Brugge	131.475	19.111	14,5%	12.074	9,2%
Kortrijk	50.244	3.269	6,5%	2.181	4,3%
Ieper	11.034	1.081	9,8%	812	7,4%
Veurne	15.109	2.415	16,0%	1.800	11,9%
Ressort	425.467	46.356	10,9%	31.059	7,3%